

**BATI MÜZİĞİ TEORİ VE UYGULAMASI DERSİ KAPSAMINDA
TEMEL MÜZİK TEORİSİ KAZANIMLARINA
YÖNELİK ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ**

Ayaz Yılmaz

**YÜKSEK LİSANS TEZİ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI**

**GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

EKİM, 2022

TELİF HAKKI VE TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU

Bu tezin tüm hakları saklıdır. Kaynak göstermek koşuluyla tezin teslim tarihinden itibaren ..... (.....) ay sonra tezden fotokopi çekilebilir.

YAZARIN

Adı : Ayaz
Soyadı : YILMAZ
Bölümü : Güzel Sanatlar Eğitimi

İmza :

Teslim tarihi :

TEZİN

Türkçe Adı: :Batı Müziği Teori ve Uygulaması Dersi Kapsamında Temel Müzik Teorisi Kazanımlarına Yönelik Öğrenci Görüşleri
İngilizce Adı: :Student's Remaks for Basic Music Theory Outcomes Within the Scope of Theory and Application Class of Western Music

ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI

Tez yazma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyduğumu, yararlandığım tüm kaynakları kaynak gösterme ilkelerine uygun olarak kaynakçada belirttiğimi ve bu bölümler dışındaki tüm ifadelerin şahsıma ait olduğunu beyan ederim.

Yazar Adı Soyadı :Ayaz Yılmaz

İmza :

JÜRİ ONAY SAYFASI

Ayaz Yılmaz tarafından hazırlanan “Batı Müziği Teori ve Uygulaması Dersi Kapsamında Temel Müzik Teorisi Kazanımlarına Yönelik Öğrenci Görüşleri” adlı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından oy birliği ile Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı’nda Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Danışman: Prof. Ülkü Özgür

(Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, Gazi Üniversitesi) .....

Başkan: Prof. Dr. Aytekin Albuz

(Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, Gazi Üniversitesi) .....

Üye: Dr. Öğr. Üyesi M. Akın Kumtepe .....

(Güzel Sanatlar Fakültesi Yaylı Sazlar Anasanat Dalı, Kırıkkale Üniversitesi)

Tez Savunma Tarihi:

Bu tezin Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı’nda Yüksek Lisans tezi olması için şartları yerine getirdiğini onaylıyorum.

Prof. Dr. Şaban Çetin

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürü .....

TEŞEKKÜR

Yüksek Lisans öğrenim sürecim boyunca benden bilgi birikimini, desteğini ve sabrını hiç esirgemeyen tez danışmanım Prof. Ülkü Özgür'e,
Tez çalışmamın yanı sıra her konuda danıştığım ve bana büyük katkıları olan Öğr. Gör. Atilla Çağdaş Değer'e,
Bu süreçte bana büyük destek sağlayan kardeşim Ayşenur Yılmaz'a ve beni yetiştiren, daima arkamda duran canım aileme,
Bilgi ve tecrübeleriyle tezime katkıda bulunan arkadaşlarım, Mustafa Kendüzler'e ve Muzaffer Orhan'a teşekkürlerimi sunarım.

Ayaz Yılmaz
ANKARA, 2022

**BATI MÜZİĞİ TEORİ VE UYGULAMASI DERSİ KAPSAMINDA
TEMEL MÜZİK TEORİSİ KAZANIMLARINA
YÖNELİK ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ**

Yüksek Lisans Tezi

Ayaz Yılmaz
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
Ekim, 2022

ÖZ

Bu araştırmanın amacı; Müzik Öğretmenliği Lisans Programında yürütülen “Batı Müziği Teori ve Uygulaması” Dersi Kapsamında Temel Müzik Teorisi Kazanımlarına Yönelik Öğrenci Görüşlerini tespit etmektir. Bu doğrultuda araştırmanın evrenini Türkiye’de öğrenim gören tüm Müzik Öğretmenliği Lisans Programı öğrencileri, örneklemini ise Gazi Üniversitesi’nde öğrenim gören 31 Müzik Öğretmenliği Lisans Programı öğrencisi oluşturmaktadır. Bu araştırma nitel bir araştırmadır. Veri toplama aracı olarak anket kullanılmıştır. Uzman desteği ile hazırlanan anket soruları “Batı Müziği Teori ve Uygulaması” dersini toplamda 2 yarıyıl boyunca almış ve Gazi Üniversitesi Müzik Öğretmenliği Lisans Programında okuyan 31 öğrenciye sorulmuştur. Anket sonucunda elde edilen veriler SPSS programı aracılığıyla analiz edilmiş, bulgular frekans (f) ve yüzde (%) dağılımları ile tablolaştırılmıştır. Araştırma sonucunda öğrencilerin büyük çoğunluğunun “Batı Müziği Teori ve Uygulaması” ders saati süresini yetersiz ancak müzik teorisi kapsamındaki birçok konuda kendilerini yeterli bulmuşlardır. Bazı sonuçlar ise şöyledir; “Çarpma, tril, grupetto vb. ezgisel süslemeler” konusunu derste yeterince iyi düzeyde işlemediklerini ve “bir okul şarkısına ya da bu düzeyde yazılmış bir yapıta uygun ezgisel süslemeleri ekleme” konusunda yeterince iyi düzeyde olmadıklarını düşündükleri biçimindedir. Elde edilen bulgulara yönelik birtakım sonuç ve öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler : M¼zik, M¼zik Eēitimi, Batı M¼ziēi Teori ve Uygulaması, Temel
M¼zik Teorisi

Sayfa Adedi : XVII+91
Danışman : Prof. Ülk¼ Özg¼r

**STUDENT’S REMARKS FOR BASIC MUSIC THEORY OUTCOMES
WITHIN THE SCOPE OF THEORY AND APPLICATION CLASS OF
WESTERN MUSIC^[ek2]**

Ayaz Yılmaz

GAZI UNIVERSITY

INSTITUTE OF EDUCATIONAL SCIENCES

October, 2022

ABSTRACT

The purpose of this research is to determine "Student's Remarks for Basic Music Theory Outcomes Within the Scope of Theory and Application Class of Western Music" carried out in Music Teaching Undergraduate Program. In this direction, the universe of the research consists of all Music Teaching Undergraduate Program students studying in Turkey, and the samples are 31 Music Teaching Undergraduate Program students studying at Gazi University. This study is a quantitative study. A questionnaire was used as the data collection tool. Questionnaire was prepared with the support of experts were asked to 31 students who took the "Western Music Theory and Practice" course for 2 semesters in total and studying at Gazi University Music Education Undergraduate Program. The data obtained as a result of the survey were analyzed through the SPSS program, and the findings were tabulated and interpreted with frequency (f) and percentage (%) distributions. As a result of the research, the following results were obtained, although the majority of the students found the "Western Music Theory and Practice" course hours insufficient and they found themselves sufficient in many subjects within the extent of music theory: "Grace note, trill, grupetto, etc. they thought that they did not cover the subject of "melodic ornament" in the lesson at a good enough level; it has been concluded that they think they are not at a good enough level in "add appropriate melodic ornaments to a school song or a work written at this level". Some conclusions and suggestions for the findings are presented.

Key Words : Music, Music Education, Theory and Application of Western Music,
Fundamental Music Theory

Page Number : XVII+91

Supervisor : Prof. Ülkü Özgür

İÇİNDEKİLER

TELİF HAKKI VE TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU	i
ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI.....	ii
JÜRİ ONAY SAYFASI.....	iii
TEŞEKKÜR.....	iv
ÖZ	v
ABSTRACT	vii
İÇİNDEKİLER.....	ix
TABLolar LİSTESİ.....	xii
SİMGELER VE KISALTMALAR LİSTESİ	xvii
BÖLÜM I	1
GİRİŞ.....	1
1.1. Problem Durumu	10
1.2. Problem Cümlesi.....	11
1.3. Alt Problemler	12
1.4. Araştırmanın Amacı	12
1.5. Araştırmanın Önemi.....	12
1.6.Sayıtlar.....	13
1.7.Sınırlılıklar.....	13

1.8.Tanımlar	13
1.9. İlgili Araştırmalar ve Yayınlar	14
BÖLÜM II.....	18
KAVRAMSAL ÇERÇEVE	18
2.1. Sanat Eğitimi	18
2.2. Müzik Eğitimi.....	18
2.2.1. Mesleki Müzik Eğitimi	20
2.2.2. Mesleki Müzik Eğitiminin Tarihçesi.....	20
2.2.3. Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı.....	21
2.3. Müziksel İşitme Okuma ve Yazma Eğitiminin Öğeleri.....	23
2.4. Müziksel İşitme Okuma ve Yazma Eğitiminin Mesleki Müzik Eğitimindeki Yeri ve Önemi	26
2.5. Batı Müziği Teori ve Uygulaması Dersinin Öğretim Süresi	28
2.6. Temel Müzik Teorisi ve Önemi	31
BÖLÜM III	32
YÖNTEM.....	32
3.1. Araştırmanın Modeli	32
3.2. Çalışma Grubu	32
3.3. Verilerin Toplanması.....	34
3.4. Verilerin Çözümlemesi ve Yorumlanması.....	34
BÖLÜM IV	35
BULGULAR VE YORUMLAR[ek13].....	35
4.1. “Batı Müziği Teori ve Uygulaması” dersi kapsamında farklı parametrelere göre temel müzik teorisi konu kazanımlarına yönelik öğrenci görüşleri nelerdir?” alt problemine yönelik bulgular ve yorumlar.....	35

4.2. “Mezun olunan lise türü ile verilen cevaplar arasındaki ilişki nasıldır?” alt problemine yönelik bulgular ve yorumlar.....	62
4.3. “Yaş ile verilen cevaplar arasındaki ilişki nasıldır?” alt problemine yönelik bulgular ve yorumlar.....	65
4.4. “Üniversite öncesinde temel müzik teorisiyle ilgili ders/çalışma durumları ile verilen cevaplar arasındaki ilişki nasıldır?” alt problemine yönelik bulgular ve yorumlar.....	68
BÖLÜM V	71
SONUÇLAR VE ÖNERİLER[ek14].....	71
5.1.Sonuçlar	71
5.2. Öneriler.....	76
KAYNAKLAR.....	77
EKLER	82
Ek-1. Anket Formu	83

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1 <i>Araştırmada Ele Alınan Konu Başlıkları</i>	10
Tablo 2 <i>Müziksel İşitme Okuma ve Yazma Derslerinin Üç Program İçerisinde Yer Alma Durumu</i>	28
Tablo 3 <i>MİOY Derslerinin Üç Program İçerisinde Dönemlere Göre Dağılımı</i>	28
Tablo 4 <i>1997 Yılından Bu Yana Uygulanan Programlarda MİOY Derslerinin Teori, Uygulama, Kredi Haftalık Ders Saati ve 4 Yıllık Eğitim Süresince Uygulanan Toplam Saat Sayıları</i>	30
Tablo 5 <i>Anketi Cevaplayan Öğrencilerin Yaş Dağılımları</i>	33
Tablo 6 <i>Anketi Cevaplayan Öğrencilerin Cinsiyet Dağılımları</i>	33
Tablo 7 <i>Anketi Cevaplayan Öğrencilerin Mezun Oldukları Lise Dağılımları</i>	33
Tablo 8 <i>Anketi Cevaplayan Öğrencilere Göre Müzik Yazısının Temel Öğeleri Konusunun Derste Öğrenilme Durumu</i>	36
Tablo 9 <i>Anketi Cevaplayan Öğrencilerin Müzik Yazısının Temel Öğelerini Çözümleme Konusunda Kendilerini Yeterli Görme Durumu</i>	36
Tablo 10 <i>Anketi Cevaplayan Öğrencilerin Müzik Yazısının Temel Öğelerini Dizек Üzerinde Kullanma Durumu</i>	37
Tablo 11 <i>Anketi Cevaplayan Öğrencilere Göre Hız Terimleri Konusunun Derste İşlenme Durumu</i>	37
Tablo 12 <i>Anketi Cevaplayan Öğrencilerin Hız Terimlerini ve Anlamlarını Bilme Konusunda Kendisini Yeterli Görme Durumu</i>	38
Tablo 13 <i>Anketi Cevaplayan Öğrencilerin Bir Okul Şarkısına ya da Bu Düzeyde Yazılmış Bir Yapıta Uygun Hız Terimlerini Ekleme Konusunda Kendilerini Yeterli Görme Durumu</i>	38

Tablo 14 Anketi Cevaplayan Öğrencilere Göre Gürlük/Nüans Terimleri Konusunun Derste İşlenme Durumu	39
Tablo 15 Anketi Cevaplayan Öğrencilerin Gürlük/Nüans Terimlerini ve Anlamlarını Bilme Konusunda Kendilerini Yeterli Görme Durumu.....	40
Tablo 16 Anketi Cevaplayan Öğrencilerin Bir Okul Şarkısına ya da Bu Düzeyde Yazılmış Bir Yapıta Uygun Gürlük/Nüans Terimlerini Ekleme Konusunda Kendilerini Yeterli Görme Durumu	40
Tablo 17 Anketi Cevaplayan Öğrencilere Göre Aralıklar Konusunun Derslerde İşlenme Durumu.....	41
Tablo 18 Anketi Cevaplayan Öğrencilerin Yazılı Bir Yapıttaki Aralıkların Nitelik ve Niceliklerini Teorik Olarak Çözümleme Konusunda Kendilerini Yeterli Görme Durumu	41
Tablo 19 Anketi Cevaplayan Öğrencilerin Dizek Üzerinde Herhangi Bir Ses Üzerine İnici/Çıkıcı Aralıkları Yazma Konusunda Kendilerini Yeterli Görme Durumu.....	42
Tablo 20 Anketi Cevaplayan Öğrencilere Göre Değiştirici İşaretler Konusunun Derste İşlenme Durumu	42
Tablo 21 Anketi Cevaplayan Öğrencilerin Yazılı Bir Yapıttaki Değiştirici İşaretleri ve İşlevlerini Bilme Konusunda Kendilerini Yeterli Görme Durumu	43
Tablo 22 Anketi Cevaplayan Öğrencilerin Dizek Üzerinde Değiştirici İşaretleri İşlevine Uygun Olarak Kullanma Konusunda Kendilerini Yeterli Görme Durumu.....	43
Tablo 23 Anketi Cevaplayan Öğrencilere Göre Ölçü ve Ölçü Çeşitleri Konusunun Derste İşlenme Durumu	44
Tablo 24 Anketi Cevaplayan Öğrencilerin Ölçü Sayısı Verilmemiş Bir Yapıtın Hangi Ölçüyle (İkişerli, Üçerli, Karma) Yazıldığını Çözümleme Konusunda Kendilerini Yeterli Görme Durumu	44
Tablo 25 Anketi Cevaplayan Öğrencilerin Bir Yapıtın Kuvvetli, Yarı Kuvvetli, Zayıf Vuruşlarını Çözümleme Konusunda Kendilerini Yeterli Görme Durumu.....	45
Tablo 26 Anketi Cevaplayan Öğrencilere Göre Tonal Diziler Konusunun Derste İşlenme Durumu.....	46

Tablo 27 Anketi Cevaplayan Öğrencilerin Yazılı Bir Yapıtın Hangi Tonda Olduğunu Çözümleme Konusunda Kendilerini Yeterli Görme Durumu	46
Tablo 28 Anketi Cevaplayan Öğrencilerin Tonal Bir Dizide Yer Alan Derecelerin İşlevlerini Bilme Konusunda Kendilerini Yeterli Görme Durumu	47
Tablo 29 Anketi Cevaplayan Öğrencilere Göre Staccato, Vurgu, Legato vb. Seslendirme Teknikleri Konusunun Derste İşlenme Durumu	47
Tablo 30 Anketi Cevaplayan Öğrencilerin Yazılı Bir Yapıtta Kullanılan Seslendirme Tekniklerini ve İşlevlerini Çözümleme Konusunda Kendilerini Yeterli Görme Durumu	48
Tablo 31 Anketi Cevaplayan Öğrencilerin Bir Okul Şarkısına ya da Bu Düzeyde Yazılmış Bir Yapıtı Uygun Seslendirme Tekniklerini Ekleme Konusunda Kendilerini Yeterli Görme Durumu	48
Tablo 32 Anketi Cevaplayan Öğrencilere Göre Çarpma, Tril, Grupetto vb. Ezgisel Süslemeler Konusunun Derste İşlenme Durumu	49
Tablo 33 Anketi Cevaplayan Öğrencilerin Yazılı Bir Yapıtta Kullanılan Ezgisel Süslemeleri ve İşlevlerini Çözümleme Konusunda Kendilerini Yeterli Görme Durumu	49
Tablo 34 Anketi Cevaplayan Öğrencilerin Bir Okul Şarkısına ya da Bu Düzeyde Yazılmış Bir Yapıtı Uygun Ezgisel Süslemeleri Ekleme Konusunda Kendilerini Yeterli Görme Durumu	50
Tablo 35 Anketi Cevaplayan Öğrencilere Göre Ses ve Özellikleri Konusunun Derste İşlenme Durumu	51
Tablo 36 Anketi Cevaplayan Öğrencilerin Sesin Özelliklerini Bilme Konusunda Kendilerini Yeterli Görme Durumu	51
Tablo 37 Anketi Cevaplayan Öğrencilerin İnsan Ses Türlerini ve Bu Türlerin Ses Genişliklerini Bilme Konusunda Kendilerini Yeterli Görme Durumu	52
Tablo 38 Anketi Cevaplayan Öğrencilere Göre Tonal Müzikte Kullanılan Üç ve Dört Sesli Akorlar ve Çevrimleri Konusunun Derste İşlenme Durumu	52
Tablo 39 Anketi Cevaplayan Öğrencilerin Tonal Müzikte Kullanılan Üç ve Dört Sesli Akorlar ve Bu Akorların Çevrimlerini Çözümleme Konusunda Kendilerini Yeterli Görme Durumu	53

Tablo 40 Anketi Cevaplayan Öğrencilerin Bir Okul Şarkısında ya da Bu Düzeyde Yazılmış Bir Yapıtta Bulunan Akorların Şifrelerini/Sembollerini Yazma Konusunda Kendilerini Yeterli Görme Durumu	53
Tablo 41 Anketi Cevaplayan Öğrencilere Göre Ezgide Yapı ve Kuruluşla İlgili Motif, Cümle, Dönem vb. Konuların Derste İşlenme Durumu	54
Tablo 42 Anketi Cevaplayan Öğrencilerin Motif, Cümle, Dönem Terim ve İşlevlerini Bilme Konusunda Kendilerini Yeterli Görme Durumu.....	55
Tablo 43 Anketi Cevaplayan Öğrencilerin Bir Okul Şarkısının ya da Bu Düzeyde Yazılmış Bir Yapıtın Motif, Cümle ve Dönemini Çözümleme Konusunda Kendilerini Yeterli Görme Durumu	55
Tablo 44 Anketi Cevaplayan Öğrencilere Göre Durgu (Kadans) Konusunun Derste İşlenme Durumu.....	56
Tablo 45 Anketi Cevaplayan Öğrencilerin Belirli Bir Tonda Verilen Durguları (Kadansları) Bilme/Şifreleme Konusunda Kendilerini Yeterli Görme Durumu.....	56
Tablo 46 Anketi Cevaplayan Öğrencilerin Belirli Bir Tonda İstenilen Durguyu (Kadansı) Oluşturma Konusunda Kendilerini Yeterli Görme Durumu.....	57
Tablo 47 Anketi Cevaplayan Öğrencilere Göre Aktarım (Traspoze), Geçki (Modülasyon) ve Geçici Değişim (Alterasyon) Konularının Derste İşlenme Durumu	57
Tablo 48 Anketi Cevaplayan Öğrencilerin Yazılı Bir Yapıtta Gerçekleşen Aktarım (Traspoze), Geçki (Modülasyon) ve Geçici Değişimleri (Alterasyon) Bilme Konusunda Kendilerini Yeterli Görme Durumu	58
Tablo 49 Anketi Cevaplayan Öğrencilerin Bir Tonda, İstenilen Aktarım (Traspoze), Geçki (Modülasyon) ve Geçici Değişime (Alterasyon) Bir Örnek Oluşturma Konusunda Kendilerini Yeterli Görme Durumu	58
Tablo 50 Anketi Cevaplayan Öğrencilerin Batı Müziği Teori ve Uygulaması Dersinde Temel Müzik Teorisi Kapsamında Yararlandıkları Kaynakların Dağılımı	59
Tablo 51 Anketi Cevaplayan Öğrencilerin Üniversite Öncesinde Temel Müzik Teorisiyle İlgili Ders/Çalışma Yapma Durumları	60
Tablo 52 Anketi Cevaplayan Öğrencilerin Üniversite Öncesinde Temel Müzik Teorisiyle İlgili Ders/Çalışma Yaptıkları Kanallar	61

<i>Tablo 53 Anketi Cevaplayan Öğrencilerin Batı Müziği Teori ve Uygulaması Dersini Aldıkları Süre Boyunca Temel Müzik Teorisine Yönelik Çalışmalara, Ders Dışında Günlük Zaman Ayırma Durumları</i>	61
<i>Tablo 54 Anketi Cevaplayan Öğrencilere Göre Batı Müziği Teori ve Uygulaması Dersi İçinde Yer Alan Temel Müzik Teorisine Ayrılan Sürenin Yeterlik Durumu</i>	62
<i>Tablo 55 Mezun Olunan Lise Türü ile Verilen Cevaplar Arasındaki İlişki Durumuna Ait Kruskall Wallis Testi Sonuçları</i>	63
<i>Tablo 56 Yaş ile Verilen Cevaplar Arasındaki İlişki Durumuna Ait Kruskall Wallis Testi Sonuçları</i>	65
<i>Tablo 57 Üniversite Öncesinde Temel Müzik Teorisiyle İlgili Ders/Çalışma Durumları ile Verilen Cevaplar Arasındaki İlişki Durumuna Ait U Testi Sonuçları</i>	68

SİMGELER VE KISALTMALAR LİSTESİ

%	Yüzde
f	Frekans
sd	Serbestlik Derecesi
p	Anlamlılık Düzeyi
MEB	Millî Eğitim Bakanlığı
MEPGK	Müzik Eğitiminde Program Geliştirme Kurulu
MİOY	Müziksel İşitme Okuma Yazma
N	Kişi Sayısı
SS	Standart Sapma
SPSS	Statistical Package for the Social Sciences
TDK	Türk Dil Kurumu
U	Man Whitney U Testi
X	Ortalama
X ²	Kruskall Wallis Testi
YÖK	Yükseköğretim Kurulu

BÖLÜM I

GİRİŞ

Müziksel işitme okuma yazma eğitimi (MİOY), mesleki müzik eğitiminin temeli olarak kabul edilmektedir. MİOY, amacı ve içinde barındırdığı unsurlar doğrultusunda, detaylı ve profesyonellik gerektiren bir alan olan mesleki müzik eğitiminde çok önemli bir yere sahiptir. Müzik eğitimi alan bireyin, müzik yazısını okuyabilmek, anlayabilmek; iyi bir ritim duygusuna, nota okuma kabiliyetine, duyma ve yazma becerisine sahip olabilmek, müziksel bellek ve dikkatini geliştirebilmek, müzikalitesini arttırabilmek için gerekli olan tüm müziksel donanım MİOY eğitimiyle birlikte verilmektedir. MİOY dersiyle ilgili, “dil öğreniminde gramer ne ise müzik eğitiminde de MİOY dersi aynı önemi taşımaktadır. Öğrenilecek konu çeşidinin fazla olması ve öğrencilerin bir kısmının köklü bir birikime sahip olmamaları, ders süresi boyunca çok yoğun öğrenim ve dikkat içinde olmalarını zorunlu kılar” şeklindeki sözleriyle Özgür (2001), MİOY dersinin önemini farklı açılardan dile getirmektedir.

Özgür (2001), mesleki müzik eğitiminin verildiği tüm okullarda dersin varlığının yanı sıra ders saatinin, diğer derslerin saatine oranla fazla oluşuna dikkat çekerek; dersin, eğitimdeki yerinin önemini bizlere ilk görüşte hissettirdiğini vurgulamaktadır. Program içerisinde bulunan diğer derslerin temelini oluşturan MİOY dersi, müziksel okuma, yazma, işitmeye yönelik olup; temel müzik bilgilerini vermesi, müziksel yaratma, müziksel işitme, müziksel çözümlene gibi daha birçok alana yayılan konuları desteklemesi de bu dersin işlevleri arasında bulunmaktadır. Bu ders sonucunda kazanılan bilgi, beceri, tutum ve alışkanlıkların meslek yaşamındaki rolü oldukça büyük ve önemlidir. Özgür (2001) program içerisinde bulunan diğer derslerin de temelini oluşturduğunu, öğrencinin bu derste herhangi bir başarısızlığının veya eksikliğinin, diğer derslerdeki başarısını olumsuz yönde etkilemekte olduğunu ve engellediğini ifade etmektedir.

Özdemir (2019), öğrencilerin MİOY eğitimi aracılığıyla müziğe ait temel kuralları, müziğe ait teorik bilgileri öğrendiğini, farklı milletlere ait olan ezgileri, ezgisel kültürleri tanıyarak müziksel okuma, söyleme ve çalma alanlarında yetkinlik kazandığını ifade etmiştir. MİOY eğitimi içerisinde birçok unsuru barındırır. Bunlardan birisi de müzik teorisidir.

Müzik teorisi, müziği açıklamak için kullanılan sistematik düşünce sistemidir. Bir anlamda müziğin grameri yani dil bilgisidir. Müziğin matematiksel, fiziksel ve kuramsal kavramlarını ifade etmek, anlamak ya da anlatmak üzerine kurulu bir bilim dalıdır. Müziğin temel bilimi olarak da belirtilebilir.

Başta nota yazısı olmak üzere gamlar, aralıklar, tonalite, makam, mod, ritim, usul ve armoni gibi konuların her biri müzik teorisinin birer alt başlığıdır (Satır, 2007).

Müzik teorisi adı altında yer verilen ve temel müzik bilgileri olarak isimlendirebileceğimiz unsurlar, müzik eğitimi içerisinde önemli bir konuma sahiptir. Temel müzik bilgilerinin doğru bir şekilde öğrenilmesiyle, MİOY eğitiminin nihai amaçlarından olan anlamına uygun müziksel okuma, müziksel işitme ve müziksel yazma, müziksel çözümlene gibi konularda doğru ve daha temeli sağlam bir şekilde yol kat edilmiş olur. Konuyla ilgili olarak Cangal' a (2008, s.16) göre “armoni bilgisi gibi teknik bir konunun anlaşılabilmesi, “temel müzik bilgileri” düzeyindeki birtakım alt bilgi ve kavramların kazanılmış olmasına bağlıdır”.

Araştırmada üzerinde durulacak konu başlıklarını belirlemek adına, konuyla ilgili yazılmış olan bazı yerli ve yabancı kaynaklar incelenmiştir. Bu kaynaklara bakıldığında, temel müzik teorisi adı altında şu konulara yer verildiği görülmektedir:

“Müzik Eğitimi ve Öğretimi” adındaki kitabı İlhan Özgül (2014) kaleme almıştır. Kitap 9 bölümden oluşmaktadır. Kitapta temel müzik teorisi olarak adlandırabileceğimiz konulara 1. ve 6. bölümlerde yer verilmiştir;

- “Müzik Kuramları” başlıklı 1. bölümde “Müzik Yazısının Temel Öğeleri, Müzik Yazısında Şekil ve Değerler, Hız Terimleri - Nüans Terimleri, Aralıklar ve Değiştirici İşaretler, Müzik Yazısı Yazım Kuralları, Ölçüler ve Çeşitleri (Basit, bileşik, karma/aksak), Tartım Kalıbı (Ritim Kalıbı) – Ezgi Kalıbı, Ezgilerde Yapı-Kuruluş (motif-cümle-dönem), Tonal Diziler ve Do Majör (Minör diziler ve La minör), Ses ve Özellikleri (Sesin Süresi, Gürlüğü vb.)”
- “Ritim Kalıp Öğeleri” başlıklı 6. bölümde “Ritim Kalıpları Öğeleri (Tam, yarım, çeyrek nota ve suslar ile düzenlemeler, Karışık Ritim Kalıpları Öğeleri ile Düzenlemeler)”

Yukarıda bahsedilen, İlhan Özgül (2014) tarafından kaleme alınan ‘Müzik Eğitimi ve Öğretimi’ adlı kitap, eğitim fakülteleri için yazılmıştır. İçeriğinde müzik eğitimiyle alakalı kuramlar, solfejler, şarkılar ve yaklaşımlar bulunmaktadır. Kitap toplamda 9 bölümden oluşmaktadır. Kitapta yer alan konulara, açıklamalarla yer verilmiş ve bu açıklamalar ilgili görsellerle desteklenmiştir. Anlatım dili sade ve anlaşılırdır. Kitapta temel müzik bilgileri sayılabilecek bilgilere 1. ve 6. bölümlerde yer verilmiştir.

“Understanding Basic Music Theory” adlı kitabı Russell Jones ve Catherine Schmidt-Jones (2007) kaleme almıştır. Kitap 6 bölümden oluşmaktadır. Kitapta temel müzik teorisi olarak adlandırabileceğimiz konulara 1, 2, 4, 5 ve 6. bölümlerde yer verilmiştir;

- “Notasyon (Notation)” başlıklı 1. bölümde “Süre(time), Stil(style)”
- “Definitions” (Tanımlar) başlıklı 2. bölümde “Ritim(Rhythm), Tını(Timbre), Melodi(Melody), Doku(Texture), Armoni(Harmony), Counterpoint(Kontrpuan), Aralık(Range)”
- “Notalar ve Diziler (Notes and Scales)” başlıklı 4. bölümde “Oktavlar ve Majör-Minör Tonal Sistem (Octaves and the Major-Minor Tonal System), Yarım Sesler ve Tam sesler (Half Steps and Whole Steps), Majör Tonlar ve Diziler (Major Keys and Scales), Minör Tonlar ve Diziler (Minor Keys and Scales), Aralık(Interval), Majör veya Minör Olmayan Diziler(Scales that are not Major or Minor)”
- “Armoni ve Form (Harmony and Form)” başlıklı 5. bölümde “Üçlü Akorlar(Triads), Diğer Akorlar(Beyond Triads: Naming Other Chords), Kadans(Cadence)”
- “Değişimler (Challenges)” başlıklı 6. bölümde “Transpoze/Aktarım: Anahtar Değişimi (Transposition: Changing Keys)” konuları ele alınmıştır.

Yukarıda bahsedilen, Russell Jones ve Catherine Schmidt-Jones (2007) tarafından kaleme alınan “Understanding Basic Music Theory” adlı kitabın içeriğinde temel müzik bilgilerinin yanı sıra kulak eğitimi, akort sistemleri gibi çeşitli konular da ele alınmıştır. Kitap 6 bölümden oluşmaktadır. Kitapta, dil anlaşılır olmakla birlikte, açıklamalar genellikle uzun tutulmuş ve konular detaylıca anlatılmış, anlatılan konular yoğun bir şekilde ilgili görsellerle desteklenmiştir. Kitapta zaman zaman, okuyanın konuyu daha iyi kavrayabilmesi için çeşitli çalışmalara yer verilmiştir.

“Basic Music Theory-How to Read Write and Understand Written Music” isimli Jonathan Harnum (2001) tarafından kaleme alınan kitap, 35 bölümden oluşmaktadır. Kitapta temel müzik teorisi olarak adlandırabileceğimiz konulara, 1, 18, 20, 26, 27 ve 35. bölümler hariç tüm bölümlerde yer verilmiştir;

- “Lines, Lines, Everywhere There’s Lines” başlıklı 2. bölümde “Dizek(The Staff)”
- “More Lines” başlıklı 3. bölümde, “Ölçü Çizgisi(Bar Lines), Çift Çizgi(Double Bar Lines), Ölçü(Measures), Ek Çizgi (Leger Lines)”
- “The Wind-Up And The Pitch” başlıklı 4. bölümde, önceki bölümde anlatılan “Dizek(The Staff)” konusu daha detaylı bir şekilde ele alınmış,
- “A Note By Any Other Name Would Sound As Sweet” başlıklı 5. bölümde, “Müzikal Alfabe(The Musical Alphabet), Nota İsimleri(Note Names)”
- “Going Over The Clef” başlıklı 6. bölümde “Anahtar(Clef)”
- “No Trouble With Treble” başlıklı 7. bölümde “Sol Anahtarı(Treble Clef)”
- “The Bass Of The Clef” başlıklı 8. bölümde “Fa Anahtarı(The Bass Clef)”
- “To Fantom The Rhythm Clef” başlıklı 9. bölümde “Ritim Anahtarı (The Rhythm Clef)”
- “Musical Terms” başlıklı 10. bölümde müzikal terimler adı altında, tempo göstergeleri(Largo, Moderato vb.), dinamik göstergeleri(piano, fortissimo vb.), artikülasyon göstergelerinden (staccato, uzatma ve cümle bağları vb.) ve tekrar işaretlerinden bazıları (Da Capo al Fine, Senyo vb.)”
- “Where is the Beat” başlıklı 11. bölümde “Vuruş(The Beat), Birlik Nota(Whole Note), İkilik Nota(Half Note), Dörtlük Nota(Quarter Note)”
- “The Sound of Silence” başlıklı 12. bölümde “Birlik Sus(Whole Rest), İkilik Sus(Half Rest), Dörtlük Sus(Quarter Rest)”
- “Meter” başlıklı 13. bölümde “Ölçü Sayısı(Meter/Time Signature), 4/4’lük, 2/4’lük ve 3/4’lük ölçüler”
- “Down With The Count” başlıklı 14. bölümde ölçü çeşitleri ve susların nasıl sayılacağı(Counting Quarter Notes, Counting Rests ...) ”
- “New Notes” başlıklı 15. bölümde “Sekizlik Nota(Eighth Notes), Sekizlik Sus (Eighth Rests), Onaltılık Nota(Sixteenth Notes), Onaltılık Sus(Sixteenth Rests) ve nasıl sayılacağı”
- “Seeing Dots” başlıklı 16. bölümde “Uzatma Noktası(Dotted Whole-Half-Quarter-Eighth Notes)”

- “Triplets” başlıklı 17. bölümde “Üçleme (Eighth-Sixteenth-Quarter Note Triplets)”
- “Accidentals On Purpose” başlıklı 19. bölümde “Ses Değiştirici İşaretler(Accidentals)”
- “Major Scales” başlıklı 21. bölümde “Majör Dizi (The Major Scale), Majör Dizi Örnekleri (C-F-G-Db-F# Major Scale), Oktav(The Octave)”
- “Unlock The Secret Of Key Signatures” başlıklı 22. bölümde “Tonal Donanım (Key Signature)”
- “Intervals” başlıklı 23. bölümde “Temel Aralıklar(Basic Intervals), Majör ve Mükemmel Aralıklar (Major and Perfect Intervals), Minör Aralıklar (Minor Intervals), Eksiltilmiş ve Arttırılmış Aralıklar (Diminished and Augmented Intervals)”
- “Minor Scales” başlıklı 24. bölümde “Doğal-Armonik ve Ezgisel (Melodik)Minör Diziler(Natural-Harmonic and Melodic Minor Scales)”
- “Scales a La Mode” başlıklı 25. bölümde “Klise Modları(Ionic Mode, Dorian Mode...)”
- “Triads” başlıklı 28. bölümde “Üçlü Akorlar (The Triad), Majör-Minör-Eksiltilmiş ve Arttırılmış Üçlü Akorlar(Major-Minor-Diminished and Augmented Triads)”
- “Chord Extensions” başlıklı 29. bölümde “Yedili-Dokuzlu-Onbirli ve Onüçlü Akorlar(Seventh-Ninth-11th and 13th Chords)”
- “Chord Inversions” başlıklı 30. bölümde “Akor Çevrimleri, 1., 2. ve 3. çevrimler(First-Second and Third Inversions)”
- “Chord Progressions” başlıklı 31. bölümde “Akor Yürüyüşlerinden Bazıları (I-IV-V7, ii-V7-I, iii-vi-ii-V7-I)
- “Faster Notes and Double Dots” başlıklı 32. bölümde “Otuzikilik Nota(Thirty-second Notes), Altmışdörtlük Nota(Sixty-fourth Notes), Çift Uzatma Noktası (Double Dots)”
- “Double Flats, Double Sharps” başlıklı 33. bölümde “Çift Bemol(Double Flats), Çift Diyez(Double Sharps)”
- “More Meters” başlıklı 34. bölümde “2/2’lik Ölçü (Cut Time), 6/8’lik ölçü (6/8 time)” konuları ele alınmıştır.

Yukarıda bahsedilen ve Jonathan Harnum (2001) tarafından kaleme alınan “Basic Music Theory-How to Read Write and Understand Written Music” isimli kitap, müzik eğitimi

almak isteyen herkes için yazılmış bir kitap. Kitabın ilk bölümlerinde müzik tarihine kısaca yer verilmiş. Devamında temel müzik bilgileri detaylı, anlaşılır açıklamalar ve çeşitli görsellerle desteklenmiştir. Kitapta zaman zaman esprili yapılan anlatımlar ve eğlenceli görsellere de yer verilmiştir. Her konu ayrı ayrı bölümlerde detaylı bir şekilde anlatılmıştır. Anlatılan konuların yanı sıra konularla alakalı eşleştirme, boşluk doldurma, dizek üzerinde gösterme gibi çeşitli egzersizlere de yer verilmiştir. Kitapta temel müzik bilgilerinin yanı sıra temel şeflik, piyano, akustik bilimi ve klavye gibi farklı konulara da yer verilmiştir.

“Music Theory” adındaki kitabı Mark Andrew Cook kaleme almıştır. Kitap 22 bölümden oluşmaktadır. Kitapta temel müzik teorisi olarak adlandırabileceğimiz konulara 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12. bölümlerde yer verilmiştir;

- “The Elements of Rhythm: Sound, Symbol, and Time” başlıklı 1. bölümde “Süre Değerleri(Durational Values), Vuruş, Tempo ve Ölçü (Pulse, Tempo and Meter)
- “The Elements of Pitch:Sound, Symbol, and Tone” başlıklı 2. bölümde “Dizek (The Staff), Sol ve Fa Anahtarı (Treble and Bass Clefs), Ek Çizgiler (Ledger Lines), Değiştirici İşaretler(Chromatic Alteration: Accidentals), Oktav (The Octave, 8va and 8vb), Do Anahtarı ve Diğer Anahtarlar (Moveable C-Clef; Other Clefs)
- “The Foundations Scale-Steps and Scales” başlıklı 3. bölümde “Diziler ve Dizi Kalıpları (Scales and Scale-Steps), Majör Dizi ve Minör Diziler(The Major Scale, The Three Forms of the Minor Scale)
- “Key Sense, Key Signatures, and The Cycle of Fifths” adlı 4. bölümde “İlgili Tonlar (Relative and Parallel Keys)”
- “Intervals” adlı 5. bölümde “Aralıklar (Simple, Compound and Multiple Intervals)
- “Chords” adlı 6. bölümde “Akor Çeşitleri ve Kuruluşları”
- “The Cadence” adlı 8. bölümde “Kadans Çeşitleri ve Kullanımı”
- “Melodic Elaboration I: Non-Harmonic Activity” isimli 9. bölümde “Süsleme Çeşitleri”
- “Melodic Elaboration I: Seventh Chords” isimli 10. bölümde “Yedili Akor Çeşitleri ve Kullanımı”
- “Chromaticism: Evlauating Tone Outside of the Prevailing Key” isimli 11. bölümde “Kromatizm ve Modülasyon”
- “Formal Organization: Small Part Forms” isimli 12. bölümde “Motif, Cümle, Periyot, Dönem, AB ve ABA Formu” konuları ele alınmıştır.

Yukarıda bahsedilen “Music Theory” isimli kitap Mark Andrew Cook tarafından kaleme alınmıştır. Kitabın başlangıcında temel konulara değinmeden önce, nota ve sus değerleri anlatılmış ve konuyla ilgili çizim egzersizleri verilmiş. Sonrasında temel müzik bilgileri anlatılmış. Anlatım dili anlaşılır ve sade olmakla birlikte, anlatımlar görselden daha çok yazı ile yapılmıştır. Kitapta konuyla ilgili egzersizlerin yanı sıra bölüm sonunda öğrencilerin kazanması gereken kazanımlara da yer verilmiştir. Konular anlatılırken sık sık bestecilerin eserlerinden çeşitli örneklere yer verilmiştir. Kitapta temel müzik bilgilerinden sonra, bestecilik, popüler müzikler, caz vb. konular da ele alınmıştır.

“Müziksel İşitme Okuma Yazma ve Kuram 1” ve “Müziksel İşitme Okuma Yazma ve Kuram 2” isimli kitaplar birbirinin devamı niteliğinde olan 2 ayrı kitaptır. Kitaplar Ülkü Özgür ve Salih Aydoğan tarafından kaleme alınmıştır. Her iki kitapta temel müzik bilgileri müziksel işitme okuma yazma (MİOY) ile birlikte ele alınmış öğrenilen konular okuma parçaları, hazırlık soruları, ödev ve testlerle birlikte pekiştirilmeye çalışılmıştır. “Müziksel İşitme Okuma Yazma ve Kuram 1” kitabı 29 bölümden oluşmaktadır.

- 1. bölümde dersin içeriği ve önemi
- 2. bölümde “Sesin temel özellikleri”
- 3. bölümde “Müzik Yazısının Öğeleri”
- 4. bölümde “Müzikte Ritim Ögesi, Üç Ses Eğitimi”
- 5. bölümde “Dört Ses Eğitimi”
- 6. bölümde “Müzikte Biçim, Yapı ve Kuruluş, Beş Ses Eğitimi”
- 7. bölümde “Cümle, Yineleme Terim ve Belirteçleri, Altı Ses Eğitimi”
- 8. bölümde “Nota Yazım Kuralları, Yedi-Sekiz Ses Eğitimi”
- 9. bölümde “Müzikte Hız(tempo)”
- 10. bölümde “Ses Dizileri, Küçük Si-Re2”
- 11. bölümde “Tonalite, Majör Dizi – Do Majör”
- 12. bölümde “Aralıklar”
- 13. bölümde “Müzikte Ölçü, Ölçü Türleri, İkişerli Ölçüler”
- 14. bölümde “Müzikte Gürlük, Uzatma Bağı ve Uzatma Noktası, Noktalı İkilik ve Noktalı Dörtlük”
- 15. bölümde “Seslendirim Teknikleri, Sekizlik Sus”
- 16. bölümde “Ses Değiştirici Belirteçler, Minör Dizi, La Minör”

- 17. bölümde “On Altılık Nota Kümeleri, Sözlü Yapıtlarda Söz ve Ezgi İlişkisi”
- 18. bölümde “Eksik Ölçü (auftakt), Noktalı Sekizlik, İki Noktalı Dörtlük”
- 19. bölümde “Üçerli Ölçüler, Altı Sekizlik Ölçü”
- 20. bölümde “Üçleme”
- 21. bölümde “Aksatım”(Senkop)
- 22. bölümde “Değişim (alterasyon)”
- 23. bölümde “Fa Açkısı (fa anahtarı)”
- 24. bölümde “Çok Soslilik”
- 25. bölümde “Doğuşkanlar, Akor, Durgu (Kadans)”
- 26. bölümde “Sol Majör ile Diyezli Parçalarda Ton Bulma”
- 27. bölümde “Mi Minör”
- 28. bölümde “Fa Majör, Bemollü Parçalarda Ton Bulma”
- 29. bölümde “Re Minör, Akor Çevrimleri” konuları ele alınmıştır.

“Müziksel İşitme Okuma Yazma ve Kuram 2” kitabı ise 15 bölümden oluşmaktadır.

- 1. bölümde “Ezgi, Motifin Geliştirilmesi ve Motifteki Yapısal Değişiklikler, Dönem”
- 2. bölümde “Birim Vuruşu İkilik Ölçüler, Re Majör, Adaş Tonlar”
- 3. bölümde “Akor Şifreleri ile İşitme Okuma Yazma, Otuz İkilik Süre Değerleri, Si Minör”
- 4. bölümde “Dominant Yedili Akor ve Çevrimleri”
- 5. bölümde “Kırık Kadans, Sol Minör”
- 6. bölümde “Geçki (modülasyon), La Majör”
- 7. bölümde “Genişletilmiş Kadans, Fa Diyez Minör”
- 8. bölümde “6/4’lük, 9/8’lik ve 12/8lik Ölçüler, Mi Bemol Majör”
- 9. bölümde “Tür Bilgisi, Ezgisel Süslemeler, Do Minör”
- 10. bölümde “Ölçü ve Açkı(anahtar) Değişimi”
- 11. bölümde “Dört Sesli Akorlar, Yedili Akorlar”
- 12. bölümde “Caz Müziği”
- 13. bölümde “Pentatonik Diziler”

- 14. bölümde “Ortaçağ (Kilise) Modları
- 15. bölümde “20. Yüzyıl Müziği ve Atonalite” konuları ele alınmıştır.

Yukarıda bahsedilen “Müziksel İşitme Okuma Yazma ve Kuram 1” isimli Ülkü Özgür ve Salih Aydoğan’ın ilk kitabında, başlangıçta müziksel işitme, okuma ve yazmanın ne olduğundan kısaca bahsedilmiş, devamında ise müziğin temel unsuru olan ses konusu detaylı bir şekilde işlenmiştir. Daha sonra müziksel okuma ve yazmada kullanılan temel müzik terimleri her bölümde okuma parçaları ile birlikte ele alınmıştır. Her konu başlangıcında “araştırma-inceleme-tartışma” başlığı altında, öğrencilere konu ile ilgili çeşitli sorular sorulmuş, konunun daha iyi anlaşılabilmesi için çeşitli egzersiz ödevleri verilmiştir. Konular anlatılırken ilgili görseller ile sıkça desteklenmiştir.

Sonrasında ele alınan “Müziksel İşitme Okuma Yazma ve Kuram 2” isimli kitap, ilk kitabın devamı niteliğindedir. Ezgi, motif ve dönem konularını genişçe bir şekilde ele alarak başlayan 2. Kitap, devamında yine okuma parçaları ile pekiştirilen temel müzik bilgilerine yer vermektedir. Diğer kitapta olduğu gibi konuların daha iyi anlaşılabilmesi için sıkça alıştırmalara yer verilmiş, her konu başlangıcında “araştırma-inceleme-tartışma” başlığı altında, öğrencilere konu ile ilgili çeşitli sorular sorulmuştur. Kitapta ayrıca, popüler müzik, caz müziği, pentatonik diziler, ortaçağ modları, 20. yüzyıl müziği gibi farklı konulara da yer verilmiştir. Anlatılan yönleriyle “Müziksel İşitme Okuma Yazma ve Kuram 1” ve “Müziksel İşitme Okuma Yazma ve Kuram 2” isimli kitaplar, gerek anlatım dilinin sade ve anlaşılır olması, ve gerekse müziksel işitme, okuma ve yazmaya yönelik birçok bilgi ve kazanım ile birlikte bu bilgileri vermesi bakımından diğer kitaplardan içerik bakımından ayrılmaktadır.

MİOY ve temel müzik bilgileri günümüzde müzik öğretmenliği lisans programında “Batı Müziği Teori ve Uygulaması” dersi adı altında yürütülmektedir. Bu araştırmada “Batı Müziği Teori ve Uygulaması” dersinin, temel müzik teorisiyle ilgili konuları üzerinde durulacaktır. Müzik öğretmenliği lisans programı 2018’ de YÖK tarafından güncellenmiş olup, MİOY derslerinin “Batı Müziği Teori ve Uygulaması 1” ve “Batı Müziği Teori ve Uygulaması 2” adlarıyla 1. sınıfta, 2 dönem olarak verilmesine karar verilmiş ve uygulamaya konmuştur.

Derse ait konu başlıkları 2018 de güncellenen programda YÖK tarafından 1. ve 2. dönem için sırasıyla şu şekilde belirtilmiştir:

Müzikte ölçü, ritim, anahtar kavramı, aralık ve tonalite kavramı, akorların oluşumu; müziksel okuma ve yazmada kullanılan temel müzik terimleri (süre uzunluğunda yardımcı işaretler, ifadelendirme işaretleri, süslemeler, hız ve gürlük terimleri vb.); majör ve minör diziler; temel konumda akorlar; düzeyine uygun farklı tonlarda tek sesli ezgi okuma ve yazma,

Müzikte motif, cümle ve dönem kavramları, kök ve çevrilmiş akorlar, aktarım (transpoze), farklı ritmik yapılar, en az iki bemollü ve iki diyezli tonlarda ezgiler okuma ve yazma...(Müzik Öğretmenliği Lisans Programı, 2018)

Bu bilgiler ve incelemeler sonucunda bu araştırmada üzerinde durulacak olan temel müzik teorisiyle ilgili konu başlıklarına tabloda şu şekilde yer verilmiştir.

Tablo 1

Araştırmada Ele Alınan Konu Başlıkları

Temel Müzik Teorisiyle İlgili Konu Başlıkları 1
1a. Müzik Yazısının Temel Öğeleri
1b. Hız Terimleri
1c. Gürlük/Nüans Terimleri
1d. Aralıklar ve Değiştirici İşaretler
1e. Ölçü ve Ölçü Çeşitleri
Temel Müzik Teorisiyle İlgili Konu Başlıkları 2
2a. Tonal Diziler
2b. Ezgide Yapı ve Kuruluş
Temel Müzik Teorisiyle İlgili Konu Başlıkları 3
3a. Ses ve Özellikleri
3b. Seslendirme Teknikleri
3c. Ezgisel Süslemeler
Temel Müzik Teorisiyle İlgili Konu Başlıkları 4
4a. Tonal Müzikte Kullanılan Üç ve Dört Sesli Akorlar ve Çevrimleri
4b. Durgu/Kadans
4c. Aktarım (transpoze), Geçki (modülasyon), Geçici Değişim (alterasyon)

1.1. Problem Durumu

Yükseköğretim Kurulu (YÖK), programların güncellenmesinde izlenen yöntemin üç aşamadan oluştuğunu belirtmiştir. O aşamalar sırasıyla; “komisyonlarının oluşturulması, alan taraması süreci ve program güncelleme süreci” olarak belirtilmiştir (Öğretmen

Yetiştirme Lisans Programları, 2020). Program geliştirme ve iyileştirme çalışmaları ihtiyaç halinde ilgili lisans programı adına kurulan komisyonlar tarafından yürütülmektedir.

Saraç, müzik öğretiminde program geliştirmenin, var olan programı daha tutarlı, sağlam ve etkili hale getirmeye yönelik olduğunu belirtmektedir. “Müzik eğitiminde program geliştirme süreci devamlı ve kapsamlıdır. Bu sürecin geliştirilmesindeki devamlılık, kapsamlılık ve etkinlik, müzik eğitiminde program geliştirme kurulu (MEPGK) çalışmalarının geçerliliğine bağlıdır”(Saraç, 2006).

Program geliştirme, güncelleme çalışmalarında Yükseköğretim Kurulu (YÖK) tarafından belirlenen kurul ve üyeleri, uzmanı oldukları alan ile ilgili çalışmaları yürütmektedirler. Saraç’ın (1998) MEPGK olarak ifade ettiği kurul, müzik eğitiminde program geliştirme çalışmaları için ihtiyaçlar doğrultusunda belirlenen, farklı alanlarda uzman olan üyelerden oluşan kuruldur.

Müzik eğitiminde program geliştirme sürecinin devamlı oluşu, var olan programların sürekli olarak sorgulanmasını gerektirmektedir. Saraç (1998, s.159), müzik eğitimi içerisinde, hedeflenen davranışları belirlemek, uygulayabilmek, geliştirebilmek vb. her safhada daha iyi bir sonuç alabilmek için; program geliştirme çalışmalarının sürdürülmesini, alan uzmanları tarafından alanla ilgili olarak temel alan araştırma, inceleme ve değerlendirme çalışmalarının yapılması gerektiğini dile getirmektedir.

Buraya kadar verilen bilgilerden hareketle “müzik eğitiminin bel kemiği” sayılabilecek olan MİOY eğitiminin ve bu eğitimle birlikte öğrenilen temel müzik teorisiyle ilgili konuların, bireylerin müzikal yaşamında temel ve yol gösterici nitelik taşıması; belirlenen kazanımlara ulaşmada uygulanan programların uygunluğu ve yeterliliği gibi durumlar, sürekli sorgulanması gereken konular olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu konularda ilerleme kaydedebilmek için program geliştirmeye kaynak oluşturabilecek çalışmaların sürekli olarak yapılması gerekmektedir.

Bu fikirlerden hareketle araştırmanın problem cümlesi şu şekilde belirtilmiştir:

1.2. Problem Cümlesi

Müzik Öğretmenliği Lisans Programlarında uygulanan “Batı Müziği Teori ve Uygulaması Dersi” Kapsamında Temel Müzik Teorisi Kazanımlarına Yönelik Öğrenci Görüşleri Nasıldır?

1.3. Alt Problemler

1. “Batı Müziği Teori ve Uygulaması” dersi kapsamında farklı parametrelere göre (Müzik Yazısının Temel Öğeleri, Hız Terimleri, Gürlük Terimleri, Aralıklar, Değiştirici İşaretler, Ölçüler, Diziler, Seslendirme Teknikleri, Ezgisel Süslemeler, Ses Özellikleri, Üç ve Dört Sesli Akorlar ve Çevrimleri, Durgu/Kadans, Ezgilerde Yapı ve Kuruluş, Transpoze, Alterasyon, Modülasyon) temel müzik teorisi konu kazanımlarına yönelik öğrenci görüşleri nelerdir?

2. Mezun olunan lise türü ile verilen cevaplar arasındaki ilişki nasıldır?

3. Yaş ile verilen cevaplar arasındaki ilişki nasıldır?

4. Üniversite öncesinde temel müzik teorisiyle ilgili ders/çalışma durumları ile verilen cevaplar arasındaki ilişki nasıldır?

1.4. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı;

Müzik Öğretmenliği Lisans Programında uygulanan “Batı Müziği Teori ve Uygulaması” dersi kapsamında farklı parametrelere göre temel müzik teorisi konu kazanımlarına yönelik öğrenci görüşlerini tespit etmektir.

1.5. Araştırmanın Önemi

Bu araştırma;

1. Müzik Öğretmenliği Lisans Programında uygulanan “Batı Müziği Teori ve Uygulaması” dersi kapsamında farklı parametrelere göre temel müzik teorisi konu kazanımlarına yönelik öğrenci görüşlerini ortaya koymak bakımından önemlidir.

2. Araştırma ile elde edilen nicel ve nitel verilerin, MİOY eğitimi ve temel müzik teorisi konularıyla ilgili yapılacak olan program geliştirme çalışmalarına katkı sağlaması bakımından önemli olduğu düşünülmektedir.

1.6.Sayıtlar

Bu araştırmada;

- a) Araştırma için seçilen yöntem ve veri toplama aracının, araştırmanın amacına, konusuna ve problemin çözümüne uygun, geçerli ve güvenilir olduğu,
- b) Seçilen alışma grubunun evreni temsil ettiği,
- c) Araştırmada elde edilen tüm bilgilerin, gerekli bilgiler olup amacına, kaynağına uygun, geçerli ve güvenilir olduğu,
- d) Araştırma sonucunda elde edilen verilerin bu alanda gelecekte yapılacak çalışmalara katkı sağlayacağı varsayılmaktadır.

1.7.Sınırlılıklar

Bu araştırma;

- a) Gazi Üniversitesi Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı ğrencileri ile,
- b) “Batı Müziği Teori ve Uygulaması” dersi ve ilgili dersin temel müzik teorisi ile ilgili konularıyla,
- c) “Batı Müziği Teori ve Uygulaması” dersinin temel müzik teorisi konularına uygun olarak araştırmacı tarafından, uzman görüşleri doğrultusunda hazırlanmış anket sorularıyla,
- d) Anket uygulanan 31 ğrenci ile sınırlandırılmıştır.

1.8.Tanımlar

Aktarım (transpoze): “Transpoze etmek, bir müziği tümüyle koruyarak, zgn yazıldığı tondan başka bir tonaliteye aktarmak”(Aktüze, 2004, s. 603-604).

Eğitim: “Bireyde kendi yaşantısı ve kasıtlı kültürlenme yoluyla istendik davranış değişikliğini meydana getirme sürecidir”(Kağan ve Yalm, 2017, s.1).

Geçici değişim (alterasyon): “ Geçici değişim akorun/dizinin fonksiyonunu değişirmeden, belirli seslerini, diyez veya bemol olarak değiştirmektedir” (Dur, s.2).

Geçki (modülasyon): Geçki tonik olarak yeni bir sesin duyulduğu ton merkezi değişikliğine denir” (Bulur, 2019, s.34).

Mesleki Müzik eğitimi: “Müzik alanının ... bir kolunu ya da dalını meslek olarak seçen ...kişilere yönelik olup, dalın, işin ya da mesleğin gerektirdiği müziksel davranışları ve birikimi kazandırmayı amaçlayan eğitimidir” (Uçan, 1997, s. 32).

Müzik Eğitimi: “Bireye, kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli müziksel davranışlar kazandırma, bireyin müziksel davranışında kendi yaşantısı yoluyla amaçlı belirli değişiklikler oluşturma, bireyin müziksel davranışını kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak değiştirme ve geliştirme sürecidir”(Uçan, 1997, s. 36).

Müziksel okuma (solfej): “Bir müzik yazısını müziğin harfleri olarak nitelendirilebilecek notaların ad, yükseklik, süre (ritim), hız gürlük ve ayırtılılarıyla seslendirmeye ‘müziksel okuma (solfej)’ denir” (Özgür ve Aydoğan, 2015, s.4).

Müziksel işitme: “İşitme duyusuyla algılanabilir müziksel bütün öge, gereç, özellik ve ilişkileri (doğru) algılama, tanıma, anımsama (hatırlama), ayırt etme, çözme ve çözümlene yeteneğidir” (Uçan, 1997, s.19).

Müziksel yazma (dikte): “Bireyin hafızasında ürettiği ya da herhangi bir müzik kaynağından veya çalgıdan işittiği müzikal sesleri müzik yazısının öğeleri ile (nota, sus, ifade terimleri vb.) dizek üzerinde ifade etmesidir” (Özçelik, 2003’ten akt. Öztürk, 2011).

Öğretim Programı: “Genellikle belli bilgi kategorilerinden oluşan, bir kısım okullarda beceri ve uygulamaya ağırlık tanıyan, bilgi ve becerinin eğitim programının amaçları doğrultusunda ve planlı bir şekilde kazandırılmasına yönelik programdır” (Küçükahmet’ten akt. Özgül, 2009, s.61).

Program Geliştirme: “Taslak programın ya da basılı kılavuz olarak hazırlanan programın uygulamada ve uygulama sonunda sürekli değerlendirme ve araştırma faaliyetleri ile daha etkili bir duruma getirilmesidir” (Fidan, 1985’ten akt. Tarman, 2016, s.66).

1.9. İlgili Araştırmalar ve Yayınlar

Deniz (2009), “Anadolu güzel sanatlar liseleri müzik bölümü öğrencilerinin müziksel işitme okuma ve yazma dersinin öğretim programında yer alan kazanımlara ulaşma durumlarının değerlendirilmesi” isimli yüksek lisans tezinde, Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri’nde okutulmakta olan MİOY dersini alan öğrencilerin Öğretim Programı’ndaki kazanımlara ne derece ulaşmış olduklarını belirlemeyi, bulunan programa dair daha gerçekçi değerlendirme yapmayı, programın geliştirilmesi adına katkıda bulunmayı, öğrencilerin müzik eğitiminde temel ilke, kavram ve kuralları ne kadar öğrendiklerini tespit etmeyi amaçlamıştır.

Araştırma sonucundaki veriler; araştırmaya katkı sağlayan örneklem grubunun, Tonal Müzik ve Makamsal Müzik ile ilgili ünitelere bakıldığında ciddi bir başarısızlık gösterdiği ve dolayısıyla bu konulara dair kazanımları elde edemediklerini göstermektedir. Bu doğrultuda ek olarak akor, durgu (kadans), dizi, tonaliteye yabancı sesler ile geçici değişim (alterasyon), modülasyon, aktarım (transpoze) ünitelerine ait kazanımlarla ilgili de yüksek oranda başarısızlık olduğu ve müzik eğitiminde temel yapı taşı olan teorik konularla ilgili eksikliklerinin bulunduğu gözlemlenmiştir.

Işıldar (2004), “Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda verilmekte olan müziksel işitme eğitimi dersinin değerlendirilmesi” isimli yüksek lisans çalışmasında, müzik öğretmenliği bölümlerindeki işitme eğitimi durumunu, MİOY dersi içeriğiyle ilgili hedef kazanımlara ulaşılmasındaki durumu tespit etmeye çalışmıştır.

Araştırma neticesinde MİOY dersinin uygulanması aşamasında çeşitli aksaklıklar olduğu, bu konuda eğitim vermekte olan bazı öğretim elemanlarının eski öğretim yöntem ve tekniklerini kullandığı, öğrenci ile öğretim elemanlarının görüşlerinde bu konuda birliktelik olduğu görülmüştür. Sonuç kısmında konuyla ilgili olarak çeşitli tavsiyelerde bulunulmuştur.

Teke (2019), “Müzik öğretmenliği lisans programlarındaki müziksel işitme okuma ve yazma derslerinin içerik bakımından karşılaştırılması” isimli yüksek lisans tezinde, Türkiye’de var olan müzik öğretmenliği programlarında okutulmakta olan müziksel işitme okuma yazma dersinin, uygulanmış olan son dört programda içerik ve süre açısından nasıl ele alındığını ve en son uygulamaya konulmuş olan 2018-2019 müzik öğretmenliği lisans programında yer alan Batı Müziği Teori ve Uygulaması dersine ilişkin uzman görüşlerini ortaya koymayı amaçlamıştır.

Araştırma sonucuna bakıldığında; 2012-2013 yıllarında YÖK tarafından hazırlanan ve aynı yıl içerisinde Gazi Üniversitesi tarafından hazırlanıp yürürlüğe koyulan programda bulunan MİOY derslerinin süre ve içerik açısından farklılık göstermediği görülmüş. İncelenmiş olan diğer programlar içerisinde bulunan bu dersin süre ve içerik açısından bazı farklılıkların olduğu görülmüş, 2018 programı içerisinde bulunan dersle ilgili alınmış olan uzmanların görüşleri neticesinde ders süresi ve içeriği hakkında tekrar yapılandırılma gerektiren durumların olduğu sonucuna varılmıştır. Elde edilmiş olan sonuçlar neticesinde öneriler sunulmuştur.

Özdemir (2018) “Müziksel işitme okuma ve yazma dersinin ölçme-değerlendirme uygulamaları üzerine bir araştırma” isimli yüksek lisans tezinde Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Anabilim Dallarında okutulan MİOY dersinde ölçme değerlendirme uygulamalarında eğitimcilerin kullanmış oldukları yöntemlerde bulunan benzer ve farklı yönleri tespit etmeyi, konuya dair önerilerde bulunmayı amaçlamıştır.

Araştırma sonucuna bakıldığında; müziksel işitme, okuma ve yazma dersinde, eğitimcilerin kullandıkları uygulamalarda farklılıklar söz konusu olduğu ve uygulamaların belirli standartlar içerisinde olmadığı sonucuna varılmış, ortaya çıkan bu soruna dair çözüm niteliğinde önerilerde bulunulmuştur.

Danışman (2021) “Müzik öğretmeni adaylarının müzik teorisi derslerine yönelik tutumlarıyla kaygıları arasındaki ilişki” isimli yüksek lisans tezinde müzik öğretmeni adaylarının, müzik teorisi derslerine yönelik tutum ve kaygı düzeyleri arasında istatistiksel olarak ilişki olup olmadığını tespit etmeyi amaçlamıştır.

Araştırmanın sonucunda müzik öğretmeni adaylarının müzik teorisi derslerine ilişkin tutum düzeyleri ile davranışsal etki, fizyolojik etki ve psikolojik etki düzeyleri arasında ilişki olmadığı tespit edilmiştir.

Lilioğlu (2019) “Mesleki müzik eğitimi kurumlarında verilen müzik teorisi ve işitme ile ilgili derslere yönelik tutum ve öz yeterlik algılarının belli değişkenler açısından incelenmesi” adlı yüksek lisans tezinde Güzel Sanatlar Fakülteleri, Konservatuvar ve Eğitim Fakülteleri Müzik Bölümleri eğitim öğretim programında var olan müzik teorisi ve işitmeye yönelik derslere karşı öğrencilerin geliştirmiş oldukları tutumları ve öz yeterlik algılarını belirlemeyi, doğrudan ve dolaylı olarak bir durum tespiti yapmayı amaçlamıştır.

Araştırmanın sonucunda öğrencilerin müzik teorisi ve işitmeye yönelik derslere karşı tutumlarının ve öz yeterlik algılarının genelde olumlu yönde olduğu, bu olumlu tutum ve öz yeterlik algısına rağmen, olumsuz tutum ve öz yeterlik algısı sergileyen öğrencilerin de azımsanamayacak kadar olduğu ve müzik teorisi ve işitmeye yönelik derslere karşı genel tutum ve öz yeterlik algısı düzeyinin ise orta düzeyde olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca demografik değişkenlerden yaş, sınıf düzeyi, mezun olunan lise ve çalgı değişkenine göre

tutumların farklılık göstermediği, ancak cinsiyet ve fakülte değişkenine göre tutumların farklılaştığı sonucuna ulaşılmıştır.

U. Canakay (2007) “Aktif öğrenmenin müzik teorisi dersine ilişkin akademik başarı, tutum, özyeterlik algısı ve yüklemeler üzerindeki etkileri” isimli doktora tezinde aktif öğrenme yöntemlerinin müzik öğretmeni adaylarının müzik teorisi dersine ilişkin akademik başarıları, tutumları, öz yeterlik algıları ve başarı/başarısızlık yüklemeleri üzerindeki etkilerinin geleneksel yöntemlerine göre anlamı farklılıklar gösterip göstermediğini ortaya koymaya çalışmıştır.

Araştırmanın sonucunda aktif öğrenme yöntemlerinin müzik öğretmeni adaylarının müzik teorisi dersine ilişkin tutumları, öz yeterlik algıları ve başarı yüklemeleri üzerinde geleneksel öğretim yöntemlerine göre daha etkili olduğu; aktif öğrenme yöntemlerinin müzik öğretmeni adaylarının müzik teorisi dersine ilişkin akademik başarıları ve başarısızlık yüklemeleri ile en başarılı/başarısız oldukları derse ilişkin yüklemeleri üzerinde anlamlı bir fark yaratmadığı görülmüştür.

BÖLÜM II

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Sanat Eğitimi

İnsanın kendi duygu, düşünce ve izlenimlerini çeşitli şekillerde ifade etme çabasıyla zaman içinde gelişerek günümüzde belirli bir noktaya ulaşan sanatın, böyle bir konuma ulaşabilmesindeki şüphesiz en önemli etken, bu alandaki birikimlerin gelecek nesillere aktarılmasına vesile olan sanat eğitimidir. Türkdoğan, sanat eğitimi “ bireyin tüm ruhsal ve bedensel eğitimi bütünlüğü içinde estetik duygularının geliştirilmesi, yetenek ve yaratıcılık gücünün olgunlaştırılması çabası ... bireyin duygu, düşünce ve izlenimlerini anlatabilmede yeteneklerini ve yaratıcılık gücünü estetik bir düzeye ulaştırmak amacı ile yapılan tüm eğitim çabasına ...” verilen isim olarak tanımlamaktadır (Türkdoğan’dan aktaran Artut, 2002, s. 89).

2.2. Müzik Eğitimi

Müzik, geçmişten günümüze, toplumların yaşamında; eğitim, kültür, sanat vb. birçok alanda yer almakta olan önemli bir olgudur. Bir milletin gelişmişlik düzeyini gösteren önemli unsurlardan biri olarak müzik, toplumların kültürel mirasının aktarılması konusunda da önemli bir role sahiptir.

Bilim ve teknolojiye baş döndürücü gelişmeler yaşamı her gün daha karmaşık bir duruma dönüştürmektedir. Bu ortam, insanların toplumsal çevreden koparak kapalı bir devre oluşturmalarına, adeta makineleşmelerine neden olmaktadır. İnsanın kendine yabancılaşma tehlikesine karşı, başta müzik olmak üzere tüm yaratıcı ve sanatsal etkinliklerle estetik zevkin eğitimi ve öğretimi, önemli bir panzehir olarak görülmektedir. Kaldı ki tarihsel süreç içinde bilim, teknik ve sanatın, insanın üç ana çalışma, yetişme ve gelişme alanını oluşturduğu görülür (Özgür ve Aydoğan, 2015, s.1).

Erdal (2007)'a göre müzik, bireysel, toplumsal kültürü ve kültürel özellikleri oluşturup geliştirmenin, çeşitlendirmenin yanı sıra kültürel unsurların paylaşılması, korunması ve kuşaktan kuşağa aktarılması noktasında önemli rol oynamaktadır. Hem bireysel hem de toplumsal açıdan çeşitli kültürler arası ilişkileri geliştirip pekiştirmekte ve güçlendirmektedir. Müzik, toplumsal bir görev olarak; iletişim, etkileşim, anlaşma, dayanışma, kaynaşma ve bütünleşmenin kolaylaştırılması-hızlandırılması-güçlendirilmesi gibi birtakım işlevleri kültürel kimliğin kazandırılması, korunması ve geliştirilmesi noktasında yerine getirmektedir.

Toplumların kendi ihtiyaçlarına göre müziğini geliştirdiğinden, müziğe verdiği önem doğrultusunda müzikten yararlandığından bahseden Uslu (2007)'ya göre, müziğin her türlü işlevinin yerine getirilmesi; müziğin ilerlemesiyle, eğitimsel konumuyla; yer aldığı toplumda, sanata ve eğitime verilen değerle bağlantılı olmuştur.

“Günümüzde müzik bireysel yönüyle, insanların iç dünyalarını zenginleştiren, toplumsal yönüyle insanları birbirine kaynaştıran, kültürel yönüyle gelenekselden çağdaş müziksel birikimi taşıyan ve ekonomik yönüyle ise iş dünyasının önemli bir sektörü durumundadır” (Özgür ve Aydoğan, 2015, s.2). Müziğin insan yaşamındaki işlevlerini Uçan (1997, s.29) “müziğin; k işlevi, toplumsal işlevi, kültürel işlevi, ekonomik işlevi, eğitimsel işlevi” şeklinde sıralamıştır. Bir toplumda müziğin, bahsedilen bu işlevleri yerine getirebilmesi, hiç kuşkusuz ki eğitimsel işlevinin doğru bir şekilde yerine getirilebilmesi ile mümkündür.

Müzik eğitimi, müzik sanatının eğitimle aynı düzlemde buluşmasıyla hem bir eğitim aracı hem de eğitim alanı olarak yer alır; bir sanat dalı olarak bireysel, toplumsal, kültürel ve ekonomik işgörülerin sağlanmasında önemli rol oynar. Müzik eğitimi, belirtilen tüm bu özellikleri nedeniyle tarih boyunca, kimi zaman devlet ya da din adamlarınca, kimi zaman ise asker-sivil yöneticiler, tıp adamları tarafından önde gelen bir eğitim aracı olarak kullanılmıştır (Özgür ve Aydoğan, 2015, s.2).

Dünyanın eski ve yeni bütün milletleri tarih boyunca müziğin eğitsel rolüne inanmışlar, ona bir eğitim aracı olarak büyük önem vermişlerdir. Eski Yunan'da müzik, eğitimin dayandığı temellerden biri olarak kabul edilmiş, müzik sanatı genel kültürün esaslı maddesi olarak hükümet tarafından yardım görmüş, müzik ve jimnastiğe önemli bir eğitim, hatta ahlak eğitimi aracı gözüyle bakılmıştır... Aristote da (İsa'dan önce 384-322) öğretim maddeleri içinde müziğe önemli bir yer vermişti. Şu sözler ona aittir: “Duyguları sadık surette ifade hususunda hiçbir şey ritim ve taganni kadar kuvvetli değildir. Mademki bu, o kadar gerçek bir kudrettir, şu halde müzik mutlaka çocukların terbiyesinde kullanılmalıdır” (Yönetken, 1952).

Uçan (1997, s. 14) müzik eğitimini “temelde bir müziksel davranış kazandırma veya bir müziksel davranış değişikliği oluşturma süreci” olarak tanımlamıştır. Ülkemizde okul öncesi eğitimle beraber başlayan müzik eğitimi, ilköğretim, ortaöğretim ve yükseköğretim kurumları bünyesinde çeşitli amaçlar doğrultusunda yürütülmektedir. Müzik eğitiminin

temelde, genel, özengen ve mesleki olmak üzere üç ana amaca yönelik olarak düzenlenip gerçekleştirildiğini dile getiren Uçan (1997), müzik eğitiminin temelde hangi boyutlardan oluştuğunu ise şu şekilde aktarmıştır “müziksel işitme okuma yazma eğitimi, şarkı söyleme eğitimi, müziksel yaratma eğitimi, müziksel dinleme eğitimi, müziksel bilgilenme eğitimi, müziksel yaratma eğitimi, müziksel beğeni eğitimi ve müziksel kişilik geliştirme eğitimi” (s. 35-36).

Müzik, farklı uluslardan, farklı coğrafyalardan, farklı kültürlerden insanların buluşup konuştukları; kendilerini ifade ettikleri bir dildir. Bir dilin doğru bir şekilde anlaşılıp, konuşulabilmesi için eğitimin rolünü göz önünde bulundurursak, kuşkusuz ki müzik dilinin öğrenilmesinde de müzik eğitiminin rolü büyüktür.

Müzik eğitimi, bireyde yaşantısı yoluyla planlı olarak gerçekleştirilen davranış değişiklikleri olarak tanımlayan Uçan (1997, s.36-37), müzik eğitiminin türlü kol ve dallardan oluştuğunu, yapısı ve amacı itibariyle üç tür müzik eğitimi olduğunu söyler. Bunlar; genel müzik eğitimi, özengen müzik eğitimi ve mesleki müzik eğitimidir.

2.2.1. Mesleki Müzik Eğitimi

Tarman (2016, s. 10), mesleki müzik eğitiminin, müziği bir meslek olarak seçmek isteyen bireylere yönelik olduğunu dile getirmektedir. Dolayısıyla müzik eğitimi, mesleğin gerektirdiği birtakım müziksel davranışları kazandırmayı hedefler ve bu süreç uzman kişiler tarafından yürütülmektedir. Bireyin, belirli bir düzeyde müzik yeteneğine sahip olduğunu gösteren müzik yetenek sınavlarında başarılı olması, mesleki müzik eğitime başlayabilmesi adına zorunludur.

Uçan (1997, s.22) mesleki müzik eğitimi; “müzik alanının bütününü, bir kolunu ya da dalını, o bütün, kol ya da dal ile ilgili bir işi meslek olarak seçen...müziğe belli düzeyde yetenekli kişilere yönelik olup, dalın, işin ya da mesleğin gerektirdiği müziksel davranışları ve birikimi kazandırmayı amaçlayan eğitim” olarak tanımlamaktadır.

2.2.2. Mesleki Müzik Eğitiminin Tarihçesi

İmparatorluk dönemindeki eğitim düzeninde önemli bir eğitim kurumu olan Enderun Okulları, “genel” ve “mesleki” müzik eğitiminin uygulandığı; geniş bir zaman dilimi

içerisinde birbirini takip eden Tabilthane, Mehterhane ve Mızıkay-ı Hümâyün'da mesleki müzik eğitiminin yapıldığı, öncesinde kız ortaokulu ve kız öğretmen okulu programlarında, sonrasında bazı ilkokulların ders dışı etkinliklerinde, 1910'lu yıllarda da erkek ortaokulu ve erkek öğretmen okulu ile ilkokul programlarında müzik dersine yer verildiği; 1917 yılında kurulan Darülelhan'da kendine has bir müzik eğitimi programının uygulandığı bilinmektedir. Cumhuriyetin ilanının ardından, 1 Eylül 1924'te kurulup 1 Kasım 1924'te de eğitim-öğretime başlanan Musiki Muallim Mektebi, modern Türkiye Cumhuriyeti'nin tüm mesleki müzik eğitimi kurumlarının temelini oluşturmuştur (Tarman, 2016, s. 11). Günümüzde Türkiye'de mesleki müzik eğitimi veren kurumlar, 1981 yılı itibariyle Yüksek Öğretim Kurulu (YÖK) çatısı altında toplanmışlardır.

Ülkemizde mesleki müzik eğitimi, lise seviyesinde konservatuvar ve Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri tarafından yürütülmektedir. Üniversite seviyesinde ise ilgili üniversitelerin fakültelerinde yer alan güzel sanatlar eğitimi bölümü müzik öğretmenliği anabilim dallarında, konservatuvarlarda, müzik ve sahne sanatları bölümlerinde ve güzel sanatlar fakültelerinde yer alan müzik bölümlerinde yürütülmektedir. Mesleki müzik eğitimi, bahsettiğimiz bölümler içerisinde anabilim dalı ve ana sanat dalı adı altında yer almaktadır. Yukarıda bahsedilen mesleki müzik eğitimi vermekte olan kurumlar, eğitim programlarında esnek bir yapıda olmakla beraber örgütsel anlamda Yüksek Öğretim Kurulu (YÖK)'na bağlıdırlar (Gök, 2018).

Günümüzde, mesleki müzik eğitimi veren lisans programları programın yapısı, amacı ve örgütlenişine göre farklılık göstermekle birlikte "...en fazla sayıda olan program türü 43 ile müzik öğretmenliği anabilim dalıdır. Sayısal anlamda İkinci sırada 33 adet devlet konservatuvarı gelmektedir. Türkiye'de 30 adet GSF müzik bölümü, yedi adet Türk müziği devlet konservatuvarı ve üç adet müzik ve sahne sanatları fakültesi bulunmaktadır"(Gök, 2018).

2.2.3. Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı

Müzik Eğitim Fakültelerinin temeli cumhuriyetin ilk yıllarına dayanmaktadır. Günümüzde çeşitli amaçlar doğrultusunda müzik eğitimi vermekte olan 3 farklı şekilde yapılanmış eğitim kurumları şunlardır; 1. Konservatuvarlar, 2. Güzel Sanatlar Fakültelerinde Müzik Bölümleri, 3. Eğitim Fakültelerinde Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalları. Ülkemizde Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim

Dalı olarak eğitim veren kurumların geçmişi cumhuriyetin ilk yıllarına kadar uzanır. Bu kurumlar lisans düzeyinde 4 sene eğitim vermektedir.

Şahin ve Duman (2008), eğitimde bilimsel yöntemlerle birlikte çağdaş düzeyde bir düzenleme ve uygulama söz konusu olduğunda, okullarda batı müziği öğretimi bulunmasının kaçınılmaz bir hal aldığı dile getirmektedir.

Bu konu, 16 Temmuz 1921'de Ankara'da toplanan Maarif Kongresi'nde tartışılıp Batı tekniğini bilen birçok öğretmeni yetiştirme ihtiyacı belirlenmiş ve bu amaç doğrultusunda da ulusal müzik eğitimini, ülke düzeyinde uygulayabilecek öğretmen kadrosunu yetiştirmek amacıyla bir okul açılması planlanmıştır. Ardından Cumhuriyet'in kuruluşu itibariyle müzik eğitimi konusunda köklü değişimler gerçekleşmiş ve bu durum özellikle 1 Kasım 1924'te, Ankara'da müzik eğitimi açısından büyük önem taşıyan Musiki Muallim Mektebi'nin açılması ile somutlaşmıştır (Şahin ve Duman'dan aktaran Şimşek, 2018).

“Böylece çağdaş Türk okul müzik eğitiminde müzik öğretmeni yetiştirmede yeni bir dönem başlamış oldu”(Zuckmayer'den aktaran Uçan, 2012, s. 97). Bundaki amaç; bütün ortaokul, lise ve öğretmen okullarına müzik öğretmeni yetiştirmek olan okul, kuruluşundan sonraki süreçte gelişmeye, yapılanmaya devam etmiştir.

1937 yılında Gazi Orta Muallim Mektebi Müzik Şubesi açılmış ve Musiki Muallim Mektebi'nin öğretmen olmak üzere yetiştirilecek olan öğrencilerin bu kuruma geçirilmesiyle Musiki Muallim Mektebi, Gazi Orta Muallim Mektebi'nin bir şubesi haline getirilmiştir. Gazi Orta Muallim Mektebi Müzik Şubesi, yükseköğretim düzeyinde üç yıl eğitim veren bir okul iken daha sonra Gazi Eğitim Enstitüsü Müzik Bölümü adını alan kurumda öğrenciler, genel kültür, sanat dersleri ve eğitim derslerini kapsayan bir programla yetiştirilmiştir. Müzik bölümü çıkışlılar, ortaokul, lise ve dengi okullarda müzik öğretmeni olarak görevlendirilmiştir. Gazi Eğitim Enstitüsü Müzik Bölümünü, 1969 yılında İstanbul'da, 1973'te İzmir'de açılan diğer müzik bölümleri izlemiştir (Şahin ve Duman'dan aktaran Şimşek, 2018).

“1982 yılında Milli Eğitim Bakanlığına bağlı Yüksek Öğretmen Okullarının Eğitim Fakültelerine dönüştürülerek 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanunu kapsamında üniversitelere bağlanması ile birlikte, dört yıllık eğitim süreçlerine bu kurumlarda devam edilmiştir”(Bozkaya'dan aktaran Demirci, 2017).“1998 yılında Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Bölümleri anabilim dalına dönüştürülerek Resim-İş Eğitimi Anabilim dalıyla

Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü adı altında bir araya getirilmiş ve yeniden geliştirilen program uygulanmaya başlanmıştır” (Kalyoncu, 2005).

Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında uygulanmakta olan Müzik Öğretmenliği Lisans Programının temel amacı “müzik eğitimi alanında nitelikli ve çağın gereklerine göre kendini yetiştirmiş, yanı sıra gelişmeye açık müzik öğretmenleri yetiştirmek olup; öğrenim süresi 4 yıl ve dili de Türkçedir” (Gazi Üniversitesi, 2021).

Müzik eğitimi anabilim dallarına günümüzde, üniversite sınavlarından belirli bir puan barajını geçme koşulu aranmaksızın; fakültelerin kendi bünyelerinde yaptıkları özel yetenek sınavlarıyla öğrenci alımı gerçekleştirilmektedir.

“Programda ‘müzik alan bilgi ve becerisi’, ‘müzik kültürü’, ‘öğretmenlik formasyonu’ ve ‘genel kültür’ derslerinden oluşan ve müziğin hemen bütün boyutlarını içeren zorunlu ve seçmeli dersler yer almaktadır” (Gazi Üniversitesi, 2021).

Günümüzde 24 adet aktif, 19 adet de aktif olmayan ya da kısmen aktif olan müzik öğretmenliği anabilim dalı bulunmaktadır (Gök, 2018).

2.3. Müziksel İşitme Okuma ve Yazma Eğitiminin Öğeleri

Müziksel işitme okuma yazma eğitimi, mesleki müzik eğitiminin en önemli aşaması olması itibarıyla birçok aşamayı da içerisinde barındırır. Bunlardan birisi de müziğin grameri sayılan bilgilerdir. Müziğin grameri sayılabilecek olan bilgilerin doğru bir şekilde öğrenilmesi MİOY eğitimiyle gerçekleştirilmektedir.

Püsküllüoğlu (1994) gramer (dil bilgisi) ‘in içeriğinden bahsederken, dilin tüm işleyişini ve düzenini, ses, anlatım gibi unsurlarını inceleyip bunları kurallaştıran bilim olduğunu dile getirmektedir (Püsküllüoğlu, 1994’ten akt. Apaydınlı, 2006).

Özgür ve Aydoğan (2015, s.3), Müziksel İşitme Okuma Eğitimi ve Kuram adlı çalışmalarında, MİOY eğitiminin önemini birçok farklı noktadan vurgulamışlardır. Müziğin kendi başına bir dil olduğundan ve bu dilin konuşulması için çeşitli öğelerin var olduğunu dile getirirler. Aynı çalışmada, müziğin, çeviriye gerek olmayacak kadar evrensel bir dil olduğunu ve bu dilin bir grameri olduğunu dile getiren Özgür ve Aydoğan; bu dili tam anlamıyla kullanabilmek için çeşitli öğelere hakim olmak gerektiğini söylemektedirler. Bahsedilen öğeler, ritim, ölçü, makam-tonalite, hız, gürlük vb. dir. Bu

öğeleri ve birçok alanda hedeflediği davranış değişiklikleriyle birlikte MİOY öğretiminin, müzik eğitiminin en temeli konumunda olduğunu dile getirmektedirler (Özgür ve Aydoğan, 2015, s. 3).

Yukarıda, konuyla ilgili olarak ifade edilen bilgilerin ışığında MİOY eğitiminin, bireyin müzik yaşantısını şekillendirecek olan temel unsur olduğu; bireylerin müzik dilini kullanabilme ve kendisini müzikle ifade edebilme noktasında gerekli olan tüm bilgi ve becerileri bu eğitimle birlikte elde ettiğini söyleyebiliriz.

2.3.1. Müziksel İşitme

Uçan (1994), müzik yeteneğinin çeşitli alt kümelerden oluştuğunu, bunların da en önemli olanlarından birisinin de “müziksel işitme” yeteneği olduğunu dile getirir. Müziksel işitme; “müziksel olarak duyulan sesleri algılama, tanımlama, ayırt etme, çözümlenme davranışlarını içerir”. İşitme yeteneğinin şu üç başlık altında gruplandığını aktarır;

1. *Bölgesel (Yaklaşık) İşitme*: Müziksel seslerin, yükseklik özelliklerini bölgesel olarak (kalın-ince) tanımlayabilme yeteneğidir. Duyulan müziksel ses, bulunduğu alana göre yaklaşık olarak algılanabilir.
2. *Bağıl-Göreceli (Rölatif) İşitme*: Müziksel sesleri bilinen başka bir sesle karşılaştırarak tanıma, ayırt etme ve adlandırma yeteneğidir. Müziksel İşitme Okuma Yazma öğretim programları “bağıl işitme” yeteneğini geliştirmeye yöneliktir.
3. *Mutlak-Salt (Absolut) İşitme*: Müziksel sesleri başka bir ses yardımı olmaksızın algılayıp-adlandırabilme yeteneğidir. Önceleri mutlak işitme yeteneğinin kalıtsal olduğu ve doğuştan geldiği kabul edilmekteydi. Yapılan araştırmalar çevre, çok küçük yaşta müzik eğitimine başlama, düzenli ve uzun süreli çalışma ile mutlak işitmenin oluştuğu tezini ortaya koymaktadır (Uçan, 1994, s. 4-20).

Müziksel işitme eğitimi, dinlediğimiz herhangi bir müziği anlamak, çözümleyebilmek, bir enstrümanı doğru anlamda çalabilmek için gerekli olan tüm çalışmaları içermektedir. Kişinin bu alandaki bir yetersizliği müziksel okuma, müziksel çalma, müziksel yazma gibi alanlardaki başarısını da doğrudan etkilemektedir. MİOY eğitiminin başlangıcı sayılabilecek bir unsur olarak müziksel işitme kişinin müzikal gelişiminde çok önemli bir aşamadır. Yayla (2006)’ya göre birçok müzik eğitimi öğrencisinin performans konusunda yetersizlik yaşamasının asıl sebebi, müziksel işitme konusunda yeterli düzeyde pratik yapılmadığından kaynaklanmaktadır. Müziksel işitme becerisinin, enstrüman çalabilme, duyduğumuz ve okuduğumuz müzikleri anlamlandırabilme, diğer müzisyenlerle iletişim

kurabilme gibi birçok yeterliliğin anahtarı olduğundan; bu becerinin kişiye müzikal anlamda da özgüven kazandırdığından bahsetmektedir (Yayla, 2006'dan akt. Özdemir, 2018). Şengül (2006), işitme yeteneğinin gelişmesindeki ana etkenin diğer alan dersi ve etkinlikleriyle, MİOY eğitimi arasındaki bağın ne derece kurulduğuyula yakından ilişkili olduğunu vurgulamaktadır (Şengül, 2006'dan akt. Gençel Ataman, 2013).

2.3.2. Müziksel Okuma

Özgür (1995)'e göre “müziksel okuma” ya da diğer adıyla “solfej” bir müzik eserini notaların ismine, yüksekliğine, süresine, hızına, gürlüğüne dikkat ederek seslendirmeye denir. Bu özellikleriyle müziksel okumanın (solfej) farklı şekillerde yapılabildiğini dile getiren Özgür'ün verdiği örnekler; ritmik okuma, deşifre okuması, bireysel ya da toplu okuma eşlikle ya da eşlik olmadan okuma... Özgür bahsettiği müziksel okuma türlerinden en önemli olanının, deşifre okuma olduğunun da altını çizmektedir (Özgür, 1995'ten aktaran Özgür ve Aydoğan, 2015, s. 4).

Deşifre, ilk kez karşılaşılan bir müzik eserini okumaya verilen isimdir. Bu konuda iyi olan bir müzisyenin, müzikalitesi de iyi demektir. “İki çeşit deşifre bulunmaktadır: ilki, ilk kez görülen bir parçayı ağır ağır ve tüm notaları üzerinde durarak okumak; diğeri ise parçayı gerçek hızına yakın bir tempoda, parçanın daha çok anlatmak istediğine odaklanarak okumaktır” (Fenmen, 1991'den aktaran Apaydınlı, 2006). Özgür (2001), deşifrenin dil gibi öğrenilmesi ve öğretilmesi gerektiğinden bahseder. Kişinin bu dil öğreniminde kazanılan bütün bilgilerini; belirli bir akıcılığa, belirli bir doğallığa ulaştırmadan, amaca uygun bir öğrenmenin gerçekleşmeyeceğini vurgular. İyi bir deşifre becerisinin öğrenciye, doğru ve güzel bir şekilde okuma yapma, zamandan tasarruf, çalışmalarını daha zevkli hale getirme, müziği geniş anlamlarda keşfedebilme gibi olumlu katkılarından bahsederken, deşifre becerisinin kötü olmasında öğrencinin bu konularda olumsuz sonuçlar alacağından bahseden Brown (1996), bu becerinin gelişebilmesi için nota okumaya yeterli düzeyde zaman ayrılması gerektiğinin altını çizmektedir (Brown, 1996'dan aktaran Akgül Barış ve Karkın, 2003).

Aydoğan (1998) müziksel okumada, en basit olarak bir ezgi, ritim okumaktan, en karmaşık olan partiyon okumaya kadar, ilerleme kat edilebilmesinin belirli bir aşamalılık içerdiğinden, zor olanı başarmanın yolunun, kolay olanı başarmaktan geçtiğinden bahseder (Aydoğan, 1998'den aktaran Apaydınlı, 2006).

2.3.3. Müziksel Yazma

Özçelik (2003), müziksel yazmayı “bireyin hafızasında ürettiği ya da herhangi bir müzik kaynağından veya enstrümandan işittiği müzikal sesleri müzik yazısının öğeleri ile (nota, sus, ifade terimleri vb. dizeler üzerinde ifade etmesidir” şeklinde tanımlamaktadır (Özçelik, 2003’ten aktaran Öztürk, 2011). Müziksel yazmayı; müziksel okumayı en iyi açıklayan çalışma olarak ifade eden Lavignac (1942), bu ikisi arasındaki ilişkiyi ana dildeki okuma ve yazma arasındaki ilişkiye benzetmektedir (Lavignac, 1942’den aktaran Özgür ve Aydoğan, 2015, s.5). MİOY eğitiminde işitilen müziğe bir anlam yükleyebilmenin, sesleri belirli bir düzene oturtabilmenin öğretildiği en iyi yöntemin müziksel yazma olduğundan bahseden Özsan, müziksel yazmanın, en başından itibaren iç duyuş eğitiminde önemli bir etken olduğuna vurgu yapmaktadır (Özsan’dan aktaran Özgür ve Aydoğan, 2015, s.5).

Özgür ve Aydoğan müziksel yazmanın iki farklı boyutundan bahsetmektedir;

1. İşitilen sesleri yazma (dikte etme),
2. Müziksel düşünceleri, tasarıları yazma (yaratma).

Yaşamımızda, bir şeyleri yazarak ifade etmenin, sözel olarak ifade etmeye kıyasla daha zor olduğunu söylemekte olan Özgür ve Aydoğan (2015, s.5), bu zorluğun müzik dilinde de aynı şekilde olduğundan; bundan dolayı müziksel yazmanın, müziksel okumadan daha zor gelişim gösterdiğini ifade etmektedir. Müziksel yazmanın önemli bir etkisinin de müziksel düşünme ve müziksel yaratıcılık konusunda gelişime katkı sağlaması olduğunu vurgulamaktadır.

2.4. Müziksel İşitme Okuma ve Yazma Eğitiminin Mesleki Müzik Eğitimindeki Yeri ve Önemi

MİOY eğitimi günümüzde mesleki müzik eğitimi veren okullarda, teorik ve pratik uygulamalarla birlikte, çeşitli adlar altında ders olarak yürütülmektedir. Dersin amacı Yazan (2007) tarafından şu şekilde ifade edilmektedir; “...müziksel duyarlılığa sahip, müzik yoluyla anlama, yorumlama, yaratma becerilerini geliştirebilen, müziğin temel kavramlarını ve müziğin dilini kavrayabilen, söylediği, çaldığı ve dinlediği eseri analiz edebilme yetisine sahip bireyler yetiştirmektir” (Yazan’dan aktaran Öztürk, 2011).

Yaşmut (2013), müziğin her alanında doğru işitebilen, eğitilmiş ve bunun yanı sıra ne işittiğini iyi bilip ayırt edebilen kulaklara sahip bireylere ihtiyaç olduğunu ifade etmektedir. Müziğin yer aldığı tüm alanların temel taşı olan ve bu alanları destekleyen ciddi bir unsur olan Müziksel İşitme, Okuma ve Yazma (MİOY) eğitimi ile birlikte, doğru ve iyi işitebilen bireyler yetiştirilmesi hedeflenir ve dolayısıyla bu bireyler için kulak eğitiminin önemini vurgulamaktadır.

Yaşmut (2013), bireylerin sahip oldukları konuşma dillerini belirli gramer kuralları çerçevesinde kullandıklarını ve böylece duygu ve düşüncelerini rahat bir şekilde ifade ettiklerini dile getirmektedir. Bu doğrultuda müziğin de bir ifade dili olduğu düşünülürse bu dilin oluşmasında ve kullanılmasında rol oynayan başlıca unsurlar (ritim, ölçü, dizi, tonalite-makam, ezgi, biçim, örgü-doku, hız, gürlük ve anlatım vb.) MİOY dersinde öğrenilmektedir. MİOY eğitiminin bireylerin her türlü müziksel, mesleki ve sanatsal gelişimlerinde önemli yer tuttuğunu dile getiren Yaşmut (2013), piyano eğitiminin bireyde işitme, okuma ve yazma yeteneğinin gelişmesi ve psikomotor becerilerinin gelişmesi noktasında önemli bir yeri olduğunu ifade etmektedir. Özgür ve Aydoğan (2015, s.3) MİOY eğitiminin, öğrencilerin müziksel işitme, okuma, yazma, yaratma, çözümlenme ve değerlendirmeye yönelik davranışlarında değişiklik amaçlaması itibarıyla mesleki müzik eğitiminin temel yapı taşı olduğundan bahseder.

Akgül Barış ve Karkın (2003), Müzik Teorisi ve İşitme Eğitiminin, diğer alan dersleri için hazırlayıcı bir nitelikte olduğundan bahsetmektedir. Bu açıdan öğrenciler bu derste kazandığı beceriler doğrultusunda kendilerini daha da geliştirme fırsatı yakalamaktadır. Konu ve içerik olarak hem teorik hem pratik açıdan diğer alan derslerinin ön koşulu olarak sayabileceğimiz bilgi ve becerilerin büyük bir çoğunluğu bu ders ile öğrenilmektedir.

Bu derste öğrencilerin karşı karşıya kaldığı güçlüklerden birisi ve deşifredir. Akgül Barış ve Karkın (2003)'a göre, bu çalışmada; sürekli ezgisel ve tartımsal okuma, bona okuma, notaları iyi takip etme ve böyle bir çalışma için fazla zaman ayırma, yapılması gereken şeylerden en önemlileridir. Deşifresini geliştirmiş olan bir öğrenci, verilen bir eseri çalgısında kolayca ortaya çıkarabilirken bunun tam tersi deşifresi zayıf olan bir öğrenci ise eseri çıkarmakta zorlanacaktır. Karkın, öğrencilerin nota bilgilerini ve okuma becerilerini, temel müzik bilgisini kazandıkları müziksel işitme okuma yazma eğitimi ile geliştirmekte ve sürdürmekte olduklarını ifade etmektedir. Nota bilgisine sahip ve iyi bir nota okuyucusu olan bir öğrenci bu beceriyi kullandığı takdirde müzik eserlerini rahatça tanıma ve

yorumlama fırsatını da elde etmektedir (Karkın'dan aktaran Akgül Barış ve Karkın, 2003). İşte bu nota eğitimi ve temel müzik teorisiyle ilgili bilgilerin öğrenilmesi kişinin müziksel açıdan gelişebilmesi ve ilerleme kat edebilmesi için ön koşuldur. Temel müzik teorisiyle ilgili bilgiler MİOY dersinin temeli olması dolayısıyla, konular bu derste öğrenilir. Günümüz Müzik Öğretmenliği Lisans Programlarında bu ders “Batı Müziği Teori ve Uygulaması” adıyla yürütülmektedir.

2.5. Batı Müziği Teori ve Uygulaması Dersinin Öğretim Süresi

Aşağıdaki tabloda MİOY derslerinin Müzik Öğretmenliği Lisans Programında 1998 yılından bu yana hangi isimle yer aldığı görülmektedir.

Tablo 2

Müziksel İşitme Okuma ve Yazma Derslerinin Üç Program İçerisinde Yer Alma Durumu

Program	Dersin Adı
1997 Programı	Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi
2014 Programı	Müziksel İşitme Okuma Yazma
2018 Programı	Batı Müziği Teori ve Uygulaması

(Teke, 2019, s.21)

Tablo 3

MİOY Derslerinin Üç Program İçerisinde Dönemlere Göre Dağılımı

Program	Dersin Adı	Yarıyıl							
		I. yy	II. yy	III. Yy	IV. Yy	V. yy	VI. Yy	VII. yy	VIII. yy
1997 Programı	Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi	X	X	X					
2014 Programı	Müziksel İşitme Okuma Yazma	X	X	X	X	X	X		
2018 Programı	Batı Müziği Teori ve Uygulaması	X	X						

(Teke, 2019, s.21)

Yukarıdaki tabloya bakıldığında MİOY derslerine her program içerisinde farklı sürelerde yer verildiği görülmektedir.

Tabloda yer alan MİOY derslerinin YÖK tarafından belirlenen içerikleri aşağıda sırasıyla belirtilmiştir.

1997 Müzik Öğretmenliği Lisans Programında, “Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi” adıyla 3 dönem uygulanan dersin içerikleri;

Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi I - II – III

Bu ders, müzikte kuramsal bilgileri, işitme eğitimi ve müzik biçimlerini kapsar. Ders öğretim elemanları bu içeriğin haftalık ders saatindeki yoğunluğunu belirlerler. Ders, Türk ve Batı Müziğinde armoni-kontrpuan, müzikte stil, üslup ve tür, çeşitli yapıları ve eğitim-okul müziği örneklerini inceleme, analiz, araştırma, tek ve çok ses algılama, ritmik yapıları tanıma, nota çözümüleme (deşifre), okuma ve yazma, müzik üretme tekniklerini kapsar. (Müzik Öğretmenliği Lisans Programı, 1998-1999).

2014 Müzik Öğretmenliği Lisans Programında, “Müzik İşitme Okuma Yazma” adıyla 6 dönem uygulanan dersin içerikleri;

Müziksel İşitme Okuma Yazma I

Sesin fiziksel özelliklerine ilişkin temel bilgiler, müzik dilinin öğeleri (ritim, ezgi, hız, gürlük, ölçü, dizi, tonalite, biçim, tür, örgü, doku, anlatım–yorum- stil) yatay ve dikey aralıklar, ikişerli ölçülerde bir bemollü ve bir diyezli tonlarda birlik, ikilik, dördlük, sekizlik, onaltılık sürelerde tek sesli ve düzeye uygun iki sesli ezgi okuma, yazma ve yaratma.

Müziksel İşitme Okuma Yazma II

İkişerli ve üçerli ölçülerde iki diyez–iki bemollü majör – minör tonlarda, pentatonik dizilerde, tampere hüseyini ve karcıgar makamlarında tek sesli ve iki sesli düzeye uygun okuma, yazma, çözümüleme ve yaratma uygulamaları, tonal üç sesli akorların kök ve çevrimleriyle okuma , yazma ve çözümüleme uygulamaları.

Müziksel İşitme Okuma Yazma III

İkişerli, üçerli ve aksak ölçülerde üç diyez – üç bemollü tonlar ile tampere rast, nihavent, kürdi makamlarında tek sesli ve iki sesli düzeye uygun ezgi okuma, yazma, çözümüleme ve yaratma uygulamaları, alterasyon, dominant yedilisi akoru temel ve çevrimleri, çözümleri ve uygulamalı çalışmalar.

Müziksel İşitme Okuma Yazma IV

Tüm ölçülerde, dört ve beş diyez – bemollü tonlar ile tampere hicaz, zırgüleli hicaz, nikriz makamlarında, teksesli ve iki sesli düzeye uygun ezgi okuma, yazma, çözümüleme ve yaratma uygulamaları, dominant yedili akoru ve diğer Dört sesli akorlara ilişkin uygulamaları, süs notaları, modülasyon bilgisi.

Müziksel İşitme Okuma Yazma V

Tüm ölçülerde ve tüm majör – minör tonlar ile tampere segah, hüzzam, saba makamlarında tek sesli ve iki- üç sesli, düzeye uygun ezgi okuma, yazma, çözümüleme ve yaratma uygulamaları; üç sesli, dört sesli, beş sesli (dominant dokuzlu) tonal akorlarla uygulamalar; Orta Çağ modları ile uygulamalar.

Müziksel İşitme Okuma Yazma VI

Caz müziği dizileri, 20. yüzyıl müziği ve atonalite bilgisi ve düzeye uygun ezgi okuma, yazma, çözümüleme, yaratma uygulamaları; popüler müzikte ve caz müziğinde kullanılan akor şifreleri ile uygulamaları, müziksel işitme okuma öğretim yöntem ve tekniklerini kapsar (Müzik Öğretmenliği Lisans Programı, 2014).

Günümüzde “Batı Müziği Teori ve Uygulaması” adıyla 2 dönem uygulanan dersin içerikleri;

Müzikte ölçü, ritim, anahtar kavramı, aralık ve tonalite kavramı, akorların oluşumu; müziksel okuma ve yazmada kullanılan temel müzik terimleri (süre uzunluğunda yardımcı işaretler, ifadelendirme işaretleri, süslemeler, hız ve gürlük terimleri vb.); majör ve minör diziler; temel konumda akorlar; düzeyine uygun farklı tonlarda tek sesli ezgi okuma ve yazma,

Müzikte motif, cümle ve dönem kavramları, kök ve çevrilmiş akorlar, aktarım (transpoze), farklı ritmik yapılar, en az iki bemollü ve iki diyezli tonlarda ezgiler okuma ve yazma...(Müzik Öğretmenliği Lisans Programı, 2018)

Yukarıda verilen MİOY dersleri ve içeriklerine bakıldığında, 1997 programı ve 2014 programında yer alan MİOY ders içeriklerinin farklılık gösterdiği görülmektedir. 1997 yılı Müzik Öğretmenliği Lisans Programında 3 yarıyıl, sonraki program olan 2014 programında 6 yarıyıl uygulanan ders, 2018 programıyla birlikte 2 yarıyıla inmiştir. Bu 3 programın haftalık ders çizelgesindeki yeri aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 4

1997 Yılından Bu Yana Uygulanan Programlarda MİOY Derslerinin Teori, Uygulama, Kredi Haftalık Ders Saati ve 4 Yıllık Eğitim Süresince Uygulanan Toplam Saat Sayıları

	I. YY		II. YY		III. YY		III. YY		I. YY		II. YY		4 Yıllık Eğitim Süresince Toplam Saat								
	T	U	K	HDS	T	U	K	HDS	T	U	K	HDS		T	U	K	HDS				
Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi	4	2	3	6	4	2	5	6	4	2	5	6	4	2	5	6	4	2	5	6	25
Müziksel İşitme Okuma Yazma	2	2	3	4	2	2	3	4	2	2	3	4	2	0	2	2					25
Batı Müziği Teorisi ve Uygulama	2	2	3	4	2																10
																					2

T: Teori
K: Kredi
U Uygulama
HDS: Haftalık Ders Saati

(Teke, 2019, s.24)

Tabloya bakıldığında MİOY ders sürelerinin 1997 programından itibaren azalmaya başladığı görülmektedir. Dolayısıyla temel müzik teorisi konularına ayrılan sürenin de azaldığı söylenebilir.

2.6. Temel Müzik Teorisi ve Önemi

Müzik kuramı adıyla da anılan müzik teorisi, müziğin temel yapıtaşlarını tanımlar. Diğer bir deyişle müzik dilinin kurallarını belirler ve bunların kullanım şekillerini açıklar. Örneğin bir insan; çalgı çalabilmek, bir şarkıyı notalarıyla okuyabilmek, duyduğu bir ezginin notalarını yazabilmek ya da kendi yaratıcılığıyla bir ezgi yazabilmek için temel müzik teorisine ait konuları iyi bilmelidir.

Müzik teorisi, müziği açıklamak için kullanılan sistematik düşünce sistemidir. Bir anlamda müziğin grameri yani dil bilgisidir. Müziğin matematiksel, fiziksel ve kuramsal kavramlarını ifade etmek, anlamak ya da anlatmak üzerine kurulu bir bilim dalıdır. Müziğin temel bilimi olarak da belirtilebilir... Başta nota yazısı olmak üzere gamlar, aralıklar, tonalite, makam, mod, ritim, usul ve armoni gibi konuların her biri müzik teorisinin birer alt başlığıdır(Satır).

“Müzik teorisi müziğin dilbilgisi olması sebebiyle örgün ve yaygın müzik eğitiminin en önemli aşamalarından biridir. Bu aşamada müzik teorisi eğitimi alan bireyler temel kavramlar, seslerin yazılışları, ritim, ölçü sayısı, aralıklar, tonalite, süslemeler, nota yazımında kısaltmalar, artikülasyon, akor gibi konuları öğrenirken bir yandan da müzik terminolojisine dair pek çok önemli kavramı da öğrenirler (Çetinkaya, 2022).

Müzikle uğraşılan her alanda, başlı başına bir dil olan müzik yazısı kurallarını bilmek, bu alandaki terim ve işaretleri işlevine uygun kullanabilmek gerekir. Müzik teorisini bilmenin, müziği anlamak, uygulamak ve üretmek açısından önemli olduğundan bahseden Yavuzoğlu (2010), “Ancak bilgi hafızaya kazındığı ve kalıcı bir bilgiye dönüştüğü noktada fonksiyon kazanır. Bu beceriyi kazanmanın yolu ise konuları ve ilgili alıştırmaları zihinden yapabilecek noktaya gelinceye kadar belli zaman aralıklarıyla tekrar etmektir” diyerek, konuda uzmanlaşmak için sürekli tekrardan bahseder. Mesleki müzik eğitiminde en önemli konuların başında gelen temel müzik teorisi, Müzik Öğretmenliği Lisans Programlarında “Batı Müziği Teori ve Uygulaması” dersinde öğretilmektedir. Öğrenci bu dersle birlikte, öğretmenlik hayatı boyunca kullanacağı temel bilgileri öğrenir ve geliştirir. Temel müzik teorisyle ilgili bilgiler bu derste öğrenildiği için öğrenci öğrendiklerinde müziksel işitme, okuma ve yazmayla bağlantı kurarak daha kalıcı ve bağlantılı bilgiler elde etmiş ve bu bilgileri sadece teoride öğrenmeyip aynı zamanda uygulamış olur. Öğrenci müziğin hangi alanında ilerlesin, temel müzik teorisyle ilgili bilgileri doğru bir şekilde öğrenmeli ve bu alana hakim olmalıdır.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu bölümde, araştırmada izlenen yöntem, araştırmanın modeline ilişkin açıklamalar, evren ve örneklem ile araştırma için gerekli veriler: verilerin toplanmasına ilişkin bilgiler, toplanan verilerin toplanıp işlenip çözümlenmesinde kullanılan istatistiksel tekniklere yer verilmiştir.

3.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırma Müzik Öğretmenliği Lisans Programında uygulanan “Batı Müziği Teori ve Uygulaması” dersi kapsamında temel müzik teorisi konularındaki kazanımlara ilişkin öğrenci görüşlerini belirlemeye yönelik durum tespitine dayalı betimsel bir çalışmadır.

3.2. Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu Gazi Üniversitesi Müzik Öğretmenliği Lisans 2018 Programında okuyan ve “Batı Müziği Teori ve Uygulaması” dersini 2 dönem süresince almış 31 öğrenci oluşturmaktadır.

Anketi cevaplayan 31 öğrencinin demografik bilgileri şöyledir;

Tablo 5

Anketi Cevaplayan Öğrencilerin Yaş Dağılımları

Yaş	Frekans (f)	Yüzde (%)
20	5	16,1
21	6	19,4
22	8	25,8
23	1	3,2
24	3	9,7
25	1	3,2
26	4	12,9
29	1	3,2
32	1	3,2
38	1	3,2
Toplam	31	100,0

Tablo 6

Anketi Cevaplayan Öğrencilerin Cinsiyet Dağılımları

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Kadın	14	45,2
Erkek	17	54,8
Diğer	-	-
Toplam	31	100,0

Tablo 7

Anketi Cevaplayan Öğrencilerin Mezun Oldukları Lise Dağılımları

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Güzel Sanatlar Lisesi	22	71,0
Anadolu Lisesi	5	16,1
Bando Astsubay H. O.	2	6,5
Sosyal Bilimler Lisesi	2	6,5
Toplam	31	100,0

3.3. Verilerin Toplanması

Araştırmaya dönük nitel veriler kaynak tarama yöntemiyle, nicel veriler ise öğrencilerden konuya dair görüş almaya dönük olarak hazırlanan anket aracılığıyla elde edilmiştir. Anket hazırlanırken öncelikle hedef kitle belirlenmiştir. Sonrasında anket içeriği ve kullanılacak anket yöntemi belirlenmiştir. Daha sonra Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalında “Batı Müziği Teori ve Uygulaması” dersini veren öğretmenlerin görüşleri alınarak anket soruları oluşturulmuştur.

3.4. Verilerin Çözümlemesi ve Yorumlanması

Araştırmada elde edilen nitel veriler daha ziyade kavramsal çerçeve içerisinde kullanılmış olup; , nicel veriler ise 5 seçenekli likert tipi ölçek aracılığıyla çözümlenerek tablolar halinde sunulmuş ve yorumlanmıştır. Likert ölçeği tek boyutlu ve kapalı uçlu olup katılımcıların fikirleri hakkında bilgi edinilmesini sağlayan bir ölçek çeşididir. Yaygın olarak 5 seçenekli likert tipi ölçek kullanılmaktadır.

Araştırmada verilerin analizinde SPSS programı kullanılmıştır. Öncelikle verilerin analizinde verilerin normal dağılıp dağılmadığı kontrol edilmiştir. Verilerin normal dağılıp dağılmadığı Shapiro-Wilk (S-W) testi ile kontrol edilmiştir. S-W testi sonuçlarında normallik varsayımının karşılanmadığı ($p < .05$) gözlemlenmiş olup analizlerde parametrik olmayan istatistiksel yöntemler kullanılmıştır. Dolayısıyla araştırmada Kruskal Wallis ve Mann Whitney U analiz yöntemleri kullanılmıştır.

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUMLAR

Bu bölümde araştırmanın problem ve alt problemlerine dair bulguların ve yorumların yanı sıra araştırmaya katılan 31 öğrencinin kişisel bilgilerine ait bulgulara, “Batı Müziği Teori ve Uygulaması” dersi ve bu dersin içinde yer alan temel müzik teorisi kazanımları ile ilgili sorulan sorulara ait bulgulara ve yorumlara yer verilmiştir.

4.1. “Batı Müziği Teori ve Uygulaması” dersi kapsamında farklı parametrelere göre temel müzik teorisi konu kazanımlarına yönelik öğrenci görüşleri nelerdir?” alt problemine yönelik bulgular ve yorumlar.

Bu kısımda araştırmada ele alınan temel müzik teorisi konu başlıklarına yönelik hazırlanan anket sorularına ait bulgulara ve yorumlara yer verilmiştir. Konu başlıkları şöyledir: Müzik Yazısının Temel Öğeleri, Hız Terimleri, Gürlük Terimleri, Aralıklar, Değiştirici İşaretler, Ölçüler, Diziler, Seslendirme Teknikleri, Ezgisel Süslemeler, Ses Özellikleri, Üç ve Dört Sesli Akorlar ve Çevrimleri, Durgu/Kadans, Ezgilerde Yapı ve Kuruluş, Transpoze, Alterasyon, Modülasyon.

Tablo 8

Anketi Cevaplayan Öğrencilere Göre Müzik Yazısının Temel Öğeleri Konusunun Derste Öğrenilme Durumu

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Çok zayıf	-	-
Zayıf	3	9,7
Orta	3	9,7
İyi	16	51,6
Çok iyi	9	29,0
Toplam	31	100,0

Tablo 8'e göre, öğrencilere müzik yazısının temel öğeleri (nota, sus değerleri ile dizek, anahtar, tekrar işaretleri vb.) konusunu "Batı Müziği Teori ve Uygulaması" dersinde ne düzeyde işledikleri sorulmuş, öğrencilerin %9,7'si zayıf düzeyde, %9,7'si orta düzeyde, %51,6'sı iyi düzeyde ve %29,0'u çok iyi düzeyde işledikleri cevabını vermişlerdir. İlgili tabloda öğrencilerin toplam %80,6'sının müzik yazısının temel öğeleri konusunu derste yeterince iyi düzeyde işlediklerini ifade ettikleri görülmektedir.

Tablo 9

Anketi Cevaplayan Öğrencilerin Müzik Yazısının Temel Öğelerini Çözümleme Konusunda Kendilerini Yeterli Görme Durumu

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Çok zayıf	1	3,2
Zayıf	-	-
Orta	8	25,8
İyi	11	35,5
Çok iyi	11	35,5
Toplam	31	100,0

Tablo 9'a göre, öğrencilere yazılı bir yapıtta kullanılan müzik yazısının temel öğelerini çözümleme konusunda kendilerini nasıl gördüklerine sorulmuş, öğrencilerin %3,2'si çok zayıf düzeyde, %25,8'i orta düzeyde, %35,5'i iyi düzeyde ve %35,5'i ise çok iyi düzeyde oldukları cevabını vermişlerdir. İlgili tabloda öğrencilerin toplam %71,0'inin yazılı bir

yapıtta kullanılan müzik yazısının temel öğelerini çözümüleme konusunda yeterince iyi düzeyde olduklarını düşündükleri görülmektedir.

Tablo 10

Anketi Cevaplayan Öğrencilerin Müzik Yazısının Temel Öğelerini Dizek Üzerinde Kullanma Durumu

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Çok zayıf	-	-
Zayıf	1	3,2
Orta	6	19,4
İyi	11	35,5
Çok iyi	13	41,9
Toplam	31	100,0

Tablo 10'a göre, öğrencilere müzik yazısının temel öğelerini dizek üzerinde işlevine uygun bir şekilde kullanma konusunda kendilerini nasıl gördükleri sorulmuş, öğrencilerin %3,2'si zayıf düzeyde, %19,4'ü orta düzeyde, %35,5'i iyi düzeyde ve %41,9'unun ise çok iyi düzeyde oldukları cevabını vermişlerdir. Tabloda öğrencilerin toplam %77,4'ünün müzik yazısının temel öğelerini dizek üzerinde işlevine uygun bir şekilde kullanma konusunda yeterince iyi düzeyde olduklarını düşündükleri görülmektedir. Birinci alt problemle ilgili bulgulara bakıldığında müzik yazısının temel öğeleri konusunun derste iyi bir düzeyde işlenmesi ile öğrencilerin bu konuda kendilerini nasıl gördükleri arasında bir paralellik olduğu görülmektedir.

Tablo 11

Anketi Cevaplayan Öğrencilere Göre Hız Terimleri Konusunun Derste İşlenme Durumu

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Çok zayıf	-	-
Zayıf	2	6,5
Orta	10	32,3
İyi	11	35,5
Çok iyi	8	25,8
Toplam	31	100,0

Tablo 11'e göre öğrencilere hız terimleri konusunu "Batı Müziği Teori ve Uygulaması" dersinde ne düzeyde işledikleri sorulmuş, öğrencilerin %6,5'i zayıf düzeyde, %32,3'ü orta

düzeyde, %35,5'i iyi düzeyde ve %25,8'i ise çok iyi düzeyde işledikleri cevabını vermişlerdir. Tabloya bakıldığında öğrencilerin toplam %61,3'ünün hız terimleri konusunu derste yeterince iyi düzeyde işlediklerini düşündükleri görülmektedir.

Tablo 12

Anketi Cevaplayan Öğrencilerin Hız Terimlerini ve Anlamalarını Bilme Konusunda Kendisini Yeterli Görme Durumu

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Çok zayıf	-	-
Zayıf	2	6,5
Orta	10	32,3
İyi	13	41,9
Çok iyi	6	19,4
Toplam	31	100,0

Tablo 12'ye göre öğrencilere evrensel olarak kabul edilen hız terimlerini ve anlamalarını bilme konusunda kendilerini nasıl gördükleri sorulmuş, öğrencilerin %6,5'i zayıf düzeyde, %32,3'ü orta düzeyde, %41,9'u iyi düzeyde ve %19,4'ü ise çok iyi düzeyde oldukları cevabını vermişlerdir. Tabloda öğrencilerin toplam %61,3'ünün evrensel olarak kabul edilen hız terimlerini ve anlamalarını bilme konusunda yeterince iyi düzeyde olduklarını düşündükleri görülmektedir.

Tablo 13

Anketi Cevaplayan Öğrencilerin Bir Okul Şarkısına ya da Bu Düzeyde Yazılmış Bir Yapıtı Uygun Hız Terimlerini Ekleme Konusunda Kendilerini Yeterli Görme Durumu

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Çok zayıf	-	-
Zayıf	2	6,5
Orta	9	29,0
İyi	16	51,6
Çok iyi	4	12,9
Toplam	31	100,0

Tablo 13'e göre öğrencilere bir okul şarkısına ya da bu düzeyde yazılmış bir yapıta uygun hız terimlerini ekleme konusunda kendilerini nasıl gördükleri sorulmuş, öğrencilerin %6,5'i zayıf düzeyde, %29,0'u orta düzeyde, %51,6'sı iyi düzeyde ve %12,9'u ise çok iyi düzeyde oldukları cevabını vermişlerdir. Tabloda öğrencilerin toplam %64,5'inin bir okul şarkısına ya da bu düzeyde yazılmış bir yapıta uygun hız terimlerini ekleme konusunda yeterince iyi düzeyde olduklarını düşündükleri görülmektedir.

Tablo 14

Anketi Cevaplayan Öğrencilere Göre Gürlük/Nüans Terimleri Konusunun Derste İşlenme Durumu

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Çok zayıf	-	-
Zayıf	-	-
Orta	8	25,8
İyi	14	45,2
Çok iyi	9	29,0
Toplam	31	100

Tablo 14'e göre öğrencilere gürlük/nüans terimleri konusunu "Batı Müziği Teori ve Uygulaması" dersinde ne düzeyde işledikleri sorulmuş, öğrencilerin %25,8'i orta düzeyde, %45,2'si iyi düzeyde ve %29,0'u ise çok iyi düzeyde işledikleri cevabını vermişlerdir. Tabloya bakıldığında öğrencilerin toplam %74,2'sinin gürlük/nüans terimleri konusunu derste yeterince iyi düzeyde işlediklerini düşündükleri görülmektedir.

Tablo 15

Anketi Cevaplayan Öğrencilerin Gürlük/Nüans Terimlerini ve Anlamalarını Bilme Konusunda Kendilerini Yeterli Görme Durumu

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Çok zayıf	-	-
Zayıf	-	-
Orta	5	16,1
İyi	18	58,1
Çok iyi	8	25,8
Toplam	31	100,0

Tablo 15'e göre öğrencilere evrensel olarak kabul edilen gürlük/nüans terimlerini ve anlamalarını bilme konusunda kendilerini nasıl gördükleri sorulmuş, öğrencilerin %16,1'i orta düzeyde, %58,1'i iyi düzeyde ve %25,8'i ise çok iyi düzeyde oldukları yanıtını vermişlerdir. Tabloda öğrencilerin toplam %83,9'unun evrensel olarak kabul edilen gürlük/nüans terimlerini ve anlamalarını bilme konusunda yeterince iyi düzeyde olduklarını düşündükleri görülmektedir.

Tablo 16

Anketi Cevaplayan Öğrencilerin Bir Okul Şarkısına ya da Bu Düzeyde Yazılmış Bir Yapıtı Uygun Gürlük/Nüans Terimlerini Ekleme Konusunda Kendilerini Yeterli Görme Durumu

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Çok zayıf	-	-
Zayıf	1	3,2
Orta	7	22,6
İyi	18	58,1
Çok iyi	5	16,1
Toplam	31	100,0

Tablo 16'ya göre öğrencilere bir okul şarkısına ya da bu düzeyde yazılmış bir yapıta uygun gürlük/nüans terimlerini ekleme konusunda kendilerini nasıl gördükleri sorulmuş, öğrencilerin %3,2'si zayıf düzeyde, %22,6'sı orta düzeyde, %58,1'i iyi düzeyde ve %16,1'i ise çok iyi düzeyde oldukları cevabını vermişlerdir. Tabloda öğrencilerin toplam %83,9'unun bir okul şarkısına ya da bu düzeyde yazılmış bir yapıta uygun gürlük/nüans

terimlerini ekleme konusunda yeterince iyi düzeyde olduklarını düşündükleri görülmektedir.

Tablo 17

Anketi Cevaplayan Öğrencilere Göre Aralıklar Konusunun Derslerde İşlenme Durumu

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Çok zayıf	-	-
Zayıf	2	6,5
Orta	4	12,9
İyi	9	29,0
Çok iyi	16	51,6
Toplam	31	100,0

Tablo 17'ye göre öğrencilere aralıklar konusunu “Batı Müziği Teori ve Uygulaması” dersinde ne düzeyde işledikleri sorulmuş, öğrencilerin %6,5'i zayıf düzeyde, %12,9'u orta düzeyde, %29,0'u iyi düzeyde ve %51,6'sı ise çok iyi düzeyde işledikleri cevabını vermişlerdir. Tabloya bakıldığında öğrencilerin toplam %80,6'sının aralıklar konusunu derste yeterince iyi düzeyde işlediklerini düşündükleri görülmektedir.

Tablo 18

Anketi Cevaplayan Öğrencilerin Yazılı Bir Yapıttaki Aralıkların Nitelik ve Niceliklerini Teorik Olarak Çözümleme Konusunda Kendilerini Yeterli Görme Durumu

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Çok zayıf	-	-
Zayıf	2	6,5
Orta	5	16,1
İyi	11	35,5
Çok iyi	13	41,9
Toplam	31	100,0

Tablo 18'e göre öğrencilere yazılı bir yapıttaki aralıkların nitelik ve niceliklerini teorik olarak çözümleme konusunda kendilerini nasıl gördükleri sorulmuş, öğrencilerin %6,5'i zayıf düzeyde, %16,1'i orta düzeyde, %35,5'i iyi düzeyde ve %41,9'u ise çok iyi düzeyde oldukları cevabını vermişlerdir. Tabloda öğrencilerin toplam %77,4'ünün yazılı bir

yapıttaki aralıkların nitelik ve niceliklerini teorik olarak çözümlene konusunda yeterince iyi düzeyde olduklarını düşündükleri görülmektedir.

Tablo 19

Anketi Cevaplayan Öğrencilerin Dizek Üzerinde Herhangi Bir Ses Üzerine İnci/Çıkıcı Aralıkları Yazma Konusunda Kendilerini Yeterli Görme Durumu

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Çok zayıf	-	-
Zayıf	-	-
Orta	7	22,6
İyi	10	32,3
Çok iyi	14	45,2
Toplam	31	100,0

Tablo 19'a göre öğrencilere dizek üzerinde herhangi bir ses üzerine incici/çıkıcı aralıkları yazma konusunda kendilerini nasıl gördükleri sorulmuş, öğrencilerin %22,6'sı orta düzeyde, %32,3'ü iyi düzeyde ve %45,2'si ise çok iyi düzeyde oldukları cevabını vermişlerdir. Tabloda öğrencilerin toplam %77,5'inin dizek üzerinde herhangi bir ses üzerine incici/çıkıcı aralıkları yazma konusunda yeterince iyi düzeyde olduklarını düşündükleri görülmektedir.

Tablo 20

Anketi Cevaplayan Öğrencilere Göre Değiştirici İşaretler Konusunun Derste İşlenme Durumu

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Çok zayıf	-	-
Zayıf	1	3,2
Orta	2	6,5
İyi	13	41,9
Çok iyi	15	48,4
Toplam	31	100,0

Tablo 20'ye göre öğrencilere değiştirici işaretler konusunu "Batı Müziği Teori ve Uygulaması" dersinde ne düzeyde işledikleri sorulmuş, öğrencilerin %3,2'si zayıf düzeyde, %6,5'i orta düzeyde, %41,9'u iyi düzeyde ve %48,4'ü ise çok iyi düzeyde işledikleri

cevabını vermişlerdir. Tabloya bakıldığında öğrencilerin toplam %90,3'ünün değiştirici işaretler konusunu derste yeterince iyi düzeyde işlediklerini düşündükleri görülmektedir.

Tablo 21

Anketi Cevaplayan Öğrencilerin Yazılı Bir Yapıttaki Değiştirici İşaretleri ve İşlevlerini Bilme Konusunda Kendilerini Yeterli Görme Durumu

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Çok zayıf	-	-
Zayıf	-	-
Orta	5	16,1
İyi	7	22,6
Çok iyi	19	61,3
Toplam	31	100,0

Tablo 21'e göre öğrencilere yazılı bir yapıttaki değiştirici işaretleri ve işlevlerini bilme konusunda kendilerini nasıl gördükleri sorulmuş, öğrencilerin %16,1'i orta düzeyde, %22,6'sı iyi düzeyde ve %61,3'ü ise çok iyi düzeyde oldukları cevabını vermişlerdir. Tabloda öğrencilerin toplam %83,9'unun yazılı bir yapıttaki değiştirici işaretleri ve işlevlerini bilme konusunda yeterince iyi düzeyde olduklarını düşündükleri görülmektedir.

Tablo 22

Anketi Cevaplayan Öğrencilerin Dizek Üzerinde Değiştirici İşaretleri İşlevine Uygun Olarak Kullanma Konusunda Kendilerini Yeterli Görme Durumu

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Çok zayıf	-	-
Zayıf	-	-
Orta	3	9,7
İyi	12	38,7
Çok iyi	16	51,6
Toplam	31	100,0

Tablo 22'ye göre öğrencilere dizek üzerinde değiştirici işaretleri işlevine uygun olarak kullanma konusunda kendilerini nasıl gördükleri sorulmuş, öğrencilerin %9,7'si orta düzeyde, %38,7'si iyi düzeyde ve %51,6'sı ise çok iyi düzeyde oldukları cevabını

vermişlerdir. Tabloda öğrencilerin toplam %90,3'ünün dizek üzerinde değiştirici işaretleri işlevine uygun olarak kullanma konusunda yeterince iyi düzeyde olduklarını düşündükleri görülmektedir. Dördüncü alt probleme ilişkin bulgulara bakıldığında öğrencilerin aralıklar ve değiştirici işaretler konularını derste işleme düzeyleri ile bu konuda kendilerini nasıl gördükleri arasında yine bir paralellik vardır. Değiştirici işaretler konusunda kendisini iyi düzeyde gören öğrenci sayısı ilk üç alt probleme göre daha fazladır.

Tablo 23

Anketi Cevaplayan Öğrencilere Göre Ölçü ve Ölçü Çeşitleri Konusunun Derste İşlenme Durumu

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Çok zayıf	-	-
Zayıf	-	-
Orta	5	16,1
İyi	13	41,9
Çok iyi	13	41,9
Toplam	31	100,0

Tablo 23'e göre öğrencilere ölçü ve ölçü çeşitleri konusunu "Batı Müziği Teori ve Uygulaması" dersinde ne düzeyde işledikleri sorulmuş, öğrencilerin %16,1'i orta düzeyde, %41,9'u iyi düzeyde ve %41,9'u ise çok iyi düzeyde işledikleri cevabını vermişlerdir. Tabloya bakıldığında öğrencilerin toplam %83,8'inin ölçü ve ölçü çeşitleri konusunu derste yeterince iyi düzeyde işlediklerini düşündükleri görülmektedir.

Tablo 24

Anketi Cevaplayan Öğrencilerin Ölçü Sayısı Verilmemiş Bir Yapıtın Hangi Ölçüyle (İkişerli, Üçerli, Karma) Yazıldığını Çözümleme Konusunda Kendilerini Yeterli Görme Durumu

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Çok zayıf	-	-
Zayıf	1	3,2
Orta	3	9,7
İyi	11	35,5
Çok iyi	16	51,6
Toplam	31	100,0

Tablo 24'e göre öğrencilere ölçü sayısı verilmemiş bir yapıtın hangi ölçüyle (ikişerli, üçerli, karma) yazıldığını çözümlene konusunda kendilerini nasıl gördükleri sorulmuş, öğrencilerin %3,2'si zayıf düzeyde, %9,7'si orta düzeyde, %35,5'i iyi düzeyde ve %51,6'sı ise çok iyi düzeyde oldukları cevabını vermişlerdir. Tabloda öğrencilerin toplam %87,1'inin ölçü sayısı verilmemiş bir yapıtın hangi ölçüyle (ikişerli, üçerli, karma) yazıldığını çözümlene konusunda yeterince iyi düzeyde olduklarını düşündükleri görülmektedir.

Tablo 25

Anketi Cevaplayan Öğrencilerin Bir Yapıtın Kuvvetli, Yarı Kuvvetli, Zayıf Vuruşlarını Çözümlene Konusunda Kendilerini Yeterli Görme Durumu

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Çok zayıf	-	-
Zayıf	1	3,2
Orta	10	32,3
İyi	11	35,5
Çok iyi	9	29,0
Toplam	31	100,0

Tablo 25'e göre öğrencilere bir yapıtın kuvvetli, yarı kuvvetli, zayıf vuruşlarını çözümlene konusunda kendilerini nasıl gördükleri sorulmuş, öğrencilerin %3,2'si zayıf düzeyde, %32,3'ü orta düzeyde, %35,5'i iyi düzeyde ve %29,0'u ise çok iyi düzeyde oldukları cevabını vermişlerdir. Tabloda öğrencilerin toplam %64,5'inin bir yapıtın kuvvetli, yarı kuvvetli, zayıf vuruşlarını çözümlene konusunda yeterince iyi düzeyde olduklarını düşündükleri görülmektedir.

Tablo 26

Anketi Cevaplayan Öğrencilere Göre Tonal Diziler Konusunun Derste İşlenme Durumu

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Çok zayıf	-	-
Zayıf	1	3,2
Orta	6	19,4
İyi	12	38,7
Çok iyi	12	38,7
Toplam	31	100,0

Tablo 26'ya göre öğrencilere tonal diziler konusunu “Batı Müziği Teori ve Uygulaması” dersinde ne düzeyde işlediklerine sorulmuş, öğrencilerin %3,2'si zayıf düzeyde, %19,4'ü orta düzeyde, %38,7'si iyi düzeyde ve %38,7'si ise çok iyi düzeyde işledikleri cevabını vermişlerdir. Tabloya bakıldığında öğrencilerin toplam %77,4'ünün tonal diziler konusunu derste yeterince iyi düzeyde işlediklerini düşündükleri görülmektedir.

Tablo 27

Anketi Cevaplayan Öğrencilerin Yazılı Bir Yapıtın Hangi Tonda Olduğunu Çözümleme Konusunda Kendilerini Yeterli Görme Durumu

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Çok zayıf	-	-
Zayıf	2	6,5
Orta	2	6,5
İyi	13	41,9
Çok iyi	14	45,2
Toplam	31	100,0

Tablo 27'ye göre öğrencilere yazılı bir yapıtın hangi tonda olduğunu çözümleme konusunda kendilerini nasıl gördükleri sordukları, öğrencilerin %6,5'i zayıf düzeyde, %6,5'i orta düzeyde, %41,9'u iyi düzeyde ve %45,2'si ise çok iyi düzeyde oldukları cevabını vermişlerdir. Tabloda öğrencilerin toplam %87,1'inin yazılı bir yapıtın hangi tonda olduğunu çözümleme konusunda yeterince iyi düzeyde olduklarını düşündükleri görülmektedir.

Tablo 28

Anketi Cevaplayan Öğrencilerin Tonal Bir Dizide Yer Alan Derecelerin İşlevlerini Bilme Konusunda Kendilerini Yeterli Görme Durumu

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Çok zayıf	-	-
Zayıf	4	12,9
Orta	5	16,1
İyi	14	45,2
Çok iyi	8	25,8
Toplam	31	100,0

Tablo 28'e göre öğrencilere tonal bir dizide yer alan derecelerin işlevlerini bilme konusunda kendilerini nasıl gördükleri sorulmuş, öğrencilerin %12,9'u zayıf düzeyde, %16,1'i orta düzeyde, %45,2'si iyi düzeyde ve %25,8'i çok iyi düzeyde oldukları cevabını vermişlerdir. Tabloda öğrencilerin toplam %71,0'inin tonal bir dizide yer alan derecelerin işlevlerini bilme konusunda yeterince iyi düzeyde olduklarını düşündükleri görülmektedir.

Tablo 29

Anketi Cevaplayan Öğrencilere Göre Staccato, Vurgu, Legato vb. Seslendirme Teknikleri Konusunun Derste İşlenme Durumu

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Çok zayıf	-	-
Zayıf	1	3,2
Orta	8	25,8
İyi	10	32,3
Çok iyi	12	38,7
Toplam	31	100,0

Tablo 29'a göre öğrencilere staccato, vurgu, legato vb. seslendirme teknikleri konusunu "Batı Müziği Teori ve Uygulaması" dersinde ne düzeyde işledikleri sorulmuş, öğrencilerin %3,2'si zayıf düzeyde, %25,8'i orta düzeyde, %32,3'ü iyi düzeyde ve %38,7'si ise çok iyi düzeyde işledikleri cevabını vermişlerdir. Tabloya bakıldığında öğrencilerin toplam %71,0'inin staccato, vurgu, legato vb. seslendirme teknikleri konusunu derste yeterince iyi düzeyde işlediklerini düşündükleri görülmektedir.

Tablo 30

Anketi Cevaplayan Öğrencilerin Yazılı Bir Yapıtta Kullanılan Seslendirme Tekniklerini ve İşlevlerini Çözümleme Konusunda Kendilerini Yeterli Görme Durumu

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Çok zayıf	-	-
Zayıf	1	3,2
Orta	5	16,1
İyi	16	51,6
Çok iyi	9	29,0
Toplam	31	100,0

Tablo 30'a göre öğrencilere yazılı bir yapıtta kullanılan seslendirme tekniklerini ve işlevlerini çözümleme konusunda kendilerini nasıl gördükleri sorulmuş, öğrencilerin % 3,2'si zayıf düzeyde, %16,1'i orta düzeyde, %51,6'sı iyi düzeyde ve %29,0'u ise çok iyi düzeyde oldukları cevabını vermişlerdir. Tabloda öğrencilerin toplam %80,6'sının yazılı bir yapıtta kullanılan seslendirme tekniklerini ve işlevlerini çözümleme konusunda yeterince iyi düzeyde olduklarını düşündükleri görülmektedir.

Tablo 31

Anketi Cevaplayan Öğrencilerin Bir Okul Şarkısına ya da Bu Düzeyde Yazılmış Bir Yapıtta Uygun Seslendirme Tekniklerini Ekleme Konusunda Kendilerini Yeterli Görme Durumu

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Çok zayıf	-	-
Zayıf	1	3,2
Orta	9	29,0
İyi	12	38,7
Çok iyi	9	29,0
Toplam	31	100,0

Tablo 31'e göre öğrencilere bir okul şarkısına ya da bu düzeyde yazılmış bir yapıta uygun seslendirme tekniklerini ekleme konusunda kendilerini nasıl gördükleri sorulmuş, öğrencilerin %3,2'si zayıf düzeyde, %29,0'u orta düzeyde, %38,7'si iyi düzeyde ve %29,0'u ise çok iyi düzeyde oldukları cevabını vermişlerdir. Tabloda öğrencilerin toplam %67,7'sinin bir okul şarkısına ya da bu düzeyde yazılmış bir yapıta uygun seslendirme

tekniklerini ekleme konusunda yeterince iyi düzeyde olduklarını düşündükleri görülmektedir.

Tablo 32

Anketi Cevaplayan Öğrencilere Göre Çarpma, Tril, Grupetto vb. Ezgisel Süslemeler Konusunun Derste İşlenme Durumu

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Çok zayıf	2	6,5
Zayıf	6	19,4
Orta	8	25,8
İyi	8	25,8
Çok iyi	7	22,6
Toplam	31	100,0

Tablo 32'ye göre öğrencilere çarpma, tril, grupetto vb. ezgisel süslemeler konusunu “Batı Müziği Teori ve Uygulaması” dersinde ne düzeyde işledikleri sorulmuş, öğrencilerin %6,5'i çok zayıf düzeyde, %19,4'ü zayıf düzeyde, %25,8'i orta düzeyde, %25,8'i iyi düzeyde ve %22,6'sı ise çok iyi düzeyde işledikleri cevabını vermişlerdir. Tabloya bakıldığında öğrencilerin toplam %51,7'sinin çarpma, tril, grupetto vb. ezgisel süslemeler konusunu derste yeterince iyi düzeyde işlemediklerini düşündükleri görülmektedir.

Tablo 33

Anketi Cevaplayan Öğrencilerin Yazılı Bir Yapıtta Kullanılan Ezgisel Süslemeleri ve İşlevlerini Çözümleme Konusunda Kendilerini Yeterli Görme Durumu

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Çok zayıf	-	-
Zayıf	3	9,7
Orta	9	29,0
İyi	12	38,7
Çok iyi	7	22,6
Toplam	31	100,0

Tablo 33'e göre öğrencilere yazılı bir yapıtta kullanılan ezgisel süslemeleri ve işlevlerini çözümleme konusunda kendilerini nasıl gördükleri sorulmuş, öğrencilerin %9,7'si zayıf düzeyde, %29,0'u orta düzeyde, %38,7'si iyi düzeyde ve %22,6'sı ise çok iyi düzeyde oldukları cevabını vermişlerdir. Tabloda öğrencilerin toplam %61,3'ünün yazılı bir yapıtta kullanılan ezgisel süslemeleri ve işlevlerini çözümleme konusunda yeterince iyi düzeyde

olduklarını düşündükleri görülmektedir. Öğrencilerin büyük çoğunluğu ezgisel süslemeler konusunu derslerinde yeterince iyi düzeyde işlemediklerini belirtmiş, bununla birlikte yazılı bir yapıtta kullanılan ezgisel süslemeleri ve işlevlerini çözümlenme konusunda ise kendilerini iyi düzeyde gören öğrenci sayısının fazla olduğu görülmektedir. Bu iki bulgu arasında bir paralellik söz konusu değildir.

Tablo 34

Anketi Cevaplayan Öğrencilerin Bir Okul Şarkısına ya da Bu Düzeyde Yazılmış Bir Yapıta Uygun Ezgisel Süslemeleri Ekleme Konusunda Kendilerini Yeterli Görme Durumu

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Çok zayıf	-	-
Zayıf	5	16,1
Orta	12	38,7
İyi	9	29,0
Çok iyi	5	16,1
Toplam	31	100,0

Tablo 34'e göre öğrencilere bir okul şarkısına ya da bu düzeyde yazılmış bir yapıta uygun ezgisel süslemeleri ekleme konusunda kendilerini nasıl gördükleri sorulmuş, öğrencilerin %16,1'i zayıf düzeyde, %38,7'si orta düzeyde, %29,0'u iyi düzeyde ve %16,1'i ise çok iyi düzeyde oldukları cevabını vermişlerdir. Tabloda öğrencilerin toplam %54,8'inin bir okul şarkısına ya da bu düzeyde yazılmış bir yapıta uygun ezgisel süslemeleri ekleme konusunda yeterince iyi düzeyde olmadıklarını düşündükleri görülmektedir. Öğrencilerin ilgili konuyu derste işleme düzeyleri ile bir okul şarkısına ya da bu düzeyde yazılmış bir yapıta uygun ezgisel süslemeleri ekleme konusunda kendilerini nasıl gördükleri arasında bir paralellik söz konusudur. Ezgisel süslemeler konusunda diğer konulara göre daha az öğrencinin kendisini yeterince iyi düzeyde gördüğü görülmektedir.

Tablo 35

Anketi Cevaplayan Öğrencilere Göre Ses ve Özellikleri Konusunun Derste İşlenme Durumu

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Çok zayıf	-	-
Zayıf	5	16,1
Orta	8	25,8
İyi	9	29,0
Çok iyi	9	29,0
Toplam	31	100,0

Tablo 35'e göre öğrencilere ses ve özellikleri konusunu "Batı Müziği Teori ve Uygulaması" dersinde ne düzeyde işledikleri sorulmuş, öğrencilerin %16,1'i zayıf düzeyde, %25,8'i orta düzeyde, %29,0'u iyi düzeyde ve %29,0'u ise çok iyi düzeyde işledikleri cevabını vermişlerdir. Tabloya bakıldığında öğrencilerin toplam %58,0'inin ses ve özellikleri konusunu derste yeterince iyi düzeyde işlediklerini düşündükleri görülmektedir.

Tablo 36

Anketi Cevaplayan Öğrencilerin Sesin Özelliklerini Bilme Konusunda Kendilerini Yeterli Görme Durumu

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Çok zayıf	-	-
Zayıf	4	12,9
Orta	9	29,0
İyi	12	38,7
Çok iyi	6	19,4
Toplam	31	100,0

Tablo 36'ya göre öğrencilere sesin özelliklerini bilme konusunda kendilerini nasıl gördükleri sorulmuş, öğrencilerin %12'si zayıf düzeyde, %29,0'u orta düzeyde, %38,7'si iyi düzeyde ve %19,4'ü ise çok iyi düzeyde oldukları cevabını vermişlerdir. Tabloda öğrencilerin toplam %58,1'inin sesin özelliklerini bilme konusunda yeterince iyi düzeyde olduklarını düşündükleri görülmektedir.

Tablo 37

Anketi Cevaplayan Öğrencilerin İnsan Ses Türlerini ve Bu Türlerin Ses Genişliklerini Bilme Konusunda Kendilerini Yeterli Görme Durumu

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Çok zayıf	-	-
Zayıf	3	9,7
Orta	8	25,8
İyi	13	41,9
Çok iyi	7	22,6
Toplam	31	100,0

Tablo 37'ye göre öğrencilere insan ses türlerini ve bu türlerin ses genişliklerini bilme konusunda kendilerini nasıl gördükleri sorulmuş, öğrencilerin %9,7'si zayıf düzeyde, %25,8'i orta düzeyde, %41,9'u iyi düzeyde ve %22,6'sı ise çok iyi düzeyde oldukları cevabını vermişlerdir. Tabloda öğrencilerin toplam %64,5'inin insan ses türlerini ve bu türlerin ses genişliklerini bilme konusunda yeterince iyi düzeyde olduklarını düşündükleri görülmektedir. Öğrencilerin ses ve özellikleri konusunu derste işleme düzeyleri ve ilgili konuyla ilgili etkinliklerde kendilerini nasıl gördükleri arasında bir paralellik söz konusu olmakla birlikte bu konunun derste iyi bir düzeyde işlenmesi ve ilgili konuda kendisini yeterince iyi düzeyde gören öğrenci sayısında gözle görülür derecede bir azalma söz konusudur.

Tablo 38

Anketi Cevaplayan Öğrencilere Göre Tonal Müzikte Kullanılan Üç ve Dört Sesli Akorlar ve Çevrimleri Konusunun Derste İşlenme Durumu

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Çok zayıf	-	-
Zayıf	1	3,2
Orta	3	9,7
İyi	11	35,5
Çok iyi	16	51,6
Toplam	31	100,0

Tablo 38'e göre öğrencilere tonal müzikte kullanılan üç ve dört sesli akorlar ve çevrimleri konusunu "Batı Müziği Teori ve Uygulaması" dersinde ne düzeyde işledikleri sorulmuş,

öğrencilerin %3,2'si zayıf düzeyde, %9,7'si orta düzeyde, %35,5'i iyi düzeyde ve %51,6'sı ise çok iyi düzeyde işledikleri cevabını vermişlerdir. Tabloya bakıldığında öğrencilerin toplam %87,1'inin tonal müzikte kullanılan üç ve dört sesli akorlar ve çevrimleri konusunu derste yeterince iyi düzeyde işlediklerini düşündükleri görülmektedir.

Tablo 39

Anketi Cevaplayan Öğrencilerin Tonal Müzikte Kullanılan Üç ve Dört Sesli Akorlar ve Bu Akorların Çevrimlerini Çözümleme Konusunda Kendilerini Yeterli Görme Durumu

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Çok zayıf	-	-
Zayıf	-	-
Orta	4	12,9
İyi	13	41,9
Çok iyi	14	45,2
Toplam	31	100,0

Tablo 39'a göre öğrencilere tonal müzikte kullanılan üç ve dört sesli akorlar ve bu akorların çevrimlerini çözümleme konusunda kendilerini nasıl gördükleri sorulmuş, öğrencilerin %12,9'u orta düzeyde, %41,9'u iyi düzeyde ve %45,2'si ise çok iyi düzeyde oldukları cevabını vermişlerdir. Tabloda öğrencilerin toplam %87,1'inin tonal müzikte kullanılan üç ve dört sesli akorlar ve bu akorların çevrimlerini çözümleme konusunda yeterince iyi düzeyde olduklarını düşündükleri görülmektedir.

Tablo 40

Anketi Cevaplayan Öğrencilerin Bir Okul Şarkısında ya da Bu Düzeyde Yazılmış Bir Yapıtta Bulunan Akorların Şifrelerini/Sembollerini Yazma Konusunda Kendilerini Yeterli Görme Durumu

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Çok zayıf	-	-
Zayıf	-	-
Orta	7	22,6
İyi	15	48,4
Çok iyi	9	29,0
Toplam	31	100,0

Tablo 40'a göre öğrencilere bir okul şarkısında ya da bu düzeyde yazılmış bir yapıtta bulunan akorların şifrelerini/sembollerini yazma konusunda kendilerini nasıl gördükleri sorulmuş, öğrencilerin %22,6'sı orta düzeyde, %48,4'ü iyi düzeyde ve %29,0'u ise çok iyi düzeyde oldukları cevabını vermişlerdir. Tabloda öğrencilerin toplam %77,4'ünün bir okul şarkısında ya da bu düzeyde yazılmış bir yapıtta bulunan akorların şifrelerini/sembollerini yazma konusunda yeterince iyi düzeyde olduklarını düşündükleri görülmektedir. Derste konunun iyi bir düzeyde işlendiğini belirten öğrenci sayısı ile ilgili konuda kendisini yeterince iyi düzeyde gören öğrenci sayısı çok yakın bir düzeydedir.

Tablo 41

Anketi Cevaplayan Öğrencilere Göre Ezgide Yapı ve Kuruluşla İlgili Motif, Cümle, Dönem vb. Konuların Derste İşlenme Durumu

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Çok zayıf	1	3,2
Zayıf	2	6,5
Orta	4	12,9
İyi	17	54,8
Çok iyi	7	22,6
Toplam	31	100,0

Tablo 41'e göre öğrencilere ezgide yapı ve kuruluşla ilgili motif, cümle, dönem vb. konuları "Batı Müziği Teori ve Uygulaması" dersinde ne düzeyde işledikleri sorulmuş, öğrencilerin %3,2'si çok zayıf düzeyde, %6,5'i zayıf düzeyde, %12,9'u orta düzeyde, %54,8'i iyi düzeyde ve %22,6'i çok iyi düzeyde işledikleri cevabını vermişlerdir. Tabloya bakıldığında öğrencilerin toplam %77,4'ünün ezgide yapı ve kuruluşla ilgili motif, cümle, dönem vb. konuları derste yeterince iyi düzeyde işlediklerini düşündükleri görülmektedir.

Tablo 42

Anketi Cevaplayan Öğrencilerin Motif, Cümle, Dönem Terim ve İşlevlerini Bilme Konusunda Kendilerini Yeterli Görme Durumu

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Çok zayıf	-	-
Zayıf	3	9,7
Orta	5	16,1
İyi	19	61,3
Çok iyi	4	12,9
Toplam	31	100,0

Tablo 42'ye göre öğrencilere motif, cümle, dönem terim ve işlevlerini bilme konusunda kendilerini nasıl gördükleri sorulmuş, öğrencilerin %9,7'si zayıf düzeyde, %16,1'i orta düzeyde, %61,3'ü iyi düzeyde ve %12,9'u ise çok iyi düzeyde oldukları cevabını vermişlerdir. Tabloda öğrencilerin toplam %74,2'sinin motif, cümle, dönem terim ve işlevlerini bilme konusunda yeterince iyi düzeyde olduklarını düşündükleri görülmektedir.

Tablo 43

Anketi Cevaplayan Öğrencilerin Bir Okul Şarkısının ya da Bu Düzeyde Yazılmış Bir Yapıtın Motif, Cümle ve Dönemini Çözümleme Konusunda Kendilerini Yeterli Görme Durumu

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Çok zayıf	-	-
Zayıf	3	9,7
Orta	7	22,6
İyi	17	54,8
Çok iyi	4	12,9
Toplam	31	100,0

Tablo 43'e göre öğrencilere bir okul şarkısının ya da bu düzeyde yazılmış bir yapıtın motif, cümle ve dönemini çözümleme konusunda kendilerini nasıl gördükleri sorulmuş, öğrencilerin %9,7'si zayıf düzeyde, %22,6'sı orta düzeyde, %54,8'i iyi düzeyde ve %12,9'u ise çok iyi düzeyde oldukları cevabını vermişlerdir. Tabloda öğrencilerin toplam %67,7'sinin bir okul şarkısının ya da bu düzeyde yazılmış bir yapıtın motif, cümle ve

dönemini çözümlene konusunda yeterince iyi düzeyde olduklarını düşündükleri görülmektedir.

Tablo 44

Anketi Cevaplayan Öğrencilere Göre Durgu (Kadans) Konusunun Derste İşlenme Durumu

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Çok zayıf	-	-
Zayıf	1	3,2
Orta	4	12,9
İyi	15	48,4
Çok iyi	11	35,5
Toplam	31	100,0

Tablo 44'e göre öğrencilere durgu (kadans) konusunu "Batı Müziği Teori ve Uygulaması" dersinde ne düzeyde işledikleri sorulmuş, öğrencilerin %3,2'si zayıf düzeyde, %12,9'u orta düzeyde, %48,4'ü iyi düzeyde ve %35,5'i ise çok iyi düzeyde işledikleri cevabını vermişlerdir. Tabloya bakıldığında öğrencilerin toplam %73,9'unun durgu (kadans) konusunu derste yeterince iyi düzeyde işlediklerini düşündükleri görülmektedir.

Tablo 45

Anketi Cevaplayan Öğrencilerin Belirli Bir Tonda Verilen Durguları (Kadansları) Bilme/Şifreleme Konusunda Kendilerini Yeterli Görme Durumu

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Çok zayıf	-	-
Zayıf	1	3,2
Orta	9	29,0
İyi	10	32,3
Çok iyi	11	35,5
Toplam	31	100,0

Tablo 45'e göre öğrencilere belirli bir tonda verilen durguları (kadansları) bilme/şifreleme konusunda kendilerini nasıl gördükleri sorulmuş, öğrencilerin %3,2'si zayıf düzeyde, %29,0'u orta düzeyde, %32,3'ü iyi düzeyde ve %35,5'i ise çok iyi düzeyde oldukları cevabını vermişlerdir. Tabloda öğrencilerin toplam %67,8'inin belirli bir tonda verilen

durguları (kadansları) bilme/şifreleme konusunda yeterince iyi düzeyde olduklarını düşündükleri görülmektedir.

Tablo 46

Anketi Cevaplayan Öğrencilerin Belirli Bir Tonda İstenilen Durguyu (Kadansı) Oluşturma Konusunda Kendilerini Yeterli Görme Durumu

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Çok zayıf	-	-
Zayıf	2	6,5
Orta	10	32,3
İyi	10	32,3
Çok iyi	9	29,0
Toplam	31	100,0

Tablo 46'ya göre öğrencilere belirli bir tonda istenilen durguyu (kadansı) oluşturma konusunda kendilerini nasıl gördükleri sorulmuş, öğrencilerin %6,5'i zayıf düzeyde, %32,3'ü orta düzeyde, %32,3'ü iyi düzeyde ve %29,0'u ise çok iyi düzeyde oldukları cevabını vermişlerdir. Tabloda öğrencilerin toplam %61,3'ünün belirli bir tonda istenilen durguyu (kadansı) oluşturma konusunda yeterince iyi düzeyde olduklarını düşündükleri görülmektedir.

Tablo 47

Anketi Cevaplayan Öğrencilere Göre Aktarım (Traspoze), Geçki (Modülasyon) ve Geçici Değişim (Alterasyon) Konularının Derste İşlenme Durumu

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Çok zayıf	-	-
Zayıf	5	16,1
Orta	7	22,6
İyi	10	32,3
Çok iyi	9	29,0
Toplam	31	100,0

Tablo 47'ye göre öğrencilere aktarım (traspoze), geçki (modülasyon) ve geçici değişim (alterasyon) konularını "Batı Müziği Teori ve Uygulaması" dersinde ne düzeyde işledikleri

sorulmuş, öğrencilerin %16,1'i zayıf düzeyde, %22,6'sı orta düzeyde, %32,3'ü iyi düzeyde ve %29,0'u çok iyi düzeyde işledikleri cevabını vermişlerdir. Tabloya bakıldığında öğrencilerin toplam %61,3'ünün aktarım (traspoze), geçki (modülasyon) ve geçici değişim (alterasyon) konularını derste yeterince iyi düzeyde işlediklerini düşündükleri görülmektedir.

Tablo 48

Anketi Cevaplayan Öğrencilerin Yazılı Bir Yapıtta Gerçekleşen Aktarım (Traspoze), Geçki (Modülasyon) ve Geçici Değişimleri (Alterasyon) Bilme Konusunda Kendilerini Yeterli Görme Durumu

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Çok zayıf	-	-
Zayıf	3	9,7
Orta	9	29,0
İyi	13	41,9
Çok iyi	6	19,4
Toplam	31	100,0

Tablo 48'e göre öğrencilere yazılı bir yapıtta gerçekleşen aktarım (traspoze), geçki (modülasyon) ve geçici değişimleri (alterasyon) bilme konusunda kendilerini nasıl gördükleri sorulmuş, öğrencilerin %9,7'si zayıf düzeyde, %29,0'u orta düzeyde, %41,9'u iyi düzeyde ve %19,4'ü ise çok iyi düzeyde oldukları cevabını vermişlerdir. Tabloda öğrencilerin toplam %61,3'ünün yazılı bir yapıtta gerçekleşen aktarım (traspoze), geçki (modülasyon) ve geçici değişimleri (alterasyon) bilme konusunda yeterince iyi düzeyde olduklarını düşündükleri görülmektedir.

Tablo 49

Anketi Cevaplayan Öğrencilerin Bir Tonda, İstenilen Aktarım (Traspoze), Geçki (Modülasyon) ve Geçici Değişime (Alterasyon) Bir Örnek Oluşturma Konusunda Kendilerini Yeterli Görme Durumu

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Çok zayıf	-	-
Zayıf	5	16,1
Orta	8	25,8
İyi	10	32,3
Çok iyi	8	25,8
Toplam	31	100,0

Tablo 49'a göre öğrencilere bir tonda, istenilen aktarım (traspoze), geçki (modülasyon) ve geçici değişime (alterasyon) bir örnek oluşturma konusunda kendilerini nasıl gördükleri sorulmuş, öğrencilerin %16,1'i zayıf düzeyde, %25,8'i orta düzeyde, %32,3'i iyi düzeyde ve %25,8'i ise çok iyi düzeyde düzeyde oldukları cevabını vermişlerdir. Tabloda öğrencilerin toplam %58,1'inin bir tonda, istenilen aktarım (traspoze), geçki (modülasyon) ve geçici değişime (alterasyon) bir örnek oluşturma konusunda yeterince iyi düzeyde olduklarını düşündükleri görülmektedir.

Tablo 50

Anketi Cevaplayan Öğrencilerin Batı Müziği Teori ve Uygulaması Dersinde Temel Müzik Teorisi Kapsamında Yararlandıkları Kaynakların Dağılımı

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Müziksel İşitme Okuma ve Kuram I-II (Ülkü ÖZGÜR- Salih AYDOĞAN)	21	24,1
Armoni (N.CANGAL)	21	24,1
Müziksel Yazma Eğitimi ve Ezgi Bankası IV (Ülkü ÖZGÜR- Salih AYDOĞAN)	13	14,9
Müzik Formları (N.CANGAL)	12	13,8
Musiki Temel Bilgisi (A. Adnan SAYGUN)	5	5,7
Müziğe Giriş (Otto KAROLYİ)	2	2,3
Temel Müzik Teorisi (Oğuz USMAN)	2	2,3
Uygulamalı Müzik Teorisi I-II (Nail YAVUZOĞLU)	2	2,3
Temel Müzik Teorisi (Paraşkev HACIEV)	1	1,1
Uygulamalı Temel Müzik Bilgileri (Aynur ELHANKIZI)	1	1,1
Alıştırımlı Müzik Teorisi (Erdem ÇÖLOĞLU - Deniz ARAT)	1	1,1
Temel Müzik Teorisi Nota Okuma ve Öğrenme Metodu - Bona (Haydar İLDAN)	1	1,1
Temel Müzik Teorisi Soru Bankası (Aynur ELHANKIZI)	-	-
Ünitelerle Müzik Teorisi (Serhat AKYOL)	-	-
Harmony (Walter PİSTON)	-	-
Temel Müzik Teorisi ve İşitme Uygulamaları (Mehmet Güneş AÇIKGÖZ)	-	-
Diğer	5	5,7
Toplam	87	100,0

Not: Tablo 50'ye ait anket sorusu bir çoklu yanıt sorusu olduğu için kişi sayısı, örneklemin hacmini geçmektedir.

Tablo 50'ye göre öğrencilere “Batı Müziği Teori ve Uygulaması” dersinde temel müzik teorisi kapsamında yararlandıkları kaynakların neler olduğu sorulmuş, öğrencilerin %24,1'i Müziksel

İşitme Okuma ve Kuram I-II (Ülkü ÖZGÜR- Salih AYDOĞAN) kitabından, %14,9'u Müziksel Yazma Eğitimi ve Ezgi Bankası IV (Ülkü ÖZGÜR- Salih AYDOĞAN) kitabından, %2,3'ü Müziğe Giriş (Otto KAROLYI) kitabından, %13,8'i Müzik Formları (N.CANGAL) kitabından, %24,1'i Armoni (N.CANGAL) kitabından, %1,1'i Temel Müzik Teorisi (Paraşkev HACIEV) kitabından, %2,3'ü Temel Müzik Teorisi (Oğuz USMAN) kitabından, %2,3'ü Uygulamalı Müzik Teorisi I-II (Nail YAVUZOĞLU) kitabından, %1,1'i Uygulamalı Temel Müzik Bilgileri (Aynur ELHANKIZI) kitabından, %1,1'i Alıştırma Müzik Teorisi (Erdem ÇÖLOĞLU - Deniz ARAT) kitabından, %1,1'i Temel Müzik Teorisi Nota Okuma ve Öğrenme Metodu - Bona (Haydar İLDAN) kitabından, %5,7'si Musiki Temel Bilgisi (A. Adnan SAYGUN) kitabından ve %5,7'si ise diğer kitaplardan yararlandıkları cevabını vermişlerdir. Diğer seçeneğinde ifade edilen kitaplar şu şekildedir: MEB - Batı Müziği Teori Kitabı, Muammer Sun – Solfej, Töresel Musiki, Lavignac. Verilen yanıtlardan da anlaşıldığı gibi tüm öğrencilerin temel müzik teorisiyle ilgili çeşitli kitaplardan yararlandığı görülmektedir.

Tablo 51

Anketi Cevaplayan Öğrencilerin Üniversite Öncesinde Temel Müzik Teorisiyle İlgili Ders/Çalışma Yapma Durumları

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Evet	27	87,1
Hayır	4	12,9
Toplam	31	100,0

Tablo 51'e göre öğrencilere, üniversite öncesinde temel müzik teorisiyle ilgili herhangi bir ders/çalışma yapıp yapmadıkları sorulmuş, öğrencilerin %87,1'i evet ve %12,9'u ise hayır cevabını vermiştir. Öğrencilerin %87'si gibi büyük bir çoğunluğu üniversite öncesi temel müzik teorisi ile ilgili çalışma yapmalarının başarılarını olumlu yönde etkilediği düşünülmektedir.

Tablo 52

Anketi Cevaplayan Öğrencilerin Üniversite Öncesinde Temel Müzik Teorisiyle İlgili Ders/Çalışma Yaptıkları Kanallar

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Bireysel	2	6,5
Kişi/Kurumdan Özel Ders	9	29,0
Lise	17	54,8
Hayır	3	9,7
Toplam	31	100,0

Tablo 52'ye göre üniversite öncesinde temel müzik teorisi ile ilgili herhangi bir ders/çalışma yapan öğrencilerin bu eğitimi nereden aldıkları sorulmuş, öğrencilerin %6,5'i bireysel olarak çalıştığı, %29,0'u kişi veya kurumdan özel ders aldığı ve %54,8'i ise mezun olduğu lisede bu eğitimi gördükleri cevabını vermişlerdir. Verilen cevaplardan da anlaşılacağı gibi öğrencilerin büyük çoğunluğunun temel müzik teorisiyle ilgili konularda üniversiteye hazırlıklı geldikleri anlaşılmaktadır.

Tablo 53

Anketi Cevaplayan Öğrencilerin Batı Müziği Teori ve Uygulaması Dersini Aldıkları Süre Boyunca Temel Müzik Teorisine Yönelik Çalışmalara, Ders Dışında Günlük Zaman Ayırma Durumları

	Frekans (f)	Yüzde (%)
0-1 saat	20	64,5
1-3 saat	9	29,0
Diğer	2	6,5
Toplam	31	100,0

Tablo 53'e göre öğrencilere "Batı Müziği Teori ve Uygulaması" dersini aldıkları süre boyunca temel müzik teorisine yönelik çalışmalara, ders dışında günde ne kadar süre ayırdıkları sorulmuş, öğrencilerin %64,5'i 0-1 saat aralığında, %29,0'u 1-3 saat aralığında ve %6,5'i ise daha farklı süreler ayırdıkları cevabını vermişlerdir. Diğer seçeneğinde ifade edilen süreler şu şekildedir: 9 saat, ara sıra. Verilen yanıtlardan öğrencilerin büyük çoğunluğunun temel müzik teorisine yönelik çalışmalara günde ortalama 1 saat zaman ayırdıkları anlaşılmaktadır.

Tablo 54

Anketi Cevaplayan Öğrencilere Göre Batı Müziği Teori ve Uygulaması Dersi İçinde Yer Alan Temel Müzik Teorisine Ayrılan Sürenin Yeterlik Durumu

	Frekans (f)	Yüzde (%)
Evet	6	19,4
Hayır	25	80,6
Toplam	31	100,0

Tablo 54'e göre öğrencilere "Batı Müziği Teori ve Uygulaması" dersi içinde yer alan temel müzik teorisine ayrılan sürenin yeterli olup olmadığı sorulmuş, öğrencilerin %19,4'ü sürenin yeterli olduğunu ve %80,6'sı ise sürenin yeterli olmadığı cevabını vermiştir.

Anketin sonunda öğrencilere temel müzik teorisiyle ilgili bilgilerin öğrenilmesine yönelik önerileri sorulmuş ve sekiz öğrenci bu doğrultuda; "Minimum 2 yıl olmalı", "Ders saati artırılmalı", "Tekrar etmek ve pratik yapmak", "4 yıl boyunca eğitimi verilmeli", "Ders saatleri daha çok olmalı", "Sürekli tekrar yapılmalı" cevabını vermiştir. 8 öğrencinin cevapladığı bu soruda çoğunluğun; derse ayrılan sürenin yeterli olmadığını, tekrar ve pratik yapılması gerektiğini, en az 2 yıl bu dersin verilmesi gerektiğini düşündüğü görülmektedir.

4.2. "Mezun olunan lise türü ile verilen cevaplar arasındaki ilişki nasıldır?" alt problemine yönelik bulgular ve yorumlar.

Öğrencilerin "lise türleri" ile ankette yer alan konulardaki yeterliliklerine ilişkin görüşleri arasındaki ilişki Kruskall Wallis testi ile analiz edilmiş, Tablo 55'de verilmiştir.

Tablo 55

Mezun Olunan Lise Türü ile Verilen Cevaplar Arasındaki İlişki Durumuna Ait Kruskall Wallis Testi Sonuçları

Alt Boyutlar	Okul Türleri	N	Sıra Ort.	sd	X ²	P
Müzik Yazısının Temel Öğeleri	Güzel Sanatlar Lisesi	22	15.66			
	Anadolu Lisesi	5	17.50			
	Bando Astsb. H.O.	2	22.00	3	1.975	.578
	Sosyal Bilimler Lisesi	2	10.00			
	Toplam	31				
Hız Terimleri	Güzel Sanatlar Lisesi	22	16.41			
	Anadolu Lisesi	5	13.90			
	Bando Astsb. H.O.	2	17.75	3	.425	.935
	Sosyal Bilimler Lisesi	2	15.00			
	Toplam	31				
Gürlük/Nüans Terimleri	Güzel Sanatlar Lisesi	22	16.16			
	Anadolu Lisesi	5	15.60			
	Bando Astsb. H.O.	2	21.50	3	1.818	.611
	Sosyal Bilimler Lisesi	2	9.75			
	Toplam	31				
Aralıklar	Güzel Sanatlar Lisesi	22	15.91			
	Anadolu Lisesi	5	19.70			
	Bando Astsb. H.O.	2	7.00	3	2.966	.397
	Sosyal Bilimler Lisesi	2	16.75			
	Toplam	31				
Değiştirici İşaretler	Güzel Sanatlar Lisesi	22	15.70			
	Anadolu Lisesi	5	18.10			
	Bando Astsb. H.O.	2	16.00	3	.431	.934
	Sosyal Bilimler Lisesi	2	14.00			
	Toplam	31				
Ölçü ve Ölçü Çeşitleri	Güzel Sanatlar Lisesi	22	16.95			
	Anadolu Lisesi	5	14.90			
	Bando Astsb. H.O.	2	14.50	3	1.363	.714
	Sosyal Bilimler Lisesi	2	9.75			
	Toplam	31				
Tonal Diziler	Güzel Sanatlar Lisesi	22	15.09			
	Anadolu Lisesi	5	22.80			
	Bando Astsb. H.O.	2	11.75	3	3.777	.287
	Sosyal Bilimler Lisesi	2	13.25			
	Toplam	31				

	Güzel Sanatlar Lisesi	22	17.70			
	Anadolu Lisesi	5	12.50			
Seslendirme Teknikleri	Bando Astsb. H.O.	2	9.50	3	2.942	.401
	Sosyal Bilimler Lisesi	2	12.50			
	Toplam	31				
	Güzel Sanatlar Lisesi	22	17.98			
	Anadolu Lisesi	5	9.50			
Ezgisel Süslemeler	Bando Astsb. H.O.	2	8.75	3	5.076	.166
	Sosyal Bilimler Lisesi	2	17.75			
	Toplam	31				
	Güzel Sanatlar Lisesi	22	16.48			
	Anadolu Lisesi	5	14.20			
Ses ve Özellikleri	Bando Astsb. H.O.	2	10.00	3	1.831	.608
	Sosyal Bilimler Lisesi	2	21.25			
	Toplam	31				
	Güzel Sanatlar Lisesi	22	15.30			
	Anadolu Lisesi	5	21.10			
Üç ve Dört Sesli Akorlar ve Çevrimleri	Bando Astsb. H.O.	2	11.11	3	2.401	.494
	Sosyal Bilimler Lisesi	2	16.00			
	Toplam	31				
	Güzel Sanatlar Lisesi	22	16.45			
	Anadolu Lisesi	5	15.20			
Ezgide Yapı ve Kuruluş	Bando Astsb. H.O.	2	11.00	3	.899	.826
	Sosyal Bilimler Lisesi	2	18.00			
	Toplam	31				
	Güzel Sanatlar Lisesi	22	15.18			
	Anadolu Lisesi	5	20.80			
Durgu/Kadans	Bando Astsb. H.O.	2	11.50	3	2.189	.534
	Sosyal Bilimler Lisesi	2	17.50			
	Toplam	31				
	Güzel Sanatlar Lisesi	22	16.70			
	Anadolu Lisesi	5	17.50			
Aktarım (Transpoze), Geçki (Modülasyon), Geçici Değişim (Alterasyon)	Bando Astsb. H.O.	2	8.25	3	2.106	.551

Sosyal Bilimler Lisesi	2	12.25
Toplam	31	

Tablo 55'teki sonuçlar incelendiğinde ankete katılan öğrencilerin "müzik yazısının temel öğeleri, hız terimleri, gürlük/nüans terimleri, aralıklar, değiştirici işaretler, ölçü ve ölçü çeşitleri, tonal diziler, seslendirme teknikleri, ezgisel süslemeler, ses ve özellikleri, tonal müzikte kullanılan üç ve dört sesli akorlar ve çevrimler, ezgide yapı ve kuruluş, durgu (kadans), aktarım (traspoze), geçki (modülasyon) ve geçici değişim (alterasyon)" konularındaki yeterliliklerine ilişkin görüşleri ile okumuş oldukları lise türleri arasında arasında anlamlı bir farklılık saptanmamıştır ($p>.05$).

4.3. “Yaş ile verilen cevaplar arasındaki ilişki nasıldır?” alt problemine yönelik bulgular ve yorumlar.

Öğrencilerin "yaş aralığı" ile ankette yer alan konulardaki yeterliliklerine ilişkin görüşleri arasındaki ilişki Kruskall Wallis testi ile analiz edilmiş, Tablo 56'da verilmiştir

Tablo 56

Yaş ile Verilen Cevaplar Arasındaki İlişki Durumuna Ait Kruskall Wallis Testi Sonuçları

Alt Boyutlar	Yaş Aralığı	N	Sıra Ort.	sd	χ^2	P
Müzik Yazısının Temel Öğeleri	20-24	23	15.35	2	2.544	.280
	25-30	6	15.25			
	31 ve üstü	2	25.75			
	Toplam	31				
Hız Terimleri	20-24	23	16.02	2	2.045	.360
	25-30	6	13.33			
	31 ve üstü	2	23.75			
	Toplam	31				
Gürlük/Nüans Terimleri	20-24	23	14.22	2	4.679	.096
	25-30	6	19.33			
	31 ve üstü	2	26.50			
	Toplam	31				
Aralıklar	20-24	23	16.07	2	.408	.815
	25-30	6	14.67			
	31 ve üstü	2	19.25			
	Toplam	31				
Değiştirici İşaretler	20-24	23	17.04	2	3.195	.202
	25-30	6	10.58			
	31 ve üstü	2	20.25			
	Toplam	31				

Ölçü ve Ölçü Çeşitleri	20-24	23	15.13	2	2.368	.306
	25-30	6	16.25			
	31 ve üstü	2	25.25			
	Toplam	31				
Tonal Diziler	20-24	23	15.80	2	1.896	.388
	25-30	6	14.08			
	31 ve üstü	2	24.00			
	Toplam	31				
Seslendirme Teknikleri	20-24	23	15.70	2	1.164	.559
	25-30	6	15.00			
	31 ve üstü	2	22.50			
	Toplam	31				
Ezgisel Süslemeler	20-24	23	16.57	2	2.964	.227
	25-30	6	11.42			
	31 ve üstü	2	23.25			
	Toplam	31				
Ses ve Özellikleri	20-24	23	16.48	2	2.293	.318
	25-30	6	12.00			
	31 ve üstü	2	22.50			
	Toplam	31				
Üç ve Dört Sesli Akorlar ve Çevrimleri	20-24	23	15.78	2	.933	.627
	25-30	6	14.92			
	31 ve üstü	2	21.75			
	Toplam	31				
Ezgide Yapı ve Kuruluş	20-24	23	15.17	2	1.379	.502
	25-30	6	17.08			
	31 ve üstü	2	22.25			
	Toplam	31				
Durgu/Kadans	20-24	23	15.85	2	.968	.616
	25-30	6	14.67			
	31 ve üstü	2	21.75			
	Toplam	31				
Aktarım (Transpoze), Geçki (Modülasyon), Geçici Değişim (Alterasyon)	20-24	23	15.76	2	.826	.662
	25-30	6	15.08			
	31 ve üstü	2	21.50			
	Toplam	31				

Tablo 56'daki sonuçlar incelendiğinde ankete katılan öğrencilerin "müzik yazısının temel öğeleri, hız terimleri, gürlük/nüans terimleri, aralıklar, değiştirici işaretler, ölçü ve ölçü çeşitleri, tonal diziler, seslendirme teknikleri, ezgisel süslemeler, ses ve özellikleri, tonal müzikte kullanılan üç ve dört sesli akorlar ve çevrimler, ezgide yapı ve kuruluş, durgu (kadans), aktarım (traspoze), geçki (modülasyon) ve geçici değişim (alterasyon)" konularındaki yeterliliklerine ilişkin görüşleri ile öğrencilerin yaşları arasında anlamlı bir farklılık saptanmamıştır ($p>.05$).

4.4. “Üniversite öncesinde temel müzik teorisiyle ilgili ders/çalışma durumları ile verilen cevaplar arasındaki ilişki nasıldır?” alt problemine yönelik bulgular ve yorumlar.

Öğrencilerin "üniversite öncesi çalışma durumları" ile ankette yer alan konulardaki yeterliliklerine ilişkin görüşleri arasındaki ilişki Man Whitney U testi ile analiz edilmiş, Tablo 57'de verilmiştir.

Tablo 57

Üniversite Öncesinde Temel Müzik Teorisiyle İlgili Ders/Çalışma Durumları ile Verilen Cevaplar Arasındaki İlişki Durumuna Ait U Testi Sonuçları

Alt Boyutlar	Daha Önce Ders/Çalışma Durumları	N	Sıra Ort.	Sıra Top.	U	P
Müzik Yazısının Temel Öğeleri	Evet	27	16.67	450.00	36.000	.281
	Hayır	4	11.50	46.00		
Hız Terimleri	Evet	27	16.87	455.50	30.500	.158
	Hayır	4	10.13	40.50		
Gürlük/Nüans Terimleri	Evet	27	17.43	470.50	15.500	.019
	Hayır	4	6.38	25.50		
Aralıklar	Evet	27	17.04	460.00	26.000	.090
	Hayır	4	9.00	36.00		
Değiştirici İşaretler	Evet	27	16.94	457.50	28.500	.113
	Hayır	4	9.63	38.50		
Ölçü ve Ölçü Çeşitleri	Evet	27	16.72	451.50	34.500	.242
	Hayır	4	11.13	44.50		
Tonal Diziler	Evet	27	17.28	466.50	19.500	.038
	Hayır	4	7.38	29.50		
Seslendirme Teknikleri	Evet	27	16.04	433.00	53.000	.952
	Hayır	4	15.75	63.00		
Ezgisel Süslemeler	Evet	27	16.63	449.00	37.000	.310
	Hayır	4	11.75	47.00		
Ses ve Özellikleri	Evet	27	16.30	440.00	46.000	.634
	Hayır	4	14.00	56.00		
Üç ve Dört Sesli Akorlar ve Çevrimleri	Evet	27	17.46	471.50	14.500	.018
	Hayır	4	6.13	24.50		
Ezgide Yapı ve Kuruluş	Evet	27	16.96	458.00	28.000	.103
	Hayır	4	9.50	38.00		
Durgu/Kadans	Evet	27	17.20	464.50	21.500	.051
	Hayır	4	7.88	31.50		
Aktarım (Transpoze), Geçki (Modülasyon), Geçici Değişim (Alterasyon)	Evet	27	17.37	469.00	17.000	.028
	Hayır	4	6.75	27.00		

Tablo 57'deki sonuçlar incelendiğinde, öğrencilerin "müzik yazısının temel öğeleri, hız terimleri, aralıklar, değiştirici işaretler, ölçü ve ölçü çeşitleri, seslendirme teknikleri, ezgisel süslemeler, ses ve özellikleri, ezgide yapı ve kuruluş, durgu (kadans)" konularındaki yeterliliklerine ilişkin görüşleri ile üniversite öncesinde temel müzik teorisiyle ilgili herhangi bir ders/çalışma yapma durumları arasında anlamlı bir farklılık saptanmamıştır ($p > .05$).

Öğrencilerin "gürlük/nüans terimleri" konusundaki yeterlilikleri ile üniversite öncesinde temel müzik teorisiyle ilgili herhangi bir ders/çalışma yapma durumları arasında anlamlı bir farklılık saptanmıştır ($U=15.500$; $p < .05$). Üniversite öncesinde herhangi bir ders/çalışma yapan öğrencilerin (Sıra Ort.=17.43), üniversite öncesinde herhangi bir ders/çalışma yapmayan öğrencilere (Sıra Ort.=6.38) göre "gürlük/nüans terimleri" konusunda kendilerini daha yeterli gördükleri gözlemlenmiştir.

Öğrencilerin "tonal diziler" konusundaki yeterlilikleri ile üniversite öncesinde temel müzik teorisiyle ilgili herhangi bir ders/çalışma yapma durumları arasında anlamlı bir farklılık saptanmıştır ($U=19.500$; $p < .05$). Üniversite öncesinde herhangi bir ders/çalışma yapan öğrencilerin (Sıra Ort.=17.28), üniversite öncesinde herhangi bir ders/çalışma yapmayan öğrencilere (Sıra Ort.=7.38) göre "tonal diziler" konusunda kendilerini daha yeterli gördükleri gözlemlenmiştir.

Öğrencilerin "tonal müzikte kullanılan üç ve dört sesli akorlar ve çevrimleri" konusundaki yeterlilikleri ile üniversite öncesinde temel müzik teorisiyle ilgili herhangi bir ders/çalışma yapma durumları arasında anlamlı bir farklılık saptanmıştır ($U=14.500$; $p < .05$). Üniversite öncesinde herhangi bir ders/çalışma yapan öğrencilerin (Sıra Ort.=17.46), üniversite öncesinde herhangi bir ders/çalışma yapmayan öğrencilere (Sıra Ort.=6.13) göre "tonal müzikte kullanılan üç ve dört sesli akorlar ve çevrimleri" konusunda kendilerini daha yeterli gördükleri gözlemlenmiştir.

Öğrencilerin "aktarım, geçki ve geçici değişim" konularındaki yeterlilikleri ile üniversite öncesinde temel müzik teorisiyle ilgili herhangi bir ders/çalışma yapma durumları arasında anlamlı bir farklılık saptanmıştır ($U=17.000$; $p < .05$). Üniversite öncesinde herhangi bir ders/çalışma yapan öğrencilerin (Sıra Ort.=17.37), üniversite öncesinde herhangi bir

ders/çalışma yapmayan ğrencilere (Sıra Ort.=6.75) göre "tonal müzikte kullanılan üç ve dört sesli akorlar ve çevrimleri" konusunda kendilerini daha yeterli gördükleri gözlemlenmiştir.

BÖLÜM V

SONUÇLAR VE ÖNERİLER

Araştırmanın bu bölümünde, araştırmaya katılan 31 öğrencinin anket sorularına vermiş oldukları cevaplara ilişkin elde edilen bulgular ve yorumlar doğrultusunda ulaşılan sonuçlara ve araştırmacı tarafından konuya ilişkin sunulan önerilere yer verilmiştir.

5.1.Sonuçlar

- Müzik Öğretmenliği Lisans Programı öğrencilerinin ‘Batı Müziği Teori ve Uygulaması’ dersi öğretim programında yer alan ‘Müzik Yazısının Temel Öğeleri’ konusundaki yeterlik durumuna; öğrencilerin büyük çoğunluğunun müzik yazısının temel öğelerini konusunu derslerinde yeterince iyi düzeyde işlediklerini düşündükleri; yazılı bir yapıtta kullanılan müzik yazısının temel öğelerini çözümü ve müzik yazısının temel öğelerini dizek üzerinde işlevine uygun bir şekilde kullanma konusunda kendilerini yeterince iyi düzeyde gördükleri sonuçlarına ulaşılmıştır.
- Müzik Öğretmenliği Lisans Programı öğrencilerinin ‘Batı Müziği Teori ve Uygulaması’ dersi öğretim programında yer alan ‘Hız Terimleri’ konusunda kendilerini yeterli bulma durumlarına; öğrencilerin büyük çoğunluğunun hız terimleri konusunu derslerinde yeterince iyi düzeyde işlediklerini düşündükleri; evrensel olarak kabul edilen hız terimlerini ve anlamlarını bilme ile bir okul şarkısına ya da bu düzeyde yazılmış bir yapıta uygun hız terimlerini ekleme konusunda kendilerini yeterince iyi düzeyde gördükleri sonuçlarına ulaşılmıştır.

- Müzik Öğretmenliği Lisans Programı öğrencilerinin ‘Batı Müziği Teori ve Uygulaması’ dersi öğretim programında yer alan ‘Gürlük/Nüans terimleri’ konusunda kendilerini yeterli bulma konusunda; öğrencilerin büyük çoğunluğunun gürlük/nüans terimleri konusunu derslerinde yeterince iyi düzeyde işlediklerini düşündükleri; evrensel olarak kabul edilen gürlük/nüans terimlerini ve anlamlarını bilme ile bir okul şarkısına ya da bu düzeyde yazılmış bir yapıta uygun gürlük/nüans terimlerini ekleme konusunda kendilerini yeterince iyi düzeyde gördükleri sonuçlarına ulaşılmıştır.
- Müzik Öğretmenliği Lisans Programı öğrencilerinin ‘Batı Müziği Teori ve Uygulaması’ dersi öğretim programında yer alan ‘Aralıklar ve Değiştirici İşaretler’ konusunda kendilerini yeterli bulma durumlarına; öğrencilerin büyük çoğunluğunun aralıklar ve değiştirici işaretler konularını derslerinde yeterince iyi düzeyde işlediklerini düşündükleri; yazılı bir yapıttaki aralıkların nitelik ve niceliklerini teorik olarak çözümleme, dizek üzerinde herhangi bir ses üzerine inici/çıkıcı aralıkları yazma, yazılı bir yapıttaki değiştirici işaretleri ve işlevlerini bilme ve dizek üzerinde değiştirici işaretleri işlevine uygun olarak kullanma konularında kendilerini yeterince iyi düzeyde gördükleri sonuçlarına ulaşılmıştır.
- Müzik Öğretmenliği Lisans Programı öğrencilerinin ‘Batı Müziği Teori ve Uygulaması’ dersi öğretim programında yer alan ‘Ölçü ve Ölçü Çeşitleri’ konusunda kendilerini yeterli bulma durumlarına; öğrencilerin ölçü ve ölçü çeşitleri konusunu derslerinde yeterince iyi düzeyde işlediklerini düşündükleri; ölçü sayısı verilmemiş bir yapıtın hangi ölçüyle (ikişerli, üçerli, karma) yazıldığını çözümleme ve bir yapıtın kuvvetli, yarı kuvvetli, zayıf vuruşlarını çözümleme konularında kendilerini yeterince iyi düzeyde gördükleri sonuçlarına ulaşılmıştır.
- Müzik Öğretmenliği Lisans Programı öğrencilerinin ‘Batı Müziği Teori ve Uygulaması’ dersi öğretim programında yer alan ‘Tonal Diziler’ konusunda kendilerini yeterli bulma durumlarına; öğrencilerin büyük çoğunluğunun tonal diziler konusunu derslerinde yeterince iyi düzeyde işlediklerini düşündükleri; yazılı bir yapıtın hangi

tonda olduğunu çözümlene ve tonal bir dizide yer alan derecelerin işlevlerini bilme konularında kendilerini yeterince iyi düzeyde gördükleri sonuçlarına ulaşılmıştır.

- Müzik Öğretmenliği Lisans Programı öğrencilerinin ‘Batı Müziği Teori ve Uygulaması’ dersi öğretim programında yer alan ‘Seslendirme Teknikleri’ konusunda kendilerini yeterli bulma durumlarına; öğrencilerin staccato, vurgu, legato vb. seslendirme teknikleri konusunu derslerinde yeterince iyi düzeyde işlediklerini düşündükleri; yazılı bir yapıtta kullanılan seslendirme tekniklerini ve işlevlerini çözümlene ile bir okul şarkısına ya da bu düzeyde yazılmış bir yapıtta uygun seslendirme tekniklerini ekleme konularında kendilerini yeterince iyi düzeyde gördükleri sonuçlarına ulaşılmıştır.
- Müzik Öğretmenliği Lisans Programı Öğrencilerinin ‘Batı Müziği Teori ve Uygulaması’ dersi öğretim programında yer alan ‘Ezgisel Süslemeler’ konusunda kendilerini yeterli bulma durumlarına; öğrencilerin büyük çoğunluğunun çarpma, tril, grupetto vb. ezgisel süslemeler konusunu derslerinde yeterince iyi düzeyde işlemediklerini düşündükleri; yazılı bir yapıtta kullanılan ezgisel süslemeleri ve işlevlerini çözümlene ve bir okul şarkısına ya da bu düzeyde yazılmış bir yapıtta uygun ezgisel süslemeleri ekleme konularında kendilerini yeterince iyi düzeyde görmedikleri sonuçlarına ulaşılmıştır.
- Müzik Öğretmenliği Lisans Programı öğrencilerinin ‘Batı Müziği Teori ve Uygulaması’ dersi öğretim programında yer alan ‘Ses ve Özellikleri’ konusunda kendilerini yeterli bulma durumlarına; öğrencilerin ses ve özellikleri konusunu derslerinde yeterince iyi düzeyde işlediklerini düşündükleri; sesin özelliklerini bilme ile insan ses türlerini ve bu türlerin ses genişliklerini bilme konularında kendilerini yeterince iyi düzeyde gördükleri sonuçlarına ulaşılmıştır.
- Müzik Öğretmenliği Lisans Programı öğrencilerinin ‘Batı Müziği Teori ve Uygulaması’ dersi öğretim programında yer alan ‘Tonal Müzikte Kullanılan Üç ve Dört Sesli Akorlar’ konusunda kendilerini yeterli bulma durumlarına; öğrencilerin büyük çoğunluğunun tonal müzikte kullanılan üç ve dört sesli akorlar ve çevrimleri

konusunu derslerinde yeterince iyi düzeyde işlediklerini düşündükleri; tonal müzikte kullanılan üç ve dört sesli akorlar ve bu akorların çevrimlerini çözümleme ile bir okul şarkısında ya da bu düzeyde yazılmış bir yapıtta bulunan akorların şifrelerini/sembollerini yazma konularında kendilerini yeterince iyi düzeyde gördükleri sonuçlarına ulaşılmıştır.

- Müzik Öğretmenliği Lisans Programı öğrencilerinin ‘Batı Müziği Teori ve Uygulaması’ dersi öğretim programında yer alan ‘Ezgilerde Yapı ve Kuruluş’ konusunda kendilerini yeterli bulma durumlarına; öğrencilerin ezgide yapı ve kuruluşla ilgili motif, cümle, dönem vb. konuları derslerinde yeterince iyi düzeyde işlediklerini düşündükleri; motif, cümle, dönem terim ve işlevlerini bilme ve bir okul şarkısının ya da bu düzeyde yazılmış bir yapıtın motif, cümle ve dönemini çözümleme konularında kendilerini yeterince iyi düzeyde gördükleri sonuçlarına ulaşılmıştır.
- Müzik Öğretmenliği Lisans Programı öğrencilerinin ‘Batı Müziği Teori ve Uygulaması’ dersi öğretim programında yer alan ‘Durgu/Kadans’ konusunda kendilerini yeterli bulma durumlarına;durgu (kadans) konusunu derslerinde yeterince iyi düzeyde işlediklerini düşündükleri; belirli bir tonda verilen durguları (kadansları) bilme/şifreleme ve belirli bir tonda istenilen durguyu (kadansı) oluşturma konularında kendilerini yeterince iyi düzeyde gördükleri sonuçlarına ulaşılmıştır.
- Müzik Öğretmenliği Lisans Programı öğrencilerinin ‘Batı Müziği Teori ve Uygulaması’ dersi öğretim programında yer alan ‘Aktarım (traspoze), Geçici (modülasyon) ve Geçici Değişim (alterasyon)’ konusunda kendilerini yeterli bulma durumlarına; öğrencilerin büyük çoğunluğunun aktarım (traspoze), geçici (modülasyon) ve geçici değişim (alterasyon) konularını derslerinde yeterince iyi düzeyde işlediklerini düşündükleri; yazılı bir yapıtta gerçekleşen aktarım (traspoze), geçici (modülasyon) ve geçici değişimleri (alterasyon) bilme ile bir tonda, istenilen aktarım (traspoze), geçici (modülasyon) ve geçici değişime (alterasyon) bir örnek oluşturma konularında kendilerini yeterince iyi düzeyde gördükleri sonuçlarına ulaşılmıştır.

- Öğrencilerin büyük çoğunluğunun “Batı Müziği Teori ve Uygulaması” dersini aldıkları süre boyunca temel müzik teorisine yönelik çalışmalara ders dışında 0-1 saat aralığında süre ayırdıkları sonucuna ulaşılmıştır.
- Öğrencilerin büyük çoğunluğunun “Batı Müziği Teori ve Uygulaması” dersi içinde yer alan temel müzik teorisine ayrılan sürenin yetersiz olduğunu düşündükleri sonucuna ulaşılmıştır.
- Öğrencilerin temel müzik teorisine ilişkin görüşleri ile mezun oldukları lise türü arasında anlamlı bir fark olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.
- Öğrencilerin temel müzik teorisine ilişkin görüşleri ile yaşları arasında anlamlı bir fark olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.
- Öğrencilerin temel müzik teorisine ilişkin görüşleri ile üniversite öncesinde temel müzik teorisine ilişkin ders/çalışma yapma durumları arasında bazı konularda anlamlı bir fark olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Üniversite öncesinde temel müzik teorisine ilişkin ders/çalışma yapan öğrencilerin “gürlük/nüans terimleri, tonal diziler, tonal dizilerde kullanılan üç ve dört sesli akorlar ve çevrimleri, aktarım (transpoze), geçki (modülasyon) ve geçici değişim (alterasyon)” konularında kendilerini, üniversite öncesinde herhangi bir çalışma yapmayan öğrencilere göre daha yeterli gördükleri sonucuna ulaşılmıştır.
- Öğrencilerin temel müzik teorisine ilişkin görüşleri ile üniversite öncesinde temel müzik teorisine ilişkin ders/çalışma yapma durumları arasında “müzik yazısının temel öğeleri, hız terimleri, aralıklar, değiştirici işaretler, ölçü ve ölçü çeşitleri, seslendirme teknikleri, ezgisel süslemeler, ses ve özellikleri, ezgide yapı ve kuruluş, durgu/kadans” konularında anlamlı bir fark olmadığı sonuçlarına ulaşılmıştır.

5.2. Öneriler

Günümüzde Müzik Öğretmenliği Lisans Programlarının büyük çoğunluğunda “Batı Müziği Teori ve Uygulaması” dersi 2 dönem süresinde verilmektedir. Konuların yoğunluğu ve çeşitliliği göz önüne alındığında bu süre yetersiz kalmaktadır. Bu doğrultuda “Batı Müziği Teori ve Uygulaması” dersinin ders saati süresinin arttırılması; temel müzik teorisi konularının öğretilmesinde büyük ölçüde fayda sağlayabilir.

Temel müzik teorisi bilgilerinin “Batı Müziği Teori ve Uygulaması” dersinden ayrı bir ders olarak öğretilmesi konuların daha iyi öğrenilmesini sağlayabilir.

Bu araştırmada öğrencilerin anket sorularına verdikleri cevaplar ele alınmıştır. Yapılan bu çalışmada öğrencilerin büyük bir çoğunluğu bu konuları yeterince iyi öğrendiği cevabını vermiştir. Yapılacak olan araştırmalarda temel müzik bilgilerini içeren soruların hazırlanıp verilen cevapların değerlendirilmesi, öğrencilerin bu konuları ne kadar öğrendiği ile ilgili daha net bilgilere ulaşmamızı sağlayacaktır.

KAYNAKLAR

- Açıkgöz, M.G. (2020). *Temel müzik teorisi ve işitme uygulamaları*. Ankara: Gece.
- Akgül Barış, D., & Karkın, M. (2003). Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalında Yer Alan Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi Dersindeki Nota Okuma Becerisinin Çalgı Eğitimine Yansımaları Üzerine Öğrenci Görüşleri. *Cumhuriyetimizin 80. Yılında Müzik Sempozyumu*, 243-249.
- Akyol, S. (2017). *Ünitelerle müzik teorisi*. İstanbul: Pan.
- Aktüze, İ., & Aktüze, C. (2010). *Müziği anlamak: Ansiklopedik müzik sözlüğü*. İstanbul: Pan.
- Apaydınlı, K. (2006). *Anadolu güzel sanatlar liseleri müzik bölümü öğrencilerinin müziksel işitme-okuma-yazma dersinde karşılaştıkları sorunlar ve çözüm önerileri*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Arat, D. & Çöloğlu E. (2016) *Alıştırma müzik teorisi*. İstanbul: Pan.
- Artut, K. (2002). *Sanat eğitimi kuramları ve yöntemleri*. Ankara: Anı.
- Barışeri, N., Özdek, A., & Can, M. (2006). Müzik öğretmenliği lisans eğitim programı geliştirme çalışmaları (Selçuk Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Model Önerisi). *Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu Bildirisi*, 26-28.
- Bulur, E. (2019). Müzik analizinde Schenker yaklaşımı. *Konservatoryum*, 6(1), 21-46.
- Cangal, N. (2004). *Müzik formları*. Arkadaş.
- Cangal, N. (2008). *Armoni*. Ankara: Ayrıntı.
- Çetinkaya, Y. (2022). Paraşkev Hacıev'in "temel müzik teorisi" kitabının incelenmesi. *Uluslararası Anadolu Sosyal Bilimler Dergisi*, 6 (2), 573-585.

- Danışman, Z. (2019). *Müzik öğretmeni adaylarının müzik teorisi derslerine yönelik tutumlarıyla kaygıları arasındaki ilişki*. Yüksek Lisans Tezi, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Burdur.
- Demirci, B. (2017). Türkiye’de müzik öğretmeni yetiştirme politikaları ve temel sorunlar. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 21(3), 1061-1077.
- Deniz, Ü. (2009). *Anadolu güzel sanatlar liseleri müzik bölümü öğrencilerinin müziksel işitme okuma ve yazma dersinin öğretim programında yer alan kazanımlara ulaşma durumlarının değerlendirilmesi*. Yüksek Lisans Tezi, İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Malatya.
- Dur, C. Alterasyonlu Dominant Akorları. <https://acikders.ankara.edu.tr/> sayfasından erişilmiştir.
- Elhankızı, A. (2012). *Uygulamalı temel müzik bilgileri*. Ankara: Eğitim.
- Elhankızı, A. (2016). *Temel müzik teorisi soru bankası konu anlatımlı ve cevap anahtarları çalışma kitabı*. Ankara: Eğitim.
- ERDAL, G. G. (2007). MÜZİĞİN KİŞİSEL-TOPLUMSAL-ULUSAL-ULUSLARARASI İŞLEVLERİ ÜZERİNE. 38. *ICANAS*, 10, 287.
- Gazi Üniversitesi (t.y.) *Müzik Eğitimi Anabilim Dalı*. <http://gef-guzelsanatlar-muzik.gazi.edu.tr/posts/view/title/hakkimizda-26518> sayfasından erişilmiştir.
- Gençel Ataman, Ö. (2013). Müzik öğretmeni adaylarının müziksel işitme okuma yazma dersleri başarılarının bazı değişkenler açısından incelenmesi (Balıkesir Üniversitesi örneği). *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 26(2), 455-472.
- Gök, M. (2018). Türkiye’de mesleki müzik eğitiminin yeni açılan üniversiteler, fakülteler ve bölümler bağlamında incelenmesi. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 8(2), 280-297. DOI: 10.5961/jhes.2018.271
- Hacıev, P. (2007). *Temel müzik teorisi*. İstanbul: Pan.
- Işıldar, U. (2004). *Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda verilmekte olan müziksel işitme eğitimi dersinin değerlendirilmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bursa.
- İldan, H. (2008). *Temel müzik teorisi nota okuma ve öğrenme metodu*. İstanbul: Bemol.
- Kağan, M. & Yalçın, S. (2017). *Eğitim bilimine giriş*. Ankara: Pegem.

- Kalyoncu, N. (2005). Eğitim fakültelerinde uygulanan müzik öğretmenliği lisans programının revizyon gerekçeleriyle tutarlılığı. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 25(3), 207-220.
- Karolyi, O. (1996). *Müziğe giriş*. İstanbul: Pan.
- Lilioğlu, B. (2019). *Mesleki müzik eğitimi kurumlarında verilen müzik teorisi ve işitme ile ilgili derslere yönelik tutum ve özyeterlik algılarının belli değişkenler açısından incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi, Güzel Sanatlar Enstitüsü, Erzurum.
- Özdemir, O. (2018). *Müziksel işitme okuma ve yazma dersinin ölçme-değerlendirme uygulamaları üzerine bir araştırma*. Yüksek Lisans Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyon.
- Özdemir, O. (2019). Müziksel işitme okuma ve yazma dersinin ölçme-değerlendirme uygulamaları üzerine. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Akademik Müzik Araştırmaları Dergisi*, 5(9), 43-64. DOI: 10.5578/amrj.67910
- Özgül, İ. (2009). *Müzik eğitimi ve öğretimi*. Ankara: Pegem.
- Özgür, Ü. & Aydoğan S. (2012). *Müziksel işitme okuma eğitimi ve kuram (1. Kitap)*. Ankara: Arkadaş.
- Özgür, Ü. & Aydoğan S. (2014). *Müziksel yazma eğitimi ve ezgi bankası*. Ankara: Gazi.
- Özgür, Ü. & Aydoğan S. (2018). *Müziksel İşitme Okuma Eğitimi ve Kuram (2. Kitap)*. Ankara: Gazi.
- Özgür, Ü. (2001). Doğru deşifre alışkanlığının kazandırılması için yapılabilecek çalışmalar. *Selçuk Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi* 11, 321-324.
- Öztürk, B. (2011). *Müziksel işitme-okuma ve yazma (MİOY) derslerinde makamsal uygulamalara ilişkin durum saptamasına yönelik öğretmen görüşleri*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Piston, W. (1948). *Harmony*. WW Norton.
- Saraç, A. G. (2006). Program ve müzik eğitimi. *Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi*, 1(6), 111-118.

Satır, Ö. C. (2022.08.29) *Müzik Teorisine Giriş*. Müzik Kültürü Ders Notları. <http://web.hitit.edu.tr/dosyalar/duyurular/omercansatir@hititedutr061020180P7A9K0M.pdf> sayfasından erişilmiştir.

Saygun, A. A. (1971). *Musiki temel bilgisi*. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı.

Şimşek, D. Ç. (2018). Müzik inkılabında bir uygulama; Musiki Muallim Mektebi'nden, Ankara Devlet Konservatuvarı'na. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 82(82) 241-251. DOI:10.16992/ASOS.14309

Tarman, S. (2016). *Müzik eğitiminin temelleri*. Ankara: Müzik Eğitimi.

Teke, E. (2019). *Müzik öğretmenliği lisans programlarındaki müziksel işitme okuma ve yazma derslerinin içerik bakımından karşılaştırılması*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Türk Dil Kurumu (t.y.). *Öğretim*.<https://sozluk.gov.tr/> sayfasından erişilmiştir.

Türk Dil Kurumu (t.y.). *Program*.<https://sozluk.gov.tr/> sayfasından erişilmiştir.

Uslu, M. (2007). Müzik eğitiminin kişilik ve sosyal gelişme açısından değerlendirilmesi. *Uluslararası Asya ve Kuzey Afrika Çalışmaları Kongresi - Müzik Kültürü ve Eğitimi* 9, 811-826.

U. Canakay, E. (2007). *Aktif öğrenmenin müzik teorisi dersine ilişkin akademik başarı, tutum, özyeterlik algısı ve yüklemeler üzerindeki etkileri*. Doktora Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.

Usman, O. (2017). *Çok sesli batı müziğinde yazım ve analiz cilt 1: Temel Müzik Teorisi*. Ankara: Eğitim.

Varış, F. (2019). Program geliştirmede metodolojik sorunlar. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 18(1), 67-77.

Yaşmut, B. (2013). *Piyano eğitiminin müziksel işitme, okuma ve yazma davranışlarına etkisi*. Yüksek Lisans Tezi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Samsun.

Yavuzoğlu, N. (2010). *Uygulamalı müzik teorisi 1-2*. İstanbul: İnkılap.

Yönetken, H. B. (1952). *Müzik öğretimi ve öğretim metotları*. İstanbul: Milli Eğitim

Yüksek Öğretim Kurulu (t.y.). *Müzik Öğretmenliği Lisans Programı*.https://www.yok.gov.tr/Documents/Kurumsal/egitim_ogretim_dairesi/Ye

ni-Ogretmen-Yetistirme-Lisans-

Programlari/Muzik_Ogretmenligi_Lisans_Programi.pdf_sayfasından erişilmiştir.

Yüksek Öğretim Kurulu (t. y.). *Öğretmen Yetiştirme Lisans Programları.*

https://www.yok.gov.tr/Documents/Kurumsal/egitim_ogretim_dairesi/Yeni-

Ogretmen-Yetistirme-Lisans-

Programlari/AA_Sunus_%20Onsoz_Uygulama_Yonergesi.pdf_sayfasından

erişilmiştir.

EKLER

Ek-1. Anket Formu

Değerli öğrenciler,

Yüksek lisans tezimde “Batı Müziği Teori ve Uygulaması” dersinde verilen temel müzik teorisiyle ilgili bilgilerin öğrenilmesine yönelik araştırma yapmaktayım. Bu nedenle öğrenci görüşlerini almak için anket soruları hazırlanmış ve her soru için (1) Çok zayıf, (2) Zayıf, (3) Orta, (4) İyi, (5) Çok iyi olmak üzere beş seçenek sunulmuştur. Sizlerden her soruyu dikkatlice okumanız ve uygun gördüğünüz seçeneği işaretlemeniz beklenmektedir. Lütfen her soruyu yanıtladığınızdan emin olunuz. Kişisel bilgileriniz herhangi bir kişi veya kurumla paylaşılmayacaktır.

Katılımınız için teşekkür ederim.

Ayaz YILMAZ

1. Yaşınızı belirtiniz.

.....

2. Cinsiyetinizi belirtiniz.

a) Erkek   b) Kadın   c) Diğer

3. Hangi liseden mezunsunuz?

.....

NOT: 8, 9 ve 10. sorularda müzik yazısının temel öğeleri olarak nota, sus değerleri ile dizek, anahtar, tekrar işaretleri vb. temel bilgiler ifade edilmektedir.

4. Müzik yazısının temel öğeleri konusunu derste ne düzeyde işlediniz?

(1) Çok zayıf   (2) Zayıf   (3) Orta   (4) İyi   (5) Çok iyi

5. Yazılı bir yapıtta kullanılan müzik yazısının temel öğelerini çözümü konusunda kendinizi nasıl görüyorsunuz?

(1) Çok zayıf   (2) Zayıf   (3) Orta   (4) İyi   (5) Çok iyi

6. Müzik yazısının temel öğelerini dizek üzerinde işlevine uygun bir şekilde kullanma konusunda nasıl görüyorsunuz?

(1) Çok zayıf (2) Zayıf (3) Orta (4) İyi (5) Çok iyi

7. Hız terimleri konusunu derste ne düzeyde işlediniz?

(1) Çok zayıf (2) Zayıf (3) Orta (4) İyi (5) Çok iyi

8. Evrensel olarak kabul edilen hız terimlerini ve anlamlarını bilme konusunda kendinizi nasıl görüyorsunuz?

(1) Çok zayıf (2) Zayıf (3) Orta (4) İyi (5) Çok iyi

9. Bir okul şarkısına ya da bu düzeyde yazılmış bir yapıta uygun hız terimlerini ekleme konusunda kendinizi nasıl görüyorsunuz?

(1) Çok zayıf (2) Zayıf (3) Orta (4) İyi (5) Çok iyi

10. Gürlük/nüans terimleri konusunu derste ne düzeyde işlediniz?

(1) Çok zayıf (2) Zayıf (3) Orta (4) İyi (5) Çok iyi

11. Evrensel olarak kabul edilen gürlük/nüans terimlerini ve anlamlarını bilme konusunda kendinizi nasıl görüyorsunuz?

(1) Çok zayıf (2) Zayıf (3) Orta (4) İyi (5) Çok iyi

12. Bir okul şarkısına ya da bu düzeyde yazılmış bir yapıta uygun gürlük/nüans terimlerini ekleme konusunda kendinizi nasıl görüyorsunuz?

(1) Çok zayıf (2) Zayıf (3) Orta (4) İyi (5) Çok iyi

13. Aralıklar konusunu derste ne düzeyde işlediniz?

(1) Çok zayıf (2) Zayıf (3) Orta (4) İyi (5) Çok iyi

14. Yazılı bir yapıttaki aralıkların nitelik ve niceliklerini teorik olarak çözümlenme konusunda kendinizi nasıl görüyorsunuz?

(1) Çok zayıf (2) Zayıf (3) Orta (4) İyi (5) Çok iyi

15. Dizek üzerinde herhangi bir ses üzerine inici/çıkıcı aralıkları yazma konusunda kendinizi nasıl görüyorsunuz?

(1) Çok zayıf (2) Zayıf (3) Orta (4) İyi (5) Çok iyi

16. Değişirici işaretler konusunu derste ne düzeyde işlediniz?

(1) Çok zayıf (2) Zayıf (3) Orta (4) İyi (5) Çok iyi

17. Yazılı bir yapıttaki değişirici işaretleri ve işlevlerini bilme konusunda kendinizi nasıl görüyorsunuz?

(1) Çok zayıf (2) Zayıf (3) Orta (4) İyi (5) Çok iyi

18. Dizek üzerinde değişirici işaretleri işlevine uygun olarak kullanma konusunda kendinizi nasıl görüyorsunuz?

(1) Çok zayıf (2) Zayıf (3) Orta (4) İyi (5) Çok iyi

19. Ölçü ve ölçü çeşitleri konusunu derste ne düzeyde işlediniz?

(1) Çok zayıf (2) Zayıf (3) Orta (4) İyi (5) Çok iyi

20. Ölçü sayısı verilmemiş bir yapıttın hangi ölçüyle (ikişerli, üçerli, karma) yazıldığını çözümlenme konusunda kendinizi nasıl görüyorsunuz?

(1) Çok zayıf (2) Zayıf (3) Orta (4) İyi (5) Çok iyi

21. Bir yapıttın kuvvetli, yarı kuvvetli, zayıf vuruşlarını çözümlenme konusunda kendinizi nasıl görüyorsunuz?

(1) Çok zayıf (2) Zayıf (3) Orta (4) İyi (5) Çok iyi

22. Tonal diziler konusunu derste ne düzeyde işlediniz?

(1) Çok zayıf (2) Zayıf (3) Orta (4) İyi (5) Çok iyi

23. Yazılı bir yapıtın hangi tonda olduğunu çözümleme konusunda kendinizi nasıl görüyorsunuz?

(1) Çok zayıf (2) Zayıf (3) Orta (4) İyi (5) Çok iyi

24. Tonal bir dizide yer alan derecelerin işlevlerini bilme konusunda kendinizi nasıl görüyorsunuz?

(1) Çok zayıf (2) Zayıf (3) Orta (4) İyi (5) Çok iyi

25. Staccato, vurgu, legato vb. seslendirme teknikleri konusunu derste ne düzeyde işlediniz?

(1) Çok zayıf (2) Zayıf (3) Orta (4) İyi (5) Çok iyi

26. Yazılı bir yapıtta kullanılan seslendirme tekniklerini ve işlevlerini çözümleme konusunda kendinizi nasıl görüyorsunuz?

(1) Çok zayıf (2) Zayıf (3) Orta (4) İyi (5) Çok iyi

27. Bir okul şarkısına ya da bu düzeyde yazılmış bir yapıta uygun seslendirme tekniklerini ekleme konusunda kendinizi nasıl görüyorsunuz?

(1) Çok zayıf (2) Zayıf (3) Orta (4) İyi (5) Çok iyi

28. Çarpma, tril, grupetto vb. ezgisel süslemeler konusunu derste ne düzeyde işlediniz?

(1) Çok zayıf (2) Zayıf (3) Orta (4) İyi (5) Çok iyi

29. Yazılı bir yapıtta kullanılan ezgisel süslemeleri ve işlevlerini çözümleme konusunda kendinizi nasıl görüyorsunuz?

(1) Çok zayıf (2) Zayıf (3) Orta (4) İyi (5) Çok iyi

30. Bir okul şarkısına ya da bu düzeyde yazılmış bir yapıta uygun ezgisel süslemeleri ekleme konusunda kendinizi nasıl görüyorsunuz?

(1) Çok zayıf (2) Zayıf (3) Orta (4) İyi (5) Çok iyi

31. Ses ve özellikleri konusunu derste ne düzeyde işlediniz?

(1) Çok zayıf (2) Zayıf (3) Orta (4) İyi (5) Çok iyi

32. Sesin özelliklerini bilme konusunda kendinizi nasıl görüyorsunuz?

(1) Çok zayıf (2) Zayıf (3) Orta (4) İyi (5) Çok iyi

33. İnsan ses türlerini ve bu türlerin ses genişliklerini bilme konusunda kendinizi nasıl görüyorsunuz?

(1) Çok zayıf (2) Zayıf (3) Orta (4) İyi (5) Çok iyi

34. Tonal müzikte kullanılan üç ve dört sesli akorlar ve çevrimleri konusunu derste ne düzeyde işlediniz?

(1) Çok zayıf (2) Zayıf (3) Orta (4) İyi (5) Çok iyi

35. Tonal müzikte kullanılan üç ve dört sesli akorlar ve bu akorların çevrimlerini çözümleme konusunda kendinizi nasıl görüyorsunuz?

(1) Çok zayıf (2) Zayıf (3) Orta (4) İyi (5) Çok iyi

36. Bir okul şarkısında ya da bu düzeyde yazılmış bir yapıtta bulunan akorların şifrelerini/sembollerini yazma konusunda kendinizi nasıl görüyorsunuz?

(1) Çok zayıf (2) Zayıf (3) Orta (4) İyi (5) Çok iyi

37. Ezgide yapı ve kuruluşla ilgili motif, cümle, dönem vb. konuları derste ne düzeyde işlediniz?

(1) Çok zayıf (2) Zayıf (3) Orta (4) İyi (5) Çok iyi

38. Motif, cümle, dönem terim ve işlevlerini bilme konusunda kendinizi nasıl görüyorsunuz?

(1) Çok zayıf (2) Zayıf (3) Orta (4) İyi (5) Çok iyi

39. Bir okul şarkısının ya da bu düzeyde yazılmış bir yapıtın motif, cümle ve dönemini çözümleme konusunda kendinizi nasıl görüyorsunuz?

(1) Çok zayıf (2) Zayıf (3) Orta (4) İyi (5) Çok iyi

40. Durgu (kadans) konusunu derste ne düzeyde işlediniz?

(1) Çok zayıf (2) Zayıf (3) Orta (4) İyi (5) Çok iyi

41. Belirli bir tonda verilen durguları (kadansları) bilme/şifreleme konusunda kendinizi nasıl görüyorsunuz?

(1) Çok zayıf (2) Zayıf (3) Orta (4) İyi (5) Çok iyi

42. Belirli bir tonda istenilen durguyu (kadansı) oluşturma konusunda kendinizi nasıl görüyorsunuz?

(1) Çok zayıf (2) Zayıf (3) Orta (4) İyi (5) Çok iyi

43. Aktarım(traspoze), geçki(modülasyon) ve geçici değişim(alterasyon) konularını ne düzeyde işlediniz?

(1) Çok zayıf (2) Zayıf (3) Orta (4) İyi (5) Çok iyi

44. Yazılı bir yapıtta gerçekleşen aktarım(traspoze), geçki(modülasyon) ve geçici değişimleri(alterasyon) bilme konusunda kendinizi nasıl görüyorsunuz?

(1) Çok zayıf (2) Zayıf (3) Orta (4) İyi (5) Çok iyi

45. Bir tonda, istenilen aktarım(traspoze), geçki (modülasyon) ve geçici değişime (alterasyon) bir örnek oluşturma konusunda kendinizi nasıl görüyorsunuz?

(1) Çok zayıf (2) Zayıf (3) Orta (4) İyi (5) Çok iyi

46. “Batı Müziği Teori ve Uygulaması” dersinde temel müzik teorisi kapsamında yararlandığınız kaynakları işaretleyiniz.

- a) Müziksel İşitme Okuma ve Kuram I-II (Ülkü ÖZGÜR- Salih AYDOĞAN)
- b) Müziksel Yazma Eğitimi ve Ezgi Bankası IV (Ülkü ÖZGÜR- Salih AYDOĞAN)
- c) Müziğe Giriş (Otto KAROLYI)
- d) Müzik Formları (N.CANGAL)
- e) Armoni (N.CANGAL)
- f) Harmony (Walter PİSTON)
- g) Temel Müzik Teorisi (Paraşkev HACIEV)
- h) Temel Müzik Teorisi (Oğuz USMAN)
- i) Uygulamalı Müzik Teorisi I-II (Nail YAVUZOĞLU)
- j) Uygulamalı Temel Müzik Bilgileri (Aynur ELHANKIZI)
- k) Temel Müzik Teorisi Soru Bankası (Aynur ELHANKIZI)
- l) Ünitelerle Müzik Teorisi (Serhat AKYOL)
- m) Alıştırımlı Müzik Teorisi (Erdem ÇÖLOĞLU - Deniz ARAT)
- n) Temel Müzik Teorisi Nota Okuma ve Öğrenme Metodu - Bona (Haydar İLDAN)
- o) Musiki Temel Bilgisi (A. Adnan SAYGUN)
- p) Temel Müzik Teorisi ve İşitme Uygulamaları (Mehmet Güneş AÇIKGÖZ)
- q) Diğer:.....

47. Üniversite öncesinde temel müzik teorisiyle ilgili herhangi bir ders/çalışma yaptınız mı?

a) Evet b) Hayır

48. Yanıtınız evet ise bu eğitimi nereden aldınız?

.....

49. Dersi aldığınız süre boyunca temel müzik teorisine yönelik çalışmalara, ders dışında günde ne kadar süre ayırdınız?

a) 0-1 saat b) 1-3 saat c) Diğer.....

50. “Batı Müziği Teori ve Uygulaması” dersi içinde yer alan temel müzik teorisine ayrılan sürenin yeterli olduğunu düşünüyor musunuz?

- a) Evet   b) Hayır

52. Temel müzik teorisiyle ilgili bilgilerin öğrenilmesine yönelik önerileriniz varsa belirtiniz.

.....

GAZİLİ OLMAK AYRICALIKTIR..